

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΠΑΝΑ

ΗΡΩΕΣ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Γ!
Δημοτικού

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1092

ΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΑΜΠΑΝΑ Ο.Ε.
Α 25 - ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιηθήναι από το Ινστιτούτο ΕΚΤ - Εθνική Βιβλιοθήκη

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΠΑΝΑ

9 69 ΠΔΒ
Καμπανας (1)

ΗΡΩΕΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ
Βιβλ. Καμπανας
2624

ΓΡΑΜΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑ Ο.Ε.
ΛΕΚΚΑ 25 - ΑΘΗΝΑΙ

002
ΕΠΣ
278Α
1092

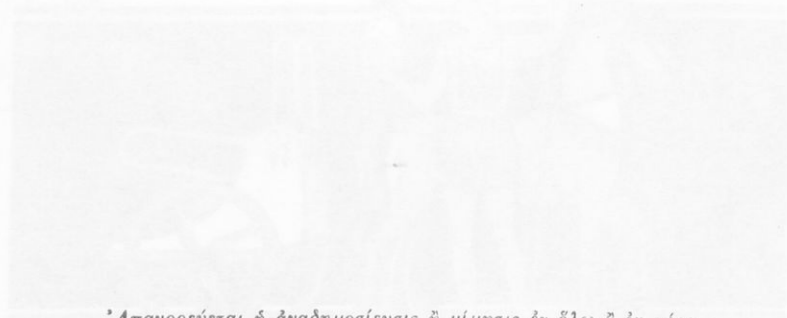
ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΜΠΑΝΑ

ΗΡΩΕΣ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

2ος τόμος
1959

ΕΚΔΟΣΗ

** Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή μίμησης εν όλω ή εν μέρει*

Copyright 1959

ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑ Ο. Ε.

ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΜΠΑΝΑ Ο. Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΙ ΘΕΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Ἡ Ἑλληνικὴ Μυθολογία

Πολύ παλιὰ χρόνια ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα ζοῦσαν οἱ πρόγονοί μας Ἕλληνες. Μὰ τότε δὲν ὑπῆρχαν σχολεῖα, ὅπως σήμερα, καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤξεραν νὰ γράφουν καὶ νὰ διαβάζουν. Ἦσαν βυθισμένοι στὸ σκοτάδι τῆς ἀμάθειας. Καὶ ὁμως, ἂν καὶ ζοῦσαν σὲ πρωτόγονη κατάστασι καὶ ἦσαν ἀγράμματοι, εἶχαν ὑπέροχο ψυχικὸ καὶ πνευματικὸ πλοῦτο. Μέσα στὸ περιβάλλον τῆς ὁμορφῆς Πατρίδας μας, οἱ πρόγονοί μας Ἕλληνες καλλιέργησαν τὴν εὐαισθησία καὶ τὴ νοημοσύνη τους. Τὰ ζωηρὰ καὶ ποικίλα χρώματα τῶν λουλουδιῶν, οἱ κατάπράσινοι κάμποι, οἱ ἀστεῖρευτες πηγές, οἱ ἀφροστεφανωμένες ἀκρογιαλιές, ὁ γαλάζιος καὶ πεντακάθαρος ἑλληνικὸς οὐρανὸς καὶ τόσα ἄλλα, τοὺς συγκινοῦσαν βαθιά. Ἦσαν παρατηρητικοί, ἔξυπνοι καὶ γεμάτοι δημιουργικὴ φαντασία. Καὶ ὅπως τὰ δροσερὰ νερὰ ἀναθλύζουν ἀπὸ τὶς πηγές, ἔτσι ἀνάθλυζε ἀπὸ μέσα τους ἀστεῖρευτὴ περιέργεια νὰ μάθουν καὶ νὰ ἐξηγήσουν τὸ κάθε τι ποῦ ἔβλεπαν γύρω τους.

Μὲ τὴ φαντασία τους ἄρχισαν νὰ πλάθουν διάφορες ἱστορίες, ποῦ ἱκανοποιοῦσαν τὴν περιέργεια καὶ τὴν ὑπερηφάνεια τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἱστορίες αὐτὲς εἶναι, ὅπως εἶπαμε, φανταστικές, ὅλες μαζὺ ἀποτελοῦν τὴν Ἑλληνικὴ Μυθολογία. Τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πηγαία ψυχικὴ

ὄρμη τῶν προγόνων μας νὰ πλάθουν μύθους. Τὴν ἡμέρα τοὺς ἔλουζε ὁ ὀλόλαμπρος ἥλιος. Τὴ νύχτα τοὺς ἐτύλιγε βαθὺ καὶ σιωπηλὸ σκοτάδι. Πῶς ἔγινε ἡ ἡμέρα; Πῶς ἔγινε ἡ νύχτα; Καὶ ἡ πανέμορφη καρπερὴ γῆ; Καὶ ὁ οὐρανὸς ποὺ ἄλλοτε παρουσιάζεται μὲ τὴν αἰθέρια γαλανὴ χλαμύδα του καὶ ἄλλοτε στολισμένος μὲ λαμπερὰ διαμαντένια ἄστρα;

Τὸ μυστήριον τῆς Δημιουργίας, ὠραῖο καὶ μεγαλόπρεπο, ἀπασχολοῦσε ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς τοὺς πρόγονοὺς μας "Ἕλληνες. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ πρῶτοι μῦθοι ἐπλάστηκαν γύρω ἀπ' αὐτό.

2. Οἱ μῦθοι γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου

ροτοῦ γίνῃ ὁ κόσμος, ὅπως σήμερα τὸν βλέπομε, ὑπῆρχε μόνο ἀπέραντο Χάος. Σκοτεινὸ, βουβὸ καὶ αἰώνιο, τὸ Χάος, δὲν εἶχε ἀρχὴ καὶ τέλος ἐνῶ μέσα του πάλευαν δυνάμεις ἀντίθετες.

Ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ Χάος γεννήθηκαν ἡ Γῆ καὶ τὰ Τάρταρα ποὺ ἦσαν κατὰμαυρα καὶ φοβερά. Ἐπάνω τοὺς στηριζόταν ἡ Γῆ. Ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ Χάος ἀκόμη γεννήθηκαν τὸ "Ἐρεβος καὶ ἡ Νύχτα ποὺ κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ δύο ἔγιναν ἀργότερα ὁ Αἰθέρας καὶ ἡ Ἡμέρα.

Στὸ τέλος ἡ Γῆ γέννησε τὸν Οὐρανὸν, τὰ βουνὰ καὶ τὴ θάλασσα.

"Ἔτσι δημιουργήθηκε ὁ κόσμος κατὰ τοὺς μύθους.

3. ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΕΟΥΣ

Μετὰ τὴ Δημιουργία τοῦ κόσμου, ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ Γῆ παντρεύτηκαν κι ἔκαναν δεκαοκτῶ παιδιά. Ἄπ' αὐτὰ ἕξι ἦταν θεοὶ ποὺ λέγονταν Τιτᾶνες, ἕξι θεές ποὺ λέγονταν Τιτανίδες, τρεῖς Κύκλωπες μ' ἓνα φοβερὸ μάτι ὁ καθένας στὸ μέτωπό του καὶ τρεῖς Ἑκατόγχειρες. Δηλαδή ἄνθρωποι ποὺ ὁ καθένας εἶχε ἑκατὸ χέρια. Βλέποντας ὁ Οὐρανὸς τὰ παιδιά του νὰ εἶναι τόσα πολλὰ καὶ

δυνατὰ, φοβήθηκε μὴν τὸν παραγκωνίσουν καὶ τοῦ πάρουν τὸ θρόνο. Γι αὐτὸ τὰ γκρέμισε στὰ σκοτεινὰ Τάρταρα.

Ἡ Γῆ ὅμως σὰν πονόψυχη μητέρα δὲν ἄντεξε νὰ χάνονται τὰ παιδιά της. Ὡπλισε λοιπὸν τὸ μικρότερο ἅπ' αὐτὰ, τὸν Κρόνο, ποὺ ἦταν ἐξυπνότερος καὶ ἰσχυρότερος ἅπ' ὄλους τοὺς Τιτᾶνες, μ' ἓνα σιδερένιο δρεπάνι. Ἐκεῖνος πῆγε τότε στὸν πατέρα του τὸν Οὐρανό, τὸν ἀκρωτηρίασε μὲ τὸ δρεπάνι κι ἔγινε αὐτὸς βασιλιάς. Κατόπιν ὁ Κρόνος πέταξε τὸ δρεπάνι στὴ θάλασσα ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο τῆς Ἀχαΐας, ποὺ ἀπὸ τότε ὠνομάστηκε «Δρέπανο».

Ἄγανακτισμένος ὁ Οὐρανὸς ἀπὸ τὴν πράξι τοῦ παιδιοῦ του, τὸ καταράστηκε νὰ ἔχη τὴν ἴδια τύχη ἀπὸ τὰ παιδιά του.

Ἐπειτα ἅπ' αὐτὰ ὁ θεὸς τῶν Προελλήνων. Κρόνος, παντρεύτηκε τὴ Ρέα κι ἔκαναν ἑπτὰ παιδιά: τὴν Δήμητρα, τὴν Ἑστία, τὴν Ἥρα, τὸν Ἄδη, τὸν Πλούτωνα, τὸν Ποσειδῶνα καὶ τὸ Δία. Ἐπει-

δή όμως φοβόταν μήπως πιάση ή κατάρρα του πατέρα του, κάθε παιδί που γεννιόταν, τὸ κατάπινε καὶ τὸ κρατοῦσε στὴν κοιλιά του. Αὐτὸ ἐγινε στὰ ἑξὶ πρῶτα παιδιά του. "Όταν ὁμως γεννήθηκε ὁ Δίας, ἡ μητέρα του Ρέα τύλιξε μιὰ πέτρα μὲ φασκιές καὶ τὴν ἔδωκε στὸν Κρόνο νὰ τὴν καταπιῆ, ἀντὶ τοῦ παιδιοῦ του. "Ἐτσι γλύτωσε ὁ Δίας. Μὰ σὰν μεγάλωσε ξεγέλασε τὸν Κρόνο καὶ τοῦ ἔδωσε νὰ πιῆ ἕνα φάρμακο, ὅποτε ἔβγαλε ἀπὸ τὴν κοιλιά του τὰ παιδιά πού εἶχε καταπιῆ. Ὁ Δίας τότε μὲ τὰ ἀδελφία του καὶ μὲ τοὺς Κύκλωπες καὶ τοὺς Ἑκατόγχειρες, πολέμησαν τὸν Κρόνο καὶ τοὺς ἄλλους Τιτᾶνες κι ὕστερα ἀπὸ σκληρὸ ἀγῶνα, πού κράτησε δέκα χρόνια, τοὺς νίκησαν καὶ τοὺς πέταξαν στὰ Τάρταρα.

Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα βασιλεύει ὁ Δίας μὲ πολλοὺς ἄλλους θεοὺς. Κυριώτεροι ὁμως ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν δώδεκα καὶ κατοικοῦσαν στὴν πιὸ ψηλὴ κορφή τοῦ Ὀλύμπου, μέσα σὲ ὑπέροχα ἀνάκτορα πού τὰ εἶχε φτιάσει ὁ περίφημος τεχνίτης τῶν θεῶν, ὁ "Ἡφαιστος. Γι αὐτὸ ἐλέγονταν Ὀλύμπιοι θεοί.

4. Οἱ θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου

Ἰ δώδεκα θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου ἦσαν:

1. Ὁ Δίας (πού λεγόταν καὶ Ζεὺς). Ἦταν μεγαλύτερος ἀπ' ὄλους τοὺς θεοὺς καὶ καθόταν σ' ὀλόχρυσο θρόνο ἀνάμεσα στὰ σύννεφα. Ἀπὸ κεῖ ἔβλεπε τὴ γῆ κι ἔρριχνε ὅπου ἤθελε τοὺς κερανοῦς του.
2. Ἡ "Ἡρα, γυναῖκα τοῦ Δία. Κάποτε τὴν εἶδε ὁ Δίας στὸν Παρθένιο ποταμὸ τῆς Σάμου, νὰ λούζεται καὶ τὴν ἀγάπησε. Οἱ γάμοι τους ἐγιναν μὲ μεγαλοπρέπεια στὶς χλοερὲς ὄχθες τοῦ Θήρωνα ποταμοῦ, κοντὰ στὴν Κνωσσὸ τῆς Κρήτης κι ἀπὸ τότε ἡ "Ἡρα ἐγινε θεὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.
3. Ἡ Ἄθηνᾶ, κόρη τοῦ Δία ἀπὸ τὴν πρώτη του γυναῖκα, τὴ Μῆτιν (= Σοφία—φρόνησις). Ὅταν ἡ Μῆτις ἦταν ἐγκυος, ὁ Οὐρανὸς μὲ τὴ Γῆ εἶπαν στὸ Δία ὅτι τὸ παιδί πού θὰ γεννιόταν θὰ τὸν γκρέμιζε ἀπὸ τὸ θρόνο. Φοβισμένος τότε ὁ Δίας κατάρπη τὴν ἐγκυο γυναῖκα του κι ἐκείνη σὰν Σοφία τοποθετήθηκε στὸ κεφάλι του. Μὰ σὰν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ γεννηθῆ ἡ Ἄθηνᾶ, ὁ Δίας αἰσθάνθηκε τρομεροὺς πόνους στὸ κεφάλι, τὸ ἔσχισε τότε μ' ἕνα τσεκούρι ὁ "Ἡφαιστος καὶ πετάχτηκε πάνοπλη ἡ θεὰ Ἄθηνᾶ.
4. Ὁ Ἄρης, γιὸς τοῦ Δία ἀπὸ τὴν "Ἡρα, θεὸς τοῦ πολέμου.

5. Ἡ Ἀφροδίτη, θεὰ τῆς ὀμορφιάς. Εἶχε γεννηθῆ ἀπὸ τοὺς ἀφροὺς τῆς θάλασσας κι ἔγινε γυναῖκα τοῦ Ἡφαίστου.

6. Ὁ Ἡφαιστος, γιὸς τοῦ Δία καὶ τῆς Ἥρας. Ἐπειδὴ γεννήθηκε ἄσχημος, ἡ μητέρα του τὸν πέταξε ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο στὴ θάλασσα νὰ πνιγῆ. Ἐκεῖ ὅμως τὸν προστάτεψαν δυὸ νύμφες κι ἔμεινε ἔννια χρόνια στὶς ὑποβρύχιες σπηλιές τους, μαθαίνοντας τὴν τέχνη τοῦ σιδηρουργοῦ. Ὁ Ἡφαιστος τότε ἔγινε τόσο καλὸς τεχνίτης ὥστε ὁ Δίας τὸν ξαναπῆρε στὸν Ὀλυμπο κι ἔγινε ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα θεοὺς. Ἔτσι ὁ Ἡφαιστος ἦταν θεὸς τῆς φωτιάς καὶ τεχνίτης ἀσυναγώνιστος.

7. Ὁ Ποσειδῶνας, ἀδελφὸς τοῦ Δία. Ὄταν ὁ Δίας πῆρε τὸ θρόνο ἀπὸ τὸν πατέρα του, μοίρασε τὸ βασίλειο τοῦ κόσμου. Στὸν ἀδελφό του Ποσειδῶνα ἔδωκε τὴ θάλασσα καὶ στὸν Πλούτωνα τὸν Ἄδη. Αὐτὸς κράτησε τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ. Ἔτσι ὁ Ποσειδῶνας ἔμεινε θεὸς τῆς θάλασσας καὶ προκαλοῦσε τὶς τρικυμίες μὲ τὴ φοβερὴ τρίαινά του ἢ ἔφερνε τὴ γαλήνη.

8. Ὁ Ἀπόλλωνας, γιὸς τοῦ Δία καὶ τῆς τιτανίδας Λητοῦς, θεὸς τοῦ ἡλίου καὶ τῆς μουσικῆς. Ἦταν ὀμορφος καὶ ξανθὸς νέος καὶ συχνὰ ἔπαιζε τὴ λύρα του, φορῶντας δάφνινο στεφάνι. Γύρω του τραγουδοῦσαν οἱ ἔννια Μοῦσες, κόρες τοῦ Οὐρανοῦ.

9. Ἡ Ἄρτεμις, ἀδελφὴ τοῦ Ἀπόλλωνα, θεὰ τοῦ κυνηγίου καὶ τοῦ φεγγαριοῦ. Ὄταν ἔβγαине στὸ κυνήγι τὴ συνώδευε ὀμίλος ἀπὸ νύμφες καὶ προηγούντο πλῆθος ἀπὸ κυνηγετικὰ σκυλιά. Ντυμένη ἔλαφρά μὲ κοντὸ χιτῶνα καὶ ὠπλισμένη μὲ τὴ φαρέτρα καὶ τὰ βέλη, ποὺ τῆς τὰ εἶχε κάμει ὁ Ἡφαιστος, διέτρεχε θουνὰ καὶ κοιλάδες ἀπὸ τὸν Ἐρύμανθο ὡς τὸν Ταῦγετο. Κι ἐκεῖ μὲ τὸ χρυσὸ τῆς τόξο, ἔρριχνε τὰ θανατερά της βέλη καὶ ἐσκότωνε τ' ἄγρια ζῶα.

Οί δώδεκα Θεοί του Όλύμπου.

10. Ὁ Ἑρμῆς κατὰ τὴν παράδοσι ὁ Ἑρμῆς γεννήθηκε στὸ ὄρος Κυλλήνη ἀπὸ τὸ Δία καὶ τὴ Μαία, κόρη τοῦ Ἄτλαντα. Ἦταν θεὸς τῶν γραμμάτων, τοῦ ἐμπορίου καὶ φτερωτὸς ταχυδρόμος τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου.

11. Ἡ Δήμητρα, ἀδελφὴ τοῦ Δία, θεὰ τῆς γεωργίας. Ἀπὸ αὐτὴν πήραν οἱ ἄνθρωποι τὸ σπόρο τῶν σιτηρῶν καὶ διδάχτηκαν πῶς νὰ καλλιεργοῦν τὴ γῆ.

12. Ἡ Ἑστία, ἀδελφὴ κι αὐτὴ τοῦ Δία, θεὰ τοῦ σπιτιοῦ. Αὐτὴ προστάτευε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἄρμονία μέσα στὸ σπίτι.

Οἱ δώδεκα θεοὶ ἦσαν ἀθάνατοι καὶ κατοικοῦσαν στὰ Ὀλύμπια ἀνάκτορά τους. Ἐκεῖ ἔτρωγαν ἀμβροσία καὶ ἔπιναν νέκταρ, δηλ. γλυκὸ ποτὸ ποὺ ἔχυνε στὰ χρυσὰ κύπελλά τους ἡ Ἥθῃ, κόρη τοῦ Δία.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα θεοὺς, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν κι ἄλλους θεοὺς, δευτερότερους. Αὐτοὶ ἦσαν ὁ Διόνυσος θεὸς τοῦ κρασιοῦ, ὁ Ἀσκληπιὸς θεὸς τῆς ἱατρικῆς, ἡ Θέμιδα θεὰ τῆς δικαιοσύνης, ὁ Αἴολος θεὸς τῶν ἀνέμων καὶ ἄλλοι. Κάτω στὰ ὑγρά σκοτάδια τοῦ Ἄδη θεὸς ἦταν ὁ Πλούτωνας ποὺ μὲ τὴ γυναῖκα του τὴν Περσεφόνη βασιλεύαν στὶς ψυχὲς τῶν πεθαμένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΝΑΡΧΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Ὁ Προμηθεὺς προστάτης τῶν ἀνθρώπων

νας ἀπὸ τοὺς γιουὺς τῶν τιτάνων ἦταν κι ὁ Προμηθεὺς. Αὐτὸς κι ὁ ἀδελφὸς του Ἐπιμηθεὺς εἶχαν πατέρα τὸν τιτάνα Ἴαπετὸ καὶ μητέρα τὴν Κλυμένη, κόρη τοῦ τιτάνα Ὠκεανοῦ. Ἐξυπνος, ἐφευρετικὸς καὶ θαρραλέος ὁ Προμηθεὺς βοήθησε, τὸ Δία νὰ πάρῃ τὸ θρόνο ἀπὸ τὸν Κρόνο καὶ νὰ γίνῃ αὐτὸς βασιλιάς.

Ἀλλὰ καὶ πάλι ὁ Προμηθεὺς δὲν ἔμεινε ἡσυχος. Ἀπὸ τὸν Ὀλύμπο ἐβλεπε τοὺς ἀνθρώπους νὰ βασανίζονται ἀβοήθητοι κι ἀποφάσισε νὰ γίνῃ προστάτης τους. Ἡ φωτιά τότε ἦταν ἀποκλειστικὰ θησαυρὸς τῶν θεῶν καὶ τὴ φύλαγαν μόνο γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους. Ὁ πονόψυχος καὶ πανέξυπνος ὄμως γιὸς τοῦ Ἴαπετοῦ, ὁ Προμηθεὺς, ἔκλεψε

ὅπως μᾶς λέει ὁ Ἡσίοδος τὴ φωτιά ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο καὶ τὴν πῆγε κάτω στοὺς ἀνθρώπους. Κατόπιν τοὺς ἔμαθε πῶς νὰ τὴν χρησιμοποιοῦν καὶ τοὺς διδάξε ὅλες τὶς τέχνες ποὺ γίνονται μὲ τὴ φωτιά. Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη οἱ ἀνθρώποι ἔπαψαν νὰ τρῶνε ἄβραστους καρπούς καὶ ὠμὰ κρέατα. Ἄφησαν τὶς σπηλιές ποὺ κατοικοῦσαν ὡς τότε κι ἔκτισαν στερεές κατοικίες νὰ τοὺς προστατεύουν ἀπὸ τὶς καιρικὲς μεταβολές. Ἀκόμη ἀνακάλυψαν τὰ μέταλλα ποὺ τὰ κατεργάζονταν μὲ τὴ φωτιά κι ἄνοιξε ὁ δρόμος πρὸς τὴν πρόοδο τῆς κοινωνίας, γιὰ νὰ φθάση ἐκεῖ ποὺ θρῖσκεται σήμερα. Νά, πόσο μεγάλη ἦταν ἡ προσφορά τοῦ Προμηθέα στὸν ἀνθρώπο.

Οἱ ζηλότυποι θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου ἅμα ἔμαθαν πῶς ὁ Προμηθέας ἔδωκε τὴ φωτιά στοὺς ἀνθρώπους, θύμωσαν πολύ. Ἐκαμαν λοιπὸν συμβούλιο κι ἀποφάσισαν νὰ τιμωρήσουν τὸν Προμηθέα καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ στὸ μεταξύ εἶχαν γίνει καὶ ἀσεβεῖς.

2. Ἡ τιμωρία τοῦ Προμηθέα καὶ τῶν ἀνθρώπων

Ὑμῶνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῶν θεῶν, ὁ Δίας ᾤδηγησε τὸν Προμηθέα στὴν κορφή τοῦ Καυκάσου καὶ τὸν ἔδεσε σ' ἓνα βράχο μὲ χονδρὲς ἀλυσίδες. Καθε ἡμέρα ἐπήγαινε ἐκεῖ ἓνας πελώριος ἀετὸς καὶ κατασπάραζε τὸ σηκότι τοῦ δυστυχισμένου Προμηθέα. Μὰ τὴ νύχτα τὸ σηκότι πάλι μεγάλωνε κι ἔτσι τὸ μαρτύριό του δὲν τελείωνε. Τέλος ἔπειτα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ὁ Δίας ξεθύμωσε. Ἔστειλε λοιπὸν τὸν Ἡρακλῆ νὰ σκοτώσῃ τὸν ἀετὸ καὶ νὰ λύσῃ τὰ δεσμὰ τοῦ Προμηθέα. Ἔτσι ἔληξαν τὰ θάσσανα τοῦ Προμηθέα καὶ γύρισε ἐλεύθερος στὸν Ὀλυμπο.

Ἐπειδὴ οἱ ἀνθρώποι ὅπως μάθαμε εἶχαν γίνει ἀσεβεῖς, ὁ Δίας ἀποφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ μὲ κατακλυσμό. Στὴ Θεσσαλία τότε βασιλεύει ὁ Δευκαλίωνας, γιὸς τοῦ Προμηθέα, μὲ τὴ γυναῖκα του τὴν Πύρρα, κόρη τοῦ Ἐπιμηθέα. Ὁ Δευκαλίωνας λοιπὸν μὲ τὴν συμβουλή τοῦ πατέρα του ἔκαμε μιὰ κιβωτὸ καὶ μπῆκε μέσα μὲ τὴ γυναῖκα του. Σὲ λίγο ἄρχισαν ἀτελείωτες βροχὲς σὰν καταρράκτες καὶ σκέπασαν τὴν Ἑλλάδα. Ἡ κιβωτὸς μὲ τὸ Δευκαλίωνα καὶ τὴν Πύρρα, περιπλανήθηκε ἐννιά ἡμέρες καὶ τέλος κάθησε στὴν κορφή τοῦ Παρνασσοῦ.

Σὰν ἐγῆκαν ἀπὸ τὴν κιβωτὸ ὁ Δευκαλίωνας μὲ τὴν Πύρρα, ἔκαμαν εὐχарιστήριον θυσία στὸ Δία. Ἐκεῖνος ἔστειλε τότε τὸν Ἐρ-Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μη και τους ρώτησε ποιά είναι ή επιθυμία τους.

Στείλτε μας ανθρώπους, λέει ο Δευκαλίωνας, γιατί θέλομε συντροφιά. Δεν μπορούμε να ζούμε μόνοι μας.

“Υστερ’ απ’ αυτά ο Δίας είδοποίησε το Δευκαλίωνα να πετάξουν πίσω τους πέτρες και θα γίνουν άνθρωποι. Πραγματικά έτσι κι έγινε. Οί πέτρες που πετούσε ο Δευκαλίωνας γίνονταν ρωμαλέοι άνδρες. Κι οί πέτρες που πετούσε ή Πύρρα γίνονταν ωραίες γυναίκες.

3. ‘Ο ‘Ελληνας Γενάρχης τών ‘Ελλήνων

Δευκαλίωνας με την Πύρρα απέκτησαν ένα γιο και τόν ώνόμασαν ‘Ελληνα. ‘Απ’ αυτόν οί απόγονοί του έδω στην πατρίδα μας ώνομάστηκαν ‘Ελληνες κι ή χώρα ‘Ελλάδα.

‘Ο ‘Ελληνας πήρε γυναίκα τή νύμφη ‘Ορηίδα κι έκαμαν τρία παιδιά. Τόν Αίολο, τόν Δωρο και τόν Ξοϋθο. Σάν μεγάλωσαν τά τρία αδέλφια ο πατέρας τους μοίρασε σ’ αυτά τή χώρα του για να βασιλεύουν χωριστά. ‘Ο Αίολος πήρε τή Θεσσαλία, ο Δωρος τή Στερεά ‘Ελλάδα και ο Ξοϋθος τήν Πελοπόννησο. ‘Αργότερα ο Ξοϋθος έκαμε δυο παιδιά, τόν ‘Ιωνα και τόν ‘Αχαιό και μοίρασε σ’ αυτά τή χώρα του. ‘Ετσι ενώ δλοι οί απόγονοι του ‘Ελληνα ώνομάστηκαν ‘Ελληνες, ανάλογα με τόν θασίλειο που κατοικούσαν, ησαν χωρισμένοι σε τέσσερες φυλές. Στους Αιολείς, τους Δωριείς, τους ‘Ιωνες και τους ‘Αχαιούς.

‘Από τις μυθολογικές παραδόσεις που μάθαμε ως τώρα βλέπουμε πως ο γενάρχης τών ‘Ελλήνων κατάγεται από τους θεούς. ‘Επομένως και τόν έθνος μας είναι γενιά θεική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

Οι ήρωες τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων

κτὸς ἀπὸ τοὺς θεοὺς, οἱ πρόγονοί μας τιμοῦσαν καὶ μερικά παλληκάρια πὺ εἶχαν ὑπερφυσικὴ δύναμη καὶ πολὺ θάρρος. Τὰ παλληκάρια αὐτὰ τὰ ἔλεγαν ἥρωες. Ἐπειδὴ ὁ πολὺς κόσμος πίστευε ὅτι οἱ ἥρωες ἦσαν παιδιὰ τῶν θεῶν, ἔλεγον αὐτοὺς καὶ ἡμίθεοι.

Οἱ ἥρωες γύριζαν ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ σκότωναν τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ διάφορα θηρία, πὺ ἦσαν τότε ἀφθονὰ μέσα στὰ πυκνὰ δάση. Ἀντίθετα προστάτευαν τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀδύνατους ἀνθρώπους, τὸ δίκιο καὶ τὴν ἀλήθεια. Γι αὐτὸ οἱ Ἕλληνες τοὺς ἀγαποῦσαν ὑπερβολικὰ καὶ γιὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσουν ἔκαναν βωμοὺς καὶ τοὺς λάτρευαν σὰν θεοὺς.

Σπουδαιότεροι ἀπὸ τοὺς ἥρωες τοῦ παλιοῦ καιροῦ ἦταν ὁ Ἡρακλῆς καὶ Θησεῆς. Γι αὐτοὺς θὰ μάθωμε ὠραῖες καὶ χρήσιμες ἱστορίες.

Ἡ γέννησις τοῦ Ἡρακλῆ

Ἅπλητ' ὅλη τὴν Ἑλληνικὴ Μυθολογία δὲν ὑπάρχει ἥρωας, μὰ οὔτε καὶ θεὸς ἀκόμη ποῦ νὰ ἔχη τόσο μεγάλη ἱστορία ὅσο ὁ Ἡρακλῆς. Ἐκεῖνα τὰ χρόνια στὴν Τίρυνθα, ποῦ βρίσκεται κοντὰ στὸ Ναύπλιο, ἦταν βασιλιάς ὁ Ἀμφιτρύωνας κι εἶχε γυναῖκα τὴν Ἀλκμήνη. Μιὰ ἐπανάστασις ποῦ ἐγίνε τότε στὴν Τίρυνθα ἀνάγκασε τὸ βασιλικὸ ζευγάρι νὰ καταφύγῃ στὴ Θήβα. Ἐκεῖ μιὰ νύχτα ἡ Ἀλκμήνη γέννησε ἕνα εὐρωστο καὶ δυνατὸ ἀγόρι καὶ τ' ὠνόμασαν Ἡρακλῆ.

Τὴν ἡμέρα ποῦ θὰ γεννιόταν ὁ Ἡρακλῆς, ἐκεῖ στὰ θεϊκὰ παλάτια τοῦ Ὀλύμπου, ὁ Δίας δήλωσε στοὺς θεοὺς ὅτι θὰ γεννηθῆ ἕνα παιδί μὲ λαμπρὸ μέλλον καὶ θὰ κυριαρχοῦσε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἡρα ὅμως ποῦ φθονοῦσε τὴν Ἀλκμήνη κατάλαβε ποῖο παιδί Ἐννοοῦσε ὁ Δίας. Ἐπεισε λοιπὸν τὸν ἄνδρα τῆς κι ὠρκίστηκε πὼς ὅποιο παιδί θὰ γεννιόταν ἐκείνη τὴν ἡμέρα, θὰ γίνονταν δοξασμένος ἄρχοντας. Ὁ Δίας τῆς τὸ ὑποσχέθηκε.

Ἦστερ' ἀπ' αὐτὰ ἡ Ἡρα πέταξε ἀμέσως στὸ Ἄργος, ποῦ ἦταν ἕγγυος ἢ γυναῖκα τοῦ Σθέnelου, τὴν βοήθησε κι ἐγέννησε τὸ παιδί τῆς πρόωρα. Παράλληλα καθυστερεῖ λίγο τὴ γέννησι τοῦ Ἡρακλῆ κι ἐπῆγε τὸ μήνυμα στὸ Δία. Ἐκεῖνος θύμωσε θέ-

βαια με αυτά που έκαμε ή γυναίκα του άλλ' ήταν υποχρεωμένος να τηρήση τόν όρκο του. Δέχτηκε λοιπόν τὸ παιδί τοῦ Σθέnelου, πὸ τὸ ὄνόμασαν Εὐρυσθέα, νὰ γίνῃ αὐτὸς ἄρχοντας καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τίς θελήσεις του στὸν Ἡρακλῆ.

Τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Ἡρακλῆ

Ἡρα ἱκανοποιήθηκε πὸ ἄδίκησε τὸν Ἡρακλῆ, μὰ ἤθελε νὰ τὸν ἐξοντώσῃ γιατί τὸν θεωροῦσε παιδί τοῦ Δία.

Μιά νύχτα μῆκαν στὸ δωμάτιο τοῦ Ἡρακλῆ δυὸ μεγάλα φίδια. Τὰ εἶχε στείλει ἡ Ἡρα. Τὸ παιδί ξύπνησε ἀπὸ τὸ σφύριγμα φιδιῶν καὶ ἀντὶ νὰ φοβηθῆ, σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του κι ἄρχισε νὰ παλεύῃ μὲ τὰ φίδια. Σὲ μιὰ στιγμή πιάνει καὶ τὰ δυὸ ἀπὸ τὸ λαιμό, τὰ σφίγγει δυνατὰ μὲ τὰ νευρώδη χέρια του καὶ τὰ πνίγει. Ἀπὸ τὸ θόρυβο πὸ ἀκούστηκε στὸ δωμάτιο τοῦ Ἡρακλῆ ξύπνησαν οἱ γονεῖς του καὶ τρέχουν πρὸς τὰ ἐκεῖ. Κατάπληκτοι βλέπουν τὰ δυὸ φίδια νὰ σπαρταροῦν στὸ πάτωμα γιατί τὰ εἶχε πνίξει ὁ Ἡρακλῆς. Καλοῦν κατόπιν τὸν μάντη Τειρεσία νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ὑπερβολικὸ αὐτὸ φαινόμενο. Ἐκεῖνος ἀπαντᾷ: Τὸ παιδί αὐτὸ θὰ γίνῃ ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἥρωες τῆς Ἑλλάδας καὶ θὰ δοξασθῆ ὅσο κανεὶς ἄλλος.

Τὸ κατόρθωμα τοῦ Ἡρακλῆ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση στὸ λαὸ τῆς Θῆβας κι ὄλοι πιά πίστευαν πὸς εἶναι γιὸς τοῦ Δία.

Στὸ Πήλιο ὑπῆρχε τὸ περίφημο σχολεῖο τοῦ σοφοῦ Κένταυρου Χείρωνα ὅπου μορφώνονταν τὰ βασιλόπουλα τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Ἐκεῖ φοίτησε κι ὁ Ἡρακλῆς καὶ πῆρε καλὴ μόρφωσι. Ἔμαθε ν' ἀγαπᾶ τὴν πατρίδα του, νὰ ὑποστηρίξη τὸ δίκιο καὶ τὴν ἀλήθεια. Σὰν τελείωσε τὶς σπουδές του γύρισε στὴ Θήβα μὰ εἶχε γίνει πελώριο παλληκᾶρι μὲ χαλύβδινη δύναμι. Ἡ φήμη του διαδόθηκε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα κι ὅλοι μιλοῦσαν γιὰ τὸν Ἡρακλῆ.

Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία

Ἐίχε γίνει πιά ἔφηθος ὁ Ἡρακλῆς κι ἄρχισε τότε νὰ σκέφτεται ποῖο δρόμο θ' ἀκολουθήσῃ. Κάποια ἡμέρα βρέθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ καθισμένος σὲ μιὰ πέτρα εἶχε θυθισθῆ σὲ βαθιές σκέψεις.

Ἔξαφνα βλέπει νὰ ἔρχονται δυὸ γυναῖκες. Ἡ μιὰ ἦταν χοντρή, στολισμένη μὲ ὠραῖα φορέματα καὶ πολλὰ κοσμήματα. Ἀκόμη εἶχε θάψει καὶ τὸ πρόσωπό της μὲ διάφορα καλλυντικά γιὰ νὰ φαίνεται πιὸ ὁμορφῆ ἀπ' ὅ,τι ἦταν. Ἡ ἄλλη ἦταν λίγο ἀδύνατη, φοροῦσε ἀπλᾶ μὰ καθαρὰ φορέματα καὶ θάδιζε σεμνὰ.

Σὰν πλησίασαν ἡ πρώτη τάχυνε τὸ βῆμα της, πῆγε κοντὰ στὸν Ἡρακλῆ καὶ τοῦ λέει:

—Βλέπω παλληκᾶρι μου νὰ σκέφτεσαι ποῖο δρόμο θ' ἀκολουθήσῃς στὴ ζωὴ σου. Μὰ μὴν πολὺ σκοτιζέσαι. Θέλεις νὰ γίνῃς πλούσιος μὲ πολλὰ χρήματα, παλάτια, δούλους κι ὅλα τὰ καλὰ; Θ' ἀκολουθήσῃς τὸ δρόμο πού θὰ σοῦ δείξω ἐγώ. Καὶ μὴ σκεφτῆς ὅτι πρέπει νὰ ἐργασθῆς γιὰ ν' ἀποχτήσῃς ὅλα αὐτά. Εἶσαι δυνατώτερος ἀπ' ὄλους καὶ θὰ δουλεύουν οἱ ἄλλοι γιὰ σένα.

Ὁ Ἡρακλῆς ἀκούοντας αὐτὰ σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ τῆς λέει:

—Καὶ ποιὰ εἶσαι σὺ καλὴ μου Κυρία;

—Οἱ φίλοι μου μὲ λένε εὐτυχία, μὰ οἱ ἐχθροὶ μου κακία, ἀπάντησε ἐκείνη. Καὶ ἔφυγε.

Πλησίασε κατόπιν καὶ ἡ σεμνὴ γυναῖκα καὶ τοῦ λέει:

—Εὐγενικό μου παλληκᾶρι. Δὲν πρόκειται ν' ἀκούσῃς ἀπὸ μένα πλούσια λόγια γιατί ξέρω τίνος γιὸς εἶσαι. Θὰ σοῦ εἰπῶ ὁμῶς καθαρὴ τὴν ἀλήθεια. Οἱ θεοὶ δὲ δίνουν στοὺς ἀνθρώπους κανένα ἀγαθὸ χωρὶς κόπο. Ἄν θέλῃς νὰ ἔχῃς πολλὰ χρήματα θὰ τ' ἀποκτήσῃς τίμια μὲ τὴ δική σου ἐργασία. Ἄν θέλῃς νὰ γίνῃς δυνατός, πρέπει νὰ γυμνάσῃς καλὰ τὸ σῶμα σου. Ἄν θέλῃς νὰ σὲ

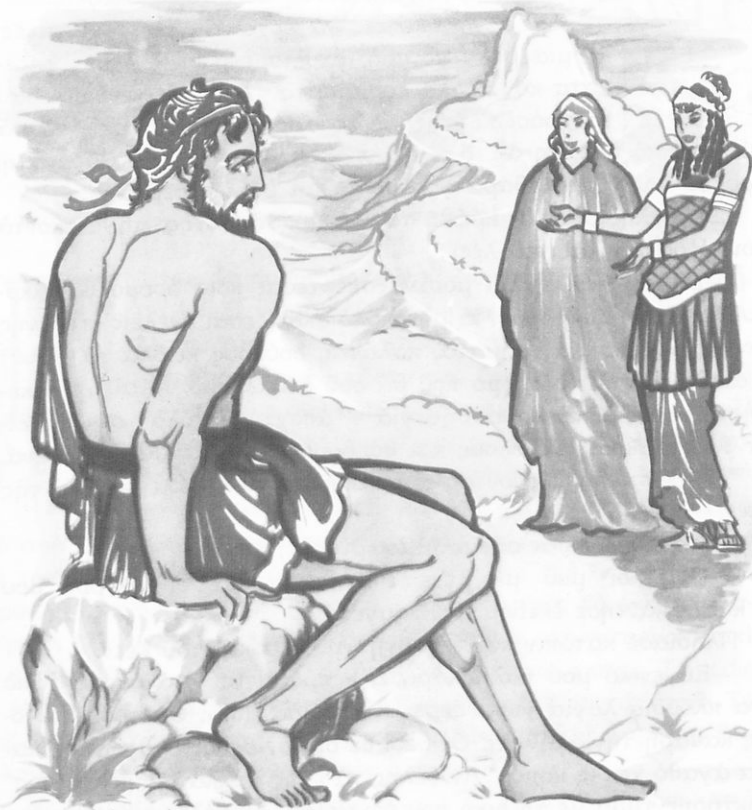
τιμοῦν καὶ νὰ σ' ἀγαποῦν οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἐργαστῆς καὶ σὺ γι' αὐτούς. Κι ἀκόμη: Ἄν θέλῃς νὰ δοξαστῆς, πρέπει νὰ κάμῃς μεγάλα ἔργα στὴν πατρίδα σου. Αὐτὸς εἶναι ὁ δρόμος ποῦ πρέπει ν' ἀκολουθήσῃς, καλὸ μου παιδί.

Σὰν ἄκουσε ὁ Ἡρακλῆς τὰ ὠραῖα αὐτὰ λόγια, εὐχαριστήθηκε. Κοιτάζοντας τότε στὰ μάτια τῆ σεμνῆ γυναῖκα, τῆς λέει:

— Καὶ πῶς σὲ λένε σένα, καλὴ μου Κυρία;

— Ἀρετὴ μὲ λένε, ἀπάντησε τότε ἐκείνη.

— Ἐσένα θ' ἀκολουθήσω, εἶπε ἀποφασιστικά ὁ Ἡρακλῆς. Ἔτσι ὁ Ἡρακλῆς πήρε τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ μὲ τὰ ἔξοχα κατορθώματά του, γιὰ χάρι τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς πατρίδας του, δοξάστηκε καὶ ἔμεινε ἀθάνατος.

Οί δώδεκα άθλοι του Ήρακλή

Οταν ο Ήρακλής έγινε πιά άντρας, σαν θεοσεβούμενος που ήταν, έπήγε στο Μαντείο των Δελφών να ρωτήση τον Απόλλωνα που πρέπει να κατοικήση. Έκει τον πληροφορεί ή Πυθία πως πρέπει να παρουσιασθή στον εξαδελφό του τον Εϋρυσθέα, τó βασιλιά των Μυκηνών, και να κάμη ό,τι τον διατάξη εκείνος. "Αν εξιλεωθής, του λέει, από τó θυμό τής Ήρας, θά εύτυχής και θά μείνης δοξασμένος για πάντα.

Ο Ήρακλής έφυγε τότε, πήγε στις Μυκήνες και παρουσιάσθηκε στον Εϋρυσθέα. Έκεινος πάλι, αντί να χαρή που είδε τον εξαδελφό του τέτοιο παλληκάρι, τον ζήλεψε και θέλησε να τον καταστρέψη. Του ανέθεσε λοιπόν να κάμη δώδεκα μεγάλα κατορθώματα, πολύ επικίνδυνα. Τα κατορθώματα αυτά, που κανείς άλλος θνητός δέν μπόρεσε να κάμη, ώνομάστηκαν **άθλοι του Ήρακλή**. Τους άθλους αυτούς θά μάθωμε με τή σειρά, όπως μάς τους καθώρισαν οί μυθογράφοι.

1. Τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας

τὸ δάσος τῆς Νεμέας, πού εἶναι πιὸ ἐπάνω ἀπὸ τὶς Μυκῆνες, ζοῦσε τότε ἓνα φοβερὸ λιοντάρι κι εἶχε γίνεи ὁ τρόμος σ' ὄλη τὴν περιοχὴ. Κανεῖς δὲν τολμοῦσε νὰ θγῆ στοὺς κάμπους νὰ βοσκήσῃ τὰ ζῶα του ἢ καὶ νὰ καλλιεργήσῃ τὰ χωράφια του. Μερικοὶ τολμηροὶ πού θέλησαν νὰ ἐξοντώσουν τὸ λιοντάρι, πλήρωσαν μὲ τὴ ζωὴ τους τὴν ἀπερικοεψία αὐτῆ.

Ὁ Εὐρυσθέας διατάσσει τότε τὸν Ἡρακλῆ νὰ ἐξοντώσῃ τὸ φοβερὸ αὐτὸ θηρίο.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆρε τὸ χοντρὸ ρόπαλο καὶ τὸ τόξο μὲ τὰ θέλη καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν ἐπικίνδυνη αὐτὴ ἀποστολή. Μόλις πλησίασε στὸ δάσος ἄκουσε ἓνα ἄγριο μούγκρισμα πού τάραξε τὸν τόπο. Σὲ λίγο τὸ θηρίο πρόβαλε ἀπὸ τὸ δάσος. Μόλις εἶδε τὸν Ἡρακλῆ τίναξε τὴν ὄφορφη χαίτη του καὶ ὤρμησε κατ' ἐπάνω του. Ὁ ἥρωάς μας, ἔμεινε ἀκλόνητος στὴ θέση του. Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, σημάδεψε μὲ τὸ τόξο του καὶ τὸ κτύπησε στὴν πλάτη. Μάταια ὄμως. Σὲ λίγα δευτερόλεπτα εἶχε ρίξει ὄλα τὰ θέλη πού εἶχε στὴ φαρέτρα, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τρυπήσῃ τὸ χοντρὸ δέρμα τοῦ θηρίου. Τὸ λιοντάρι, τότε στάθηκε ἀπότομα καὶ, βλέποντας πὼς ἔχει νὰ κάμῃ μὲ φοβερὸ ἀντίπαλο, γύρισε πίσω καὶ τρέχοντας μπῆκε στὴ σπηλιά του πού εἶχε δυὸ τρύπες. Ὁ Ἡρακλῆς τρέχει πρὸς τὰ ἐκεῖ βουλώνει τὴ μιὰ τρύπα μὲ πέτρες καὶ μπαίνει μέσα ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τὸ θηρίο, βλέποντας πὼς δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ, σηκώθηκε ὄρθιο καὶ μουγκρίζοντας ὤρμησε κατὰ τοῦ Ἡρακλῆ. Ἄφροὶ ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ τὰ μάτια του ἀστραφταν ἀγριομένα.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Ἡρακλῆς δὲ δειλίασε. Ἀμέσως πέταξε τὸ ρόπαλο, ἄρπαξε τὸ λιοντάρι ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ σφίγγοντάς το μὲ τ' ἀτσαλένια χέρια του, τὸ ἐπνιξε. Κατόπιν τὸ ἔβγαλε ἔξω, τὸ ἔγδαρε, ἐφόρεσε τὸ δέρμα του καὶ γύρισε στὶς Μυκῆνες. Ὁ λαὸς τὸν ὑποδέχτηκε τότε μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ τὸν συνώδεψε ὡς τὸ παλάτι.

Ἀπὸ τότε ὁ Ἡρακλῆς φοροῦσε πάντοτε τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ—τὴ λεοντή του ὅπως λέγεται καλύτερα—γιὰ νὰ θυμᾶται τὸ πρῶτο κατόρθωμά του.

2. 'Η Λερναία "Υδρα

οντά στο "Αργος, εκεί πού σήμερα είναι τὸ χωριὸ Μύλοι, ἦταν ἡ λίμνη Λέρνη. Στὰ ἔλη τῆς λίμνης ζοῦσε τότε ἕνα μεγάλο φαρμακερὸ φίδι μὲ ἔννια κεφάλια. Λεγόταν Λερναία "Υδρα. Τὸ φίδι αὐτὸ συχνὰ ἔβγαине στὴν πεδιάδα κι ἔτρωγε τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Εὐρυσθέας γιὰ ν' ἀπαλλάξη τὸν τόπο ἀπὸ τὸ φοβερὸ θηρίο διέταξε τὸν Ἑρακλῆ νὰ τὸ ἐξοντώση.

Ὁ Ἑρακλῆς πῆρε τὸν ἀνεψιὸ του Ἴόλαο κι ἐπῆγαν μαζὺ στὴ λίμνη. Ἄρχισε τότε νὰ ρίχνη καυτερά θέλη στὸ νερὸ γιὰ ν' ἀναγκάση τὸ θηρίο νὰ βγῆ ἔξω. Σὰν ἄκουσε τὰ σφυρίγματα, πού ἔκαναν τὰ θέλη, ἡ "Υδρα βγῆκε ἀπὸ τὰ ἔλη καὶ χύμηξε πρὸς τὸν Ἑρακλῆ μ' ἀνοιχτὰ τὰ στόματά της. Ἐκεῖνος τὴν πατᾶ στὴν κοιλιά κι ἄρχισε νὰ κόβη μὲ τὸ ρόπαλο ἕνα—ἕνα τὰ κεφάλια της. Μὰ περίεργο πρᾶγμα. Στὴ θέσι πού ἦταν τὸ κομμένο κεφάλι φύτρωναν δύο.

Ὁ ἥρωάς μας φωνάζει τότε τὸν Ἴόλαο ν' ἀνάψη φωτιά καὶ νὰ τοῦ φέρη ἀναμμένα δαυλιά. Ἔτσι μόλις ἔκοψε κάθε κεφάλι, τὸ καυτήριαζε ὁ Ἴόλαος μὲ τὸ δαυλι καὶ δὲν φύτρωναν πιά ἄλλα κεφάλια. Ὅταν ἔκοψε καὶ τὸ τελευταῖο, ἀνοιξαν μὲ τὸν Ἴόλαο τὴν κοιλιά τοῦ θηρίου κι ἔβαψε τὰ θέλη μὲ τὴ χολή του. Ἀπὸ τότε τὰ θέλη τοῦ Ἑρακλῆ ἔγιναν φαρμακερὰ κι ὅποιος πληγωνόταν μ' αὐτὰ ἦταν καταδικασμένος νὰ πεθάνη.

3. 'Ο 'Ερυμάνθιος κάπρος

ρίν καλά—καλά προφτάση ὁ 'Ηρακλῆς νά γυρίσῃ στίς Μυκῆνες, ὁ Εὐρυσθέας τοῦ εἶχε ἐτοιμάσει ἄλλο ταξίδι. Τὸν ἔστειλε στοῦ θουνό 'Ερύμανθο νά φέρῃ ζωντανό ἓνα μεγάλο ἄρσενικό ἀγριογούρουνο πού ζοῦσε ἐκεῖ. Τὸ ἔλεγαν 'Ερυμάνθιο κάπρος. Συχνά τὸ ἀγριογούρουνο κατέβαινε στὴν πεδιάδα καὶ ξέσχιζε, μὲ τὰ φοβερά του δόντια, τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

“Ἀμα ἔφτασε ὁ 'Ηρακλῆς στὸν 'Ερύμανθο, ζήτησε νά θρῆ τ' ἀγριογούρουνο. 'Επειδὴ τὸ θουνό ἦταν χιονισμένο, τὸ θρῆκε εὐκόλα κι ἔτρεξε πίσω του τρέχοντας. Ὁρες πολλές τὸ κυνηγοῦσε. Στὸ τέλος τὸ γουρούνι, ἐξαντλημένο ἀπὸ τὴν κούρασι, ἔπεσε σὲ μιὰ χαράδρα πού εἶχε πολλὰ χιόνια. Ὁ 'Ηρακλῆς τὸ ἔπιασε, τὸ φορτώθηκε στοὺς ὠμους του καὶ τὸ πῆγε ζωντανό στον Εὐρυσθέα.

Καὶ τούτῃ τῇ φορᾷ ὁ λαὸς ὑποδέχτηκε μὲ τιμὲς τὸν 'Ηρακλῆ, ἐνῶ ὁ Εὐρυσθέας ὑπόφερε ἀπὸ τὴ ζήλεια. Ἀντὶ νά χαρῆ κι αὐτός, σκεφτόταν πού θὰ ἔστειλε τώρα τὸν 'Ηρακλῆ.

4. Οι Στυφαλίδες ὄρνιθες

τὴν ὄρεινὴ Κορινθία ἦταν τότε ἡ Στυφαλία λίμνη. Στὰ ἔλη τῆς λίμνης αὐτῆς ζοῦσαν κάτι παράξενα πουλιὰ μὲ χάλκινα πόδια, ἐνῶ τὰ φτερὰ καὶ τὸ ράμφος ἦταν σιδερένια. Τὰ πουλιὰ αὐτά, ἀπὸ τ' ὄνομα τῆς λίμνης, λέγονταν Στυφαλίδες ὄρνιθες. Ξεκινώντας ἀπὸ τὴ λίμνη πετοῦσαν στὴ γύρω περιοχὴ κι ἔκαναν μεγάλες καταστροφές στὰ καλλιεργημένα χωράφια. Μὰ τὸ κακὸ δὲ σταματοῦσε

ὡς ἐδῶ. Ὅταν τίναζαν τὶς φτεροῦγες, ἔπεφταν τὰ φτερὰ σὰν θέλη καὶ σκότωναν ἀνθρώπους καὶ ζῶα. Κατόπιν κατέβαιναν καὶ τοὺς ἔτρωγαν.

Ὁ Εὐρυσθέας δίνει ἐντολὴ στὸν Ἡρακλῆ νὰ ἐξοντώσῃ τὰ φτερωτὰ αὐτὰ θηρία γιὰ νὰ γλυτώσῃ ὁ τόπος ἀπὸ τὸ κακὸ. Ὁ Ἡρακλῆς δὲν μποροῦσε θέβαια νὰ παρακούσῃ κι ἔτσι ἔφυγε γιὰ τὴ Στυφαλία. Φτάνοντας προσπαθοῦσε νὰ βρῆ τὶς ὄρνιθες μὰ πουθενὰ δὲ φαινόταν. Εἶχαν κρυφτῆ στὰ ψαθιά καὶ στὰ βουρλα τοῦ βάλτου. Μὰ ἡ Ἀθηνᾶ, πού πάντα τὸν βοηθοῦσε, δὲν τὸν ἄφησε κι αὐτὴ τὴ φορά. Παρουσιάστηκε λοιπὸν μπροστὰ του καὶ τοῦ ἔδωσε ἓνα μεγάλο κρόταλο νὰ τὸ κτυπᾷ, γιὰ νὰ θγοῦν οἱ ὄρνιθες ἀπὸ τὸ βάλτο.

Ὁ Ἡρακλῆς ἀνέβηκε τότε σ' ἓνα ὕψωμα καὶ κτυποῦσε δυνατὰ τὸ κρόταλο. Οἱ ὄρνιθες ξαφνιάστηκαν ἀπὸ τὸν κρότο καὶ πετάχτηκαν ἔξω. Ἀμέσως ὁ Ἡρακλῆς σκότωσε μιὰ—μιὰ μὲ τὰ φαρμακερὰ βέλη του κι ὁ τόπος γέμισε ἀπὸ νεκρὰ πουλιὰ. Μὰ καὶ λίγες πού γλύτωσαν, ἔφυγαν μακριὰ καὶ δὲν ξαναγύρισαν πιά στὴ λίμνη.

5. Τό έλάφι τής 'Αρτέμιδας

να περίεργο έλάφι, μέ χάλκινα πόδια καί χρυσά κέρατα, ζούσε τότε στά δάση τής 'Αρκαδίας. Τό είχε άφιερώσει στη θεά 'Αρτέμιδα ή νύμφη Ταυγέτη. Οί άνθρωποι δέν τό πείραζαν γιατί άνήκε στη θεά καί δέν έκανε κακό σέ κανένα. 'Αντίθετα δλοι μιλούσαν για την όμορφιά καί τή γρηγοράδα του.

‘Ο Εύρυσθέας διέταξε τόν 'Ηρακλή, νά φύγη για την 'Αρκαδία καί νά του φέρη ζωντανό τό έλάφι. ‘Ο 'Ηρακλής έφτασε εκεί, εύρηκε τό έλάφι αλλά δέν ήμπορούσε νά τό πιάση. Λένε πώς τό κυνηγούσε ένα χρόνο. Τέλος τό έλάφι άπόκαμε καί σωριάστηκε κάτω άπό την κούρασι. ‘Ο 'Ηρακλής τρέχει καί τό πιάνει άπό τά κέρατα. Κι ένω έτοιμαζόταν νά τό θάλη στόν ώμο του, πέφτει μπροστά του ένα σύννεφο καί μέσ' άπό αυτό θγήκε μιá γυναίκα μέ θεϊκή όψη κι άρματωμένη. Ήταν ή θεά του κυνηγίου 'Αρτέμιδα.

—Μήν τολμήσης καί πειράξης τό ζωο, του λέει, γιατί άλλοί-μονό σου.

‘Ο 'Ηρακλής έμεινε άκίνητος καί δέν ήξερε τι νά κάμη. Νά πάρη τό έλάφι καί νά φύγη; "Ηξερε πώς θα τιμωρηθ ή αύστηρά άπό τή θεά. 'Αλλά κι άν έφευγε χωρίς τό έλάφι, τι θα έλεγε στόν Εύρυσθέα; 'Αφού λοιπόν σκέφτηκε λίγο, τής λέει:

—Ξακουσμένη θεά του κυνηγίου! Ξέρεις πώς μέ τιμώρησαν οί θεοί νά ύπακούω στόν Εύρυσθέα. Συμμερίσου τήν τραγική μου μοίρα καί άφησέ με νά του παρουσιάσω τό έλάφι. Σου δίνω τό λόγο μου πώς θα τό φέρω πίσω, χωρίς νά πάθη τίποτε.

'Η 'Αρτέμιδα κατάλαθε τό δίκιο του 'Ηρακλή καί τόν άφησε νά πάρη τό έλάφι. Κατόπιν έγινε άφαντη.

‘Ο 'Ηρακλής φορτώθηκε τό ώραίο έλάφι καί τό πήγε στόν Εύρυσθέα. "Επειτα τό έφερε πάλι στην 'Αρκαδία καί τό άφησε έλεύθερο όπως είχε δώσει τό λόγο του.

6. ΟΙ ΣΤΑΥΛΟΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΑΥΓΕΙΑ

φήμη του Ἡρακλῆ γιὰ τοὺς ἄθλους, πού ἔκανε ὡς τώρα, ἀπλώθηκε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ κι ὁ φθόνος τοῦ Εὐρυσθέα μεγάλωνε γιατί ἔβλεπε πῶς τίποτε δὲν ἦταν δύσκολο γιὰ τὸ ρωμαλέο ἐξάδελφό του.

—Αὐτὴ τὴ φορά ὅμως θὰ τὸν ἐξευτελίσω, σκέφθηκε. Καί τὸν ἔστειλε νὰ καθαρῖση τοὺς σταύλους τοῦ Αὐγεία σὲ μιὰ ἡμέρα μόνο.

Ὁ Αὐγείας ἦταν βασιλιάς τῆς Ἡλείας κι εἶχε πολλὰ κοπάδια ἀπὸ βόδια καὶ πρόβατα πού ἔβοσκαν στὰ χλοερὰ λιβάδια τοῦ Ἡλειακοῦ κάμπου. Ὁ σταῦλος, ὅπου τὰ ἔκλεινε τὸ θράδου, ἦταν φραγμένος μὲ λόφους ἀπὸ κοπριά πού μόλυνε τὸ γύρω ἀέρα.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆγε στὴν Ἡλεία, παρουσιάστηκε στὸν Αὐγεία καὶ τοῦ εἶπε πῶς μπορεῖ νὰ καθαρῖση τοὺς σταύλους του. Ὁ Αὐγείας χάρηκε μ' αὐτὰ πού ἄκουσε. Ὑποσχέθηκε πῶς ἂν πραγματικά καθαρῖσθῃ ὁ σταῦλος σὲ μιὰ ἡμέρα, θὰ χαρίσῃ στὸν Ἡρακλῆ τὸ δέκατο ἀπὸ τὰ ζῶα του.

Ὁ ἥρωάς μας δέχτηκε τὴ συμφωνία καὶ ἔσκεφτόταν τι ἔπρεπε νὰ κάμῃ γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ σκοπὸ του. Ἐπειδὴ εἶχε καὶ γερὸ μυαλό, βρῆκε εὐκολὰ τὴ λύσι. Ἄνοιξε μιὰ μεγάλη τρύπα στὸν τοῖχο τοῦ σταύλου καὶ γύρισε πρὸς τὰ ἐκεῖ τὰ νερὰ τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ. Ὡς τὸ θράδου οἱ σταῦλοι εἶχαν καθαρῖσθῃ.

Ὁ Αὐγείας χάρηκε γιὰ τὸ κατόρθωμα τοῦ Ἡρακλῆ ἀλλ' ὅταν ἔμαθε πῶς ἐκτελοῦσε διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα ἀρνήθηκε νὰ τοῦ δώσῃ τὰ ζῶα πού τοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ. Ὁ Ἡρακλῆς θύμωσε μὲ τὴ διαγωγὴ αὐτὴ τοῦ Αὐγεία καὶ τὸν σκότωσε. Κατόπιν ὤρισε βασιλιά τῆς Ἡλείας τὸν Φιλέα, γιὸ τοῦ Αὐγεία, κι ἔφυγε.

Ἐπιστρέφοντας στάθηκε νὰ ξεκουραστῇ στὴν ὁμορφὴ κοιλάδα τῆς Ὀλυμπίας, ἐκεῖ πού σήμερα εἶναι ἡ Ἀρχαία Ὀλυμπία. Στὸ μέρος ἐκεῖνο, δίπλα στὸν Ἀλφειό, ἔκτισε ἕνα μεγάλο ναὸ καὶ τὸν ἀφιέρωσε στὸ Δία. Ἦθελε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, ἐπειδὴ πάντα τὸν βοηθοῦσε. Κατόπιν πρόσφερε θυσία στὸ Δία κι ἔκαμε τοὺς πρῶτους ἀγῶνες πού, ἀπὸ τὸν Ὀλύμπιο Δία ὠνομάστηκαν Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες. Ἀπὸ τότε, κάθε τέσσερα χρόνια, μαζεῦοταν ἐκεῖ τὸ ἄνθος τῆς ἑλληνικῆς νεότητος καὶ γίνονταν οἱ περίφημοι Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες. Τοὺς νικητὲς στεφάνωναν μὲ κλαδιά μιᾶς ἀγριελιάς πού, γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ, τὴν εἶχε φυτέψῃ ἐκεῖ κάπου ὁ Ἡρακλῆς.

7. Ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης

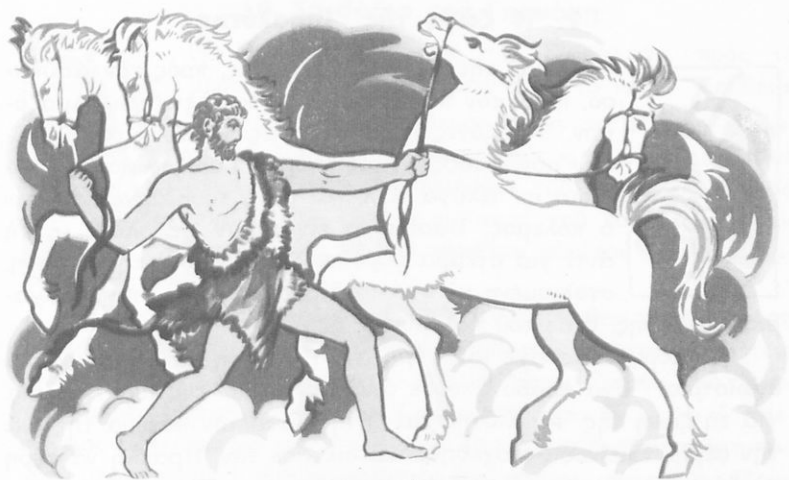
βδόμη δοκιμασία πού ἐπέβαλε ὁ Εὐρυσθέας στὸν Ἡρακλῆ, ἦταν νὰ τοῦ φέρῃ ζωντανὸ τὸν ταῦρο τῆς Κρήτης.

Ὁ ταῦρος αὐτὸς ἔχει τὴν ἱστορία του. Βασιλιάς τότε στὴν Κρήτη ἦταν Μίνωας. Ὁ Μίνωας ἤθελε νὰ κάμῃ θυσία στὸν Ποσειδῶνα θεὸ τῆς θάλασσας ἀλλὰ δὲν εὔρισκε κατάλληλο κανένα ἀπὸ τὰ ζῶα πού εἶχε. Τότε βγῆκε ἀπὸ τὴ θάλασσα ἕνας ὄμορφος ταῦρος. Ἦταν δῶρο τοῦ Ποσειδῶνα γιὰ τὴ θυσία. Ὁ Μίνωας ὅμως λυπήθηκε τὸν ταῦρο αὐτὸ καὶ θυσίασε ἄλλον ἀπὸ τὰ κοπάδια του. Ὁ Ποσειδῶνας θύμωσε γι αὐτὸ καὶ γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸ Μίνωα ἔκαμε τὸν ταῦρο ἄγριο κι εἶχε γίνει ὁ τρόμος τῆς χώρας.

Ὁ Ἡρακλῆς μπῆκε σ' ἕνα πλοῖο κι ἔφτασε στὴν Κρήτη. Ἐκεῖ παρουσιάζεται στὸ Μίνωα καὶ τοῦ δηλώνει ὅτι μπορεῖ νὰ πιάσῃ ζωντανὸ τὸν ἄγριο ταῦρο, ἀρκεῖ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τὸν πάρῃ στὶς Μυκῆνες. Ὁ Μίνωας δέχτηκε τὴ συμφωνία κι ὁ Ἡρακλῆς βγῆκε στὴν πεδιάδα γιὰ τὸν ταῦρο. Ἡμέρες πολλὲς τὸν κυνηγοῦσε ὥσπου τὸν ἔπιασε. Κρατώντάς τον ἀπὸ τὰ κέρατα τὸν ὠδήγησε στὴν παραλία κι ἐκεῖ τὸν καθαλίκεψε. Τὸ ζῶο ἔσχισε τότε τὰ κύματα κι ἔφτασε μὲ τὸν ἀναβάτη στὸν Ἀργολικὸ κάμπο. Ἄλλη πάλι ὑποδοχὴ τοῦ Ἡρακλῆ ἀπὸ τὸ λαὸ τῶν Μυκηνηῶν γιὰ τὸ νέο του κατόρθωμα.

Ὁ Εὐρυσθέας ἅμα εἶδε τὸ ἄγριο ζῶο φοβήθηκε καὶ διέταξε νὰ τὸ ἀφήσουν ἐλεύθερο. Ὁ ταῦρος, ἀφοῦ γύρισε πολλὰ μέρη, στὸ τέλος πέρασε τὸν Ἴσθμὸ κι ἔφτασε στὸ Μαραθῶνα.

8. Τὰ ἄλογα τοῦ Διομήδη

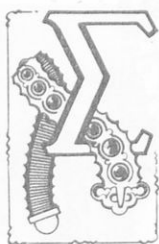

Ἱστορία πού θά διηγηθοῦμε ἔγινε στή Θράκη. Ἐκεῖ ἦταν βασιλιάς ὁ Διομήδης ἀλλά πολὺ κακὸς κι ἀφιλόξενος. Στους σταύλους του εἶχε μερικά ἄλογα πού τὰ εἶχε συνηθίσει νὰ τρῶνε ἀθρώπινο κρέας. "Ἐτσι ὅσοι ξένοι περνοῦσαν ἀπὸ τὴ χώρα του καὶ ζητοῦσαν φιλοξενία, ρίχνονταν στ' ἄλογα καὶ τρώγονταν ἀπ' αὐτά.

Ὁ Εὐρυσθέας διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ τοῦ φέρη τ' ἀνθρωποφάγα ἄλογα τοῦ Διομήδη. Ὁ Ἡρακλῆς πῆρε κι ἄλλους συντρόφους, μῆκαν στὸ πλοῖο κι ἔφτασαν στή Θράκη. Τράβηξαν ἴσια στους σταύλους τοῦ Διομήδη, σκότωσαν τοὺς φύλακες, πῆραν τ' ἄλογα κι ἔφυγαν γιὰ τὸ πλοῖο. Ὁ Διομήδης κάπου ἔλειπε. Μόλις ἔμαθε αὐτὰ πού ἔγιναν μάζεψε στρατὸ κι ἔτρεξε νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐπιδρομεῖς. Ὁ Ἡρακλῆς ἔκαμε πόλεμο μὲ τὸ Διομήδη καὶ τὸν ἔπιασε αἰχμάλωτο. Κατόπιν τὸν ἔρριξε στ' ἄλογά του κι ἐκεῖνα τὸν ἔκαμαν κομμάτια καὶ τὸν ἔφαγαν.

Ἐπὶ ἄρα ἀπὸ τὴν περιπέτεια αὐτὴ ὁ Ἡρακλῆς μὲ τοὺς συντρόφους του πῆραν τ' ἄλογα καὶ τὰ ἔφεραν στὶς Μυκῆνες. Ὁ Εὐρυσθέας πού δὲν περίμενε νὰ κάμῃ ὁ Ἡρακλῆς αὐτὸ τὸ κατόρθωμα, διέταξε νὰ ὀδηγήσῃ τὰ ἄλογα στὰ θουνὰ καὶ νὰ τὰ ἀφήσουν ἐλεύθερα. Τ' ἄλογα περιπλανήθηκαν σὲ πολλὰ μέρη ὥσπου ἔφτασαν στὸν Ὀλυμπο. Ἐκεῖ, καθὼς λένε, κατασπαράχτηκαν ἀπὸ τ' ἄγρια θηρία.

9. Ἡ ζώνη τῆς Ἰππολύτης

τὴν ἄκρη τῆς Μαύρης θάλασσας, πρὸς τὸν Καύκασο, ἦταν τὸν παλιὸ καιρὸ τὸ βασίλειο τῶν Ἀμαζόνων. Ἀμαζόνες ἦσαν ἀνδρεῖες γυναῖκες καὶ ζούσαν μόνες τους, χωρὶς ἀνδρες. Γύριζαν πάντα καθάλα σὶ ἄλογά τους καὶ μόνη τους ἄσχολία ἦταν ὁ πόλεμος. Βασίλισσα εἶχαν τὴν Ἰππολύτη. Αὐτὴ ἀντὶ γιὰ στέμμα φοροῦσε μιὰ χρυσοκέντητη ζώνη, στολισμένη μὲ σπάνια διαμάντια. Τῆς τὴν εἶχε χάρισει ὁ Ἄρης, θεὸς τοῦ πολέμου.

Ὁ Εὐρυσθέας εἶχε μιὰ κόρη, τὴν Ἄδμητη, ποὺ ἦταν πολὺ ἐγωῖστρια. Ἐνα θράδου ἄκουσε ἀπὸ τὴ γιαγιά της μιὰ ἱστορία γιὰ τὴ ζώνη τῆς Ἰππολύτης καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν πατέρα της νὰ τὴν φέρη. Ἐκεῖνος ὑποσχέθηκε καὶ διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ φέρη τὴ ζώνη τῆς ξακουσμένης βασίλισσας.

Ὁ Ἡρακλῆς μπῆκε μὲ συντρόφους σ' ἓνα πλοῖο καί, ἀκολουθώντας τὸ δρομολόγιο ποὺ θλέπομε στὸ χάρτη, ἔφθασαν ἐπὶ τέλους στὴ χώρα τῶν Ἀμαζόνων. Ἐκεῖ παρουσιάστηκε στὴν Ἰππολύτη καὶ ζήτησε νὰ τοῦ δώση τὴν περίφημη ζώνη της γιὰ νὰ τὴν πάη στὸ βασίλειό του, τὸν Εὐρυσθέα. Ἡ Ἰππολύτη εἶχε ἀκούσει γιὰ τὰ κατορθώματα τοῦ Ἡρακλῆ. Βλέποντας λοιπὸν πὼς δὲν μπορεῖ νὰ κάμη διαφορετικὰ ὑποσχέθηκε νὰ δώση τὴ ζώνη. Ἡ Ἡρακλῆς πού προσπαθοῦσε νὰ φέρη ἐμπόδια στὸν Ἡρακλῆ, φτάνει ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο, μεταμορφώνεται σὲ Ἀμαζόνα καὶ πείθει τὶς ἄλλες πὼς οἱ ξένοι αὐτοὶ ἦρθαν νὰ κλέψουν τὴ βασίλισσά τους. Ἐκεῖνες πάλι πείθουν τὴν Ἰππολύτη ν' ἀλλάξη γνώμη κι ὅλες μαζί ὁρμοῦν νὰ διώξουν τοὺς ξένους ἀπὸ τὴ χώρα τους. Ἡ μάχη ποὺ ἔγινε στὶς ὄχθες τοῦ Θερμόδοντα ποταμοῦ ἦταν φοβερή. Στὸ τέλος νικήθηκαν οἱ Ἀμαζόνες καὶ πιάστηκε ἡ Ἰππολύτη αἰχμάλωτη. Ὁ Ἡρακλῆς, ἐπειδὴ εἶχε νομίσει ὅτι ἡ Ἰππολύτη διέταξε τὴν ἐπίθεσι ἐναντίον τους, τὴ σκότωσε, πῆρε τὴ ζώνη καὶ γύρισε μὲ τοὺς συντρόφους του στὶς Μυκῆνες.

10. Τὰ θόδια τοῦ Γηρυόνης

ίγο ἔξω ἀπὸ τὸ στενὸ τοῦ Γιβραλτάρ, πρὸς τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, ἦταν τότε τὸ νησί Ἐρύθεια. Ἐκεῖ ζοῦσε ἕνας φοβερὸς γίγαντας μὲ τρία σώματα καὶ λέγονταν Γηρυόνης. Αὐτὸς εἶχε πολλὰ θόδια καὶ τὰ ἔθοσκε στὰ λειβάδια τοῦ νησιοῦ ὁ βοσκὸς Εὐρυτίωνας. Πιστὸς φύλακας τοῦ κοπαδιοῦ ἦταν ἕνας σκύλος μὲ δυὸ κεφάλια, ποὺ τὸν ἔλεγαν Ὀρθρο.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆρε διαταγὴ ἀπὸ τὸν Εὐρυσθέα νὰ τοῦ φέρῃ τὰ θόδια τοῦ Γηρυόνης. Πῆρε λοιπὸν μερικοὺς συντρόφους του, μπῆκαν σ' ἕνα πλοῖο κι ἔφυγαν κατὰ τὴ Δύσι. Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὲς ἡμέρες ἔφθασαν στὸ στενὸ Γιβραλτάρ ὅπου ἐνώνεται ἡ Μεσόγειος θάλασσα μὲ τὸν Ἀτλαντικὸ Ὠκεανὸ κι ἐκεῖ σταμάτησαν. Στὸ μέρος αὐτὸ ὁ Ἡρακλῆς ἔκτισε δυὸ στῆλες, γιὰ νὰ θυμίζουσι τὸ πέρασμά του. Λέγονται «Στῆλαι τοῦ Ἡρακλέους» καὶ σώζονται ἀκόμη.

Μὲ τοὺς συντρόφους του συνέχισε κατόπιν τὸ ταξίδι καὶ ἔφτασαν στὸ νησί Ἐρύθεια. Ἀμέσως τοὺς ἀντελήφθη ὁ Ὀρθρος καὶ γαυγίζοντας χύμησε κατ' ἐπάνω τους. Σὰν πλησίασε ὁ Ἡρακλῆς τὸν σκότωσε μὲ τὸ ρόπαλό του. Κατόπιν σκότωσαν καὶ τὸ βοσκὸ κι ἄρχισαν νὰ μαζεύουσι τὰ θόδια. Τότε τοὺς εἶδε ἀπὸ μακριὰ ὁ Γηρυόνης καὶ τρέχοντας τοὺς ἔφτασε στὸν ποταμὸ Ἀνθεμοῦντα. Ρίγος ἔπιασε τοὺς συντρόφους τοῦ Ἡρακλῆ ὡς ἀντίκρυσαν τὸ φοβερὸ γίγαντα μὲ τὰ τρία σώματα. Ὁ Ἡρακλῆς ὁμως ἔμεινε στὴ θέσι του ἀκλόνητος, πάλεψε τὸ Γηρυόνη καὶ τὸν σκότωσε. Κατόπιν ὠδήγησαν τὰ θόδια στὸ πλοῖο καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὰς περιπέτειες ἔφτασαν στὶς Μυκῆνες. Τὰ θόδια αὐτὰ κατὰ διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα θυσιάστηκαν στὴ θεὰ Ἥρα.

11. Τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων

Εὐρυσθέας δὲν ἔμεινε ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὰ δέκα κατορθώματα, ποὺ εἶχε κάμει ὡς τώρα ὁ Ἡρακλῆς. Τὸν διέταξε λοιπὸν νὰ τοῦ φέρῃ τὰ χρυσὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

Οἱ Ἑσπερίδες ἦσαν τρεῖς νύμφες ποὺ κατοικοῦσαν σὲ μιὰ μακρινὴ χώρα κατὰ τὴ Δύσι. Στὸ μέρος αὐτὸ εἶχαν ἕνα περιθόλι μὲ διάφορα ὠπωροφόρα δένδρα. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ὑπῆρχε κι ἕνα δένδρο ποὺ ἔκανε χρυσὰ μῆλα. Φύλακας τοῦ περιθολιοῦ ἦταν ἕνας δράκοντας μὲ **Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς**

πολλά κεφάλια. Κανείς όμως δεν ήξερε κατά ποῦ ἦταν αὐτὸ τὸ περιβόλι.

Ὁ Ἡράκλῆς πῆρε μαζί του ἀρκετοὺς συντρόφους, μῆκαν στὸ πλοῖο κι ἔφυγαν. Ἀκολουθώντας τὸν ἴδιο δρόμο ἔφθασαν στὸ στενὸ τοῦ Γεβραλτάρ καὶ γύρευαν τὸ περιβόλι μὲ τὰ χρυσᾶ μῆλα. Τέλος ἐκεῖ κάπου βρῆκαν ἕνα πελώριο γίγαντα, τὸν Ἄτλαντα, νὰ βαστᾶ στοὺς ὤμους του τὸν Οὐρανό. Τὸν πλησιάζει λοιπὸν ὁ Ἡρακλῆς καὶ τὸν ρωτᾷ ποῦ βρίσκεται τὸ περιβόλι τῶν Ἑσπερίδων.

—Εἶναι μακριὰ αὐτὸ ποῦ ζητεῖς, λέει ὁ Ἄτλαντας. Ὡστόσο μπορῶ ἐγὼ νὰ σοῦ φέρω τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων, ἂν μπορέσης καὶ σηκώσης στὴν πλάτη σου τὸ βαρὺ τοῦτο φορτίο μου.

Ὁ Ἡρακλῆς θάζει τότε τὴν πλάτη του κάτω ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ καὶ νά, τὸν βαστοῦσε καλά. Εὐχαριστημένος, ποῦ θὰ ξεκουραζόταν, ὁ Ἄτλας, ἔφυγε καὶ σὲ λίγες ἡμέρες ἔφερε τὰ χρυσᾶ μῆλα. Δὲν ἠθελε ὅμως μὲ κανένα τρόπο νὰ ξαναφορτωθῆ τὸν Οὐρανό.

—Κράτησε λίγο τὸν Οὐρανό, τοῦ λέει ὁ Ἡρακλῆς, νὰ θάλω ἕνα ροῦχο στὴν πλάτη μου, γιὰ νὰ μὴν πληγωθῶ καὶ τὸν ξαναπαίρνω.

Ὁ Ἄτλαντας, πιστεύοντας τὰ λόγια τοῦ Ἡρακλῆ, ἄφησε κάτω τὰ μῆλα καὶ πῆρε στοὺς ὤμους του τὸν Οὐρανό. Ὁ Ἡρακλῆς, ἀφοῦ πέτυχε ἔτσι τὸ σκοπὸ του, πῆρε τὰ μῆλα, μῆκε μὲ τοὺς συντρόφους του στὸ πλοῖο καὶ γύρισαν στὶς Μυκῆνες.

Τὰ μῆλα αὐτὰ τὰ πῆρε κατόπιν ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ καὶ τὰ πῆγε πάλι στὸν κῆπο τῶν Ἑσπερίδων.

12. Ὁ Κέρβερος τοῦ "Αδη

ὁ δωδέκατο καὶ τελευταῖο κατόρθωμα τοῦ Ἡρακλῆ ἦταν πού ἔφερε τὸν Κέρβερο ἀπὸ τὸν "Αδη.

Ὁ Κέρβερος ἦταν ἕνας φοβερός σκύλος μὲ τρία κεφάλια κι ἡ οὐρά του τελείωνε σὲ κεφάλι φιδιοῦ. Δουλειά του ἦταν νὰ φυλάη τὴν πόρτα τοῦ "Αδη γιὰ νὰ μὴν μπορῆ νὰ θγῆ κανεὶς ἔξω. Σ' ὄποιον ἔμπαινε κινουσε φιλικὰ τὴν οὐρά του ἀλλὰ γιὰ νὰ θγῆ πάλι ἔξω δὲν τὸν ἄφηνε.

Ὁ Ἡρακλῆς, ἀφοῦ πῆρε τὴ διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα νὰ τοῦ φέρη τὸν κέρβερο, πῆγε στὸ Ταίναρο κι ἀπὸ ἕνα ὑπόγειο δρόμο κατέβηκε στὸν "Αδη. Γιὰ ὁδηγὸ εἶχε τὸν Ἑρμῆ πού τὸν εἶχε στελεῖ ὁ Δίας. Ἐκεῖ θρῆκε τὸ θεὸ τοῦ "Αδη Πλούτωνα μὲ τὴ γυναῖκα του τὴ Περσεφόνη καὶ ζήτησε τὸν Κέρβερο. Ὁ Πλούτωνα, πού ἤξερε πὼς θέλημα τῶν θεῶν ἦταν ν' ἀκούη ὁ Ἡρακλῆς τὸν Εὐρυσθέα, ἔδωκε τὴν ἄδεια νὰ πιάσῃ τὸν Κέρβερο ἀλλὰ χωρὶς ὄπλα.

Ὁ Ἡρακλῆς πέταξε τὸ ρόπαλο, φόρεσε τὴν λεοντῆ του πού τὴν εἶχε γιὰ ἀσπίδα καὶ ὤρμησε κατὰ τοῦ Κέρβερου. Τὸν πιάνει μὲ τὰ δυνατὰ του χέρια καὶ τὸν σφίγγει στὴν ἀγκαλιά του ὥσπου παρέλυσε. Ἔτσι κατόρθωσε νὰ τὸν δέσῃ μὲ ἀλυσσιδές, τὸν ἔβαλε στὸν ὄμο του καὶ τὸν ἔφερε στὸν ἐπάνω κόσμο.

Ὁ Εὐρυσθέας μάλιστα εἶδε τὸν Κέρβερο τρόμαξε καὶ μπῆκε στὸ παλάτι. Κατόπιν πῆρε θάρρος καὶ θγῆκε στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ πού εἶχε μαζευτῆ πολὺς κόσμος νὰ ἰδῆ τὸ φοβερὸ φύλακα τοῦ "Αδη. Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὰ ὁ Ἡρακλῆς πῆγε τὸν Κέρβερο στὸν "Αδη καὶ τὸν ἄφησε ἐλεύθερο, ὅπως εἶχε ὑποσχεθῆ στὸν Πλούτωνα.

Ἔτσι τελείωσαν οἱ δώδεκα ἀθλοὶ τοῦ Ἡρακλῆ. Ἀπὸ τότε ἦταν ἐλεύθερος κι ἔπαψε πιά νὰ ἐκτελῆ τίς διαταγές τοῦ Εὐρυσθέα.

‘Ο ‘Ηρακλῆς ἀνασταίνει τὴν “Αλκῆστη

‘Ηρακλῆς δὲν ἔκαμε, μόνο τὰ κατορθώματα ποὺ ἔερωμε. Γύριζε μόνος σὲ πολλὰ μέρη κι ἔσωζε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοὺς διάφορους κινδύνους. “Ετσι ὅταν γύριζε ἀπὸ τὴ Θράκη, ποὺ εἶχε πάει νὰ φέρη τ’ ἄλογα τοῦ Διομήδη, εὐρέθηκε στὶς Φέρρες (τὸ σημερινὸ Βελεστίνο) κι ἔφερε στὴ ζωὴ τὴν πεθαμμένη βασίλισσα “Αλκῆστη.

“Ας δοῦμε τὴν ὠραία ἱστορία τῆς “Αλκῆστης:

‘Η “Αλκῆστη ἦταν κόρη τοῦ βασιλιᾶ τῆς ‘Ιωλκοῦ Πελίας, ξακουσμένη σ’ ὅλη τὴν ‘Ελλάδα γιὰ τὴν ὀμορφιά καὶ τὴ φρονιμάδα τῆς. “Οταν μεγάλωσε ὁ πατέρας τῆς τὴν πάντρεψε μὲ τὸν “Αδμητο βασιλιᾶ τῶν Φερρῶν καὶ τὸ νέο αὐτὸ ζευγάρι ἦταν οἱ πιὸ ἀγαπημένοι βασιλεῖς τῆς ‘Ελλάδας.

“Επειτα ἀπὸ πολὺν καιρὸ ἀρρώστησε ὁ “Αδμητος καὶ κινδύνευε νὰ πεθάνη. ‘Η “Αλκῆστη παρακαλοῦσε τοὺς θεοὺς νὰ σωθῆ ὁ ἄντρας τῆς. “Εκείνοι τὴ λυπήθηκαν καὶ τὴν εἰδοποίησαν πὼς μπορούσε νὰ σωθῆ ὁ “Αδμητος ἂν δεχόταν νὰ πεθάνη ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ, ἀντὶ γι αὐτόν. “Εγινε πρότασις στοὺς γονεῖς τοῦ “Αδμητου νὰ πεθάνη ὁ ἕνας γιὰ τὸ παιδί τους, ἀλλὰ δὲ δέχτηκαν. ‘Η “Αλκῆστη ὅμως, ποὺ ἀγαποῦσε πραγματικᾶ τὸν ἄνδρα τῆς, ἀποφάσισε νὰ θυσιασθῆ αὐτὴ γι’ αὐτόν.

— Δὲν πειράζει ἂν πεθάνω ἐγώ, τοῦ λέει. Ζῆσε ἐσὺ ποὺ εἶσαι ἄντρας νὰ ἀναθρέψης καλὰ τὰ παιδιὰ μας γιὰ νὰ ζήσουν εὐτυχισμένα. Καὶ πέθανε.

Σὲν ἀστραπὴ κυκλοφόρησε στὸ λαὸ ἢ φοβερὴ εἶδησι. ‘Η αὐτοθυσία τῆς ἀγαπημένης τοῦ βασιλίσσας βύθισε ὅλους σὲ θαρὺ πένθος καὶ τὴ συνώδεσαν ὡς τὸ νεκροταφεῖο.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφθασε κι ὁ ‘Ηρακλῆς στὶς Φέρρες κι ἔμαθε τὰ καθέκαστα. “Αμέσως τράθηξε γιὰ τὸ παλάτι καὶ θρῆκε τὸν “Αδμητο, ποὺ ἦταν καὶ φίλος του, ἀπαρηγόρητο. Συγκινημένος, καὶ χωρὶς νὰ εἰπῆ τίποτε, ἔφυγε ἀπὸ τὶς Φέρρες καὶ κατέθηκε στὸν “Αδη. “Εκεῖ πάλεψε μὲ τὸ χάρο κι ἀφοῦ τὸν νίκησε πῆρε τὴν “Αλκῆστη καὶ τὴν πῆγε στὸν ἄντρα τῆς.

• ‘Η χαρὰ τοῦ “Αδμητου δὲν περιγράφεται. Διέταξε λοιπὸν νὰ γίνουν γιορτὲς σ’ ὅλη τὴ χώρα του γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν ‘Ηρακλῆ. “Ετσι ἡ “Αλκῆστη ξαναθρῆκε τὸν ἄντρα τῆς καὶ τὰ παιδιὰ τῆς κι ἔζησαν πολλὰ χρόνια εὐτυχισμένοι.

Τὸ τέλος καὶ ἡ ἀθανασία τοῦ Ἡρακλῆ

πειτα ἀπὸ τὰ τόσα κατορθώματα ὁ Ἡρακλῆς γύρισε στὴ Θήβα, ὅπου ἐγκαταστάθηκε μόνιμα, γιὰ νὰ ξεκουραστῆ. Ἐκεῖ παντρεύτηκε τὴν ὠραία θασιλοπούλα Δηϊάνειρα καὶ ζοῦσαν εὐτυχισμένοι.

Κάποια μέρα θέλησε μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδί του νὰ περάσουν ἕνα πλημμυρισμένο ποτάμι. Τὴν ὥρα αὐτὴ βρέθηκε ἐκεῖ ὁ Κένταυρος Νέσσοσ.

—Εἶναι βαθὺ τὸ ποτάμι, λέει ὁ Νέσσοσ στὸν Ἡρακλῆ. Πέρασε σὺ μόνος σου κι ἐγὼ θὰ φορτωθῶ τὴ γυναῖκα καὶ τὸ παιδί σου νὰ τοὺς περάσω πέρα.

Ὁ ἥρωας δέχτηκε. Μόλις ὅμως ὁ Νέσσοσ βγήκε στὴν ἄλλη ὄχθη τοῦ ποταμοῦ παράτησε τὸ παιδί κι ἄρπαξε τὴ γυναῖκα νὰ φύγει. Ὁ Ἡρακλῆς ἄμα εἶδε αὐτὰ ἔβαλε ἕνα δηλητηριασμένο βέλος στὸ τόξο του καὶ τὸν κτύπησε κατάστηθα.

Ὁ Νέσσοσ κατάλαβε πὼς θὰ πεθάνη καὶ λέει στὴ Δηϊάνειρα:

—Πάρε ἕνα κομμάτι ὕφασμα καὶ θούτηξέ το στὸ δηλητηριασμένο αἷμα. Ἄν καμμιά φορὰ μισήσης τὸν ἄντρα σου ἢ θελήσῃ νὰ φύγει, κάμε ἕνα πουκάμισο μὲ τὸ ὕφασμα αὐτὸ καὶ δὲν θὰ φύγει ποτὲ ἀπὸ κοντά σου.

Πέρασε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε. Ἡ Δηϊάνειρα μίσησε πρᾶγματι τὸν Ἡρακλῆ γιὰτὶ νόμισε πὼς θέλει νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν ὁμορφὴ Ἰόλη. Μιὰ μέρα ὁ Ἡρακλῆς θέλησε ν' ἀνεβῆ μὲ ἄλλους φίλους του στὶς πλαγιὲς τῆς Οἴτης νὰ κάμῃ θυσία στοὺς θεοὺς. Ἔστειλε λοιπὸν τὸ φίλο του Λίχα στὸ σπίτι του νὰ τοῦ φέρῃ καθαρὰ ροῦχα γιὰ τὴ θυσία. Ἡ Δηϊάνειρα θυμῆθηκε τὴ συμβουλὴ τοῦ Νέσσου κι ἔστειλε τὸ πουκάμισο μὲ τὸ δηλητηριασμένο αἷμα. Μόλις τὸ φόρεσε ὁ Ἡρακλῆς αἰσθάνθηκε φρικτοὺς πόνους. Τρελλὸς ἀπὸ τοὺς πόνους ἀνέβηκε στὸ βωμὸ καὶ διέταξε τοὺς φίλους του νὰ βάλουν φωτιά στὰ ξύλα νὰ καῖ. Κανεὶς ὅμως δὲ δεχόταν. Τότε κάλεσε ἕνα τσοπανόπουλο, τὸ Φιλοκτῆτη, κι ἐκεῖνο δέχτηκε. Γιὰ νὰ τὸν θυμᾶται ὁ Φιλοκτῆτης, τοῦ χάρισε τὸ τόξο μὲ τὰ δηλητηριασμένα βέλη. Αὐτὰ τὰ χρησιμοποίησαν, ὅπως θὰ μάθωμε ἀργότερα, οἱ Ἕλληνες στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο.

Ὅταν κυκλώθηκε ἀπὸ τὶς φλόγες ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Δίας ἔστειλε ἕνα σύννεφο, τὸν πῆρε καὶ τὸν πῆγε στὸν Ὀλυμπο κοντὰ στοὺς

ἄλλους θεούς. Ἐκεῖ ἔγινε ἀθάνατος καὶ παντρεύτηκε τὴν Ἥθην, θεὰ τῆς νεότητος.

Ἐδῶ τελειώνει ἡ ἱστορία τοῦ Ἡρακλῆ. Οἱ ἄνθρωποι ὁμως δὲν ξέχασαν τὴ δόξα του καὶ τὸν τιμοῦσαν σάν θεό. Ἐχτίσαν λοιπὸν ναοὺς κι ἔκαναν ἀγῶνες καὶ πανηγύρια γιὰ νὰ θυμῶνται τὰ κατορθώματα τοῦ περιφημότερου τούτου ἥρωα τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας.

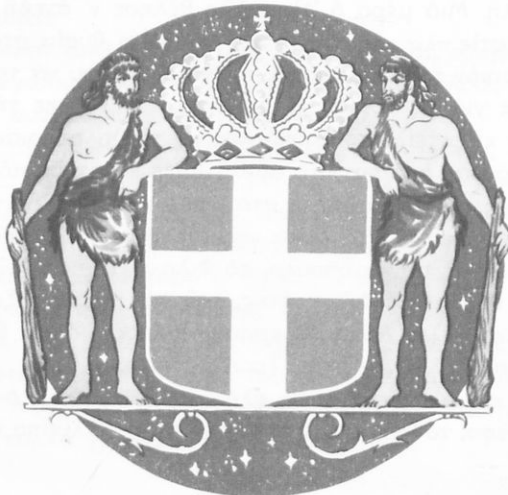
Ὁ Ἡρακλῆς ἔμβλημα τοῦ ἑλληνικοῦ στέμματος

Ἡ φήμη τοῦ Ἡρακλῆ ὡς σύμβολο δύναμης καὶ ἠθικῆς διατηρεῖται ἀκόμη στὴν πατρίδα μας. Γι' αὐτὸ τὰ μεγάλα καὶ δύσκολα ἔργα τὰ λέμε Ἡράκλεια. Κάτω ἀπὸ τὸ βασιλικὸ στέμμα μὲ τὸ σταυρὸ (ποὺ συμβολίζει τὸ ἑλληνοχριστιανικὸ ἰδεῶδες), στέκονται ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ τοῦ βασιλικοῦ θυρεοῦ δύο Ἡρακλεῖς μὲ ρόπαλα. Αὐτοὶ συμβολικὰ εἶναι φρουροὶ τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδας μας.

Στὴ θάσι τοῦ θυρεοῦ, ἐπάνω σὲ γαλάζια ταινία, εἶναι γραμμένα τὰ λόγια τοῦ βασιλιᾶ Γεωργίου Α΄: «Ἰσχυὸς μου ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ» Δηλαδή: Ἡ δύναμίς μου στηρίζεται στὴν ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχει ὁ λαός μου.

Ἔτσι ὁ Ἡρακλῆς συμβολίζει τὴ δύναμι τοῦ Ἑλληνικοῦ Στέμματος καὶ τὴν ἀκατάβλητη δύναμι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ προστατεύει τὴ Θρησκεία, τὴν Πατρίδα καὶ τὸ Στέμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Ο ΘΗΣΕΑΣ

1. Ἡ γέννησι καὶ ἡ ἀνατροφή του

εύτερος μεγάλος ἥρωας τῶν ἀρχαίων χρόνων, ποὺ οἱ Ἕλληνες τὸν θεωροῦσαν ἡμίθεο, ἦταν ὁ Θησεάς. Γεννήθηκε τὴν ἐποχὴν ποὺ ζοῦσε ὁ Ἡρακλῆς. Πατέρας τοῦ Θησεά ἦταν ὁ Αἰγέας βασιλιάς τῆς Ἀθήνας καὶ μητέρα ἡ Αἰθρα, κόρη τοῦ Πιθθέα, βασιλιά τῆς Τροιζήνας. Λίγον καιρὸ προτοῦ γεννηθῆ ὁ Θησεάς οἱ γονεῖς του εἶχαν πάει στὴν Τροιζήνα. Ἄλλ' ὁ Αἰγέας ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ γρήγορα στὴν Ἀθήνα. Πρὶν φύγῃ ὠδήγησε τὴ γυναῖκα του στὸν κῆπο τοῦ παλατιοῦ. Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη πέτρα ἔκρυψε τὸ σπαθὶ καὶ τὰ πέδιλά του καὶ λέει στὴν Αἰθρα:

—Εὐχομαι στοὺς θεοὺς νὰ γεννήσῃς ἀγόρι. Ἄν ἀκουστῆ ἡ εὐχή μου, ἄμα θὰ γίνῃ 16 χρονῶν, ὠδήγησέ το σ' αὐτὴν τὴν πέτρα. Ἄν κατορθώσῃ καὶ τὴν σηκώσῃ, νὰ φορέσῃ τὰ πέδιλα, νὰ ζωστῆ καὶ τὸ σπαθὶ μου καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ με θρῆ στὴν Ἀθήνα.

Πράγματι ἔπειτα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες ἡ Αἰθρα ἐγέννησε ἀγόρι καὶ τὸ ὠνόμασαν Θησεά. Σὰν μεγάλωσε κάμποσο, ὁ παππούς του πῆρε στὸ παλάτι τὸν καλύτερο δάσκαλο τῆς Τροιζήνας νὰ τὸν μορφώσῃ καὶ νὰ τοῦ δώσῃ βασιλικὴ ἀνατροφή. Σὲ τοῦτο τὸ περιβάλλον ὁ Θησεάς ἔγινε ἓνα σφιχτοδεμένο παλληκάρι, μὲ ἀρκετὲς γνώσεις καὶ σεβασμὸ πρὸς τοὺς μεγαλυτέρους του,

2. Ἡ νεανική ηλικία του

πό μικρός ὁ Θησέας φαινόταν πὼς θὰ γίνῃ φημισμένος ἥρωας, γιατί εἶχε καταπληκτικὴ γενναιότητα. Κάποια ἡμέρα πού ἔπαιζε μὲ ἄλλα παιδιά στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ, ἤρθε κι ὁ Ἡρακλῆς. Ἐκεῖ κάπου ὁ Ἡρακλῆς ἄφησε τὴ λεοντῆ του καὶ μπῆκε στὸ παλάτι νὰ χαιρετήσῃ τὸν Πιτθέα. Τ' ἄλλα παιδιά νόμισαν τὴν λεοντῆ γιὰ λιοντάρι καὶ σκόρπισαν τρομαγμένα. Ὁ μικρὸς Θησέας ἔμεινε μόνος. Ἄντὶ λοιπὸν νὰ φοβηθῆ, ἀρπάζει ἓνα τσεκούρι καὶ ὀρμαίει πρὸς τὴ λεοντῆ, πού τὴ νόμισε γιὰ λιοντάρι. Ὅταν ὄμως πλησίασε καὶ εἶδε τί εἶναι, γέλασε κι ὁ ἴδιος μ' αὐτὸ πού ἔπαθε.

Πέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε. Ὁ Θησέας εἶχε γίνεῖ πιά ἔφηβος, μὲ θαυμαστὴ ἀνδρεία καὶ φρονιμάδα. Ἦταν καιρὸς νὰ ἐκτελεσθῆ ἡ παραγγελία τοῦ πατέρα του. Μιὰ ἡμέρα, λοιπὸν ἡ Αἴθρα τὸν ὠδήγησε στὴν μεγάλη πέτρα τοῦ κήπου, κι ἀφοῦ τοῦ ἀνακοίνωσε τὴν παραγγελία τοῦ πατέρα του, τοῦ εἶπε νὰ κυλήσῃ τὴν πέτρα καὶ νὰ πάρῃ τὰ πατρικὰ εἶδη, πού ἦσαν ἐκεῖ κρυμμένα. Χαρούμενος ὁ Θησέας γι αὐτὰ πού ἄκουσε, κύλησε μ' εὐκολία τὴν πέτρα, πῆρε τὸ σπαθὶ καὶ τὰ πέδιλα καὶ ἐτοιμάστηκε νὰ πάῃ στὸν πατέρα του. Ἀκόμη δὲν τὸν εἶχε γνωρίσει.

Στὰ χρόνια ἐκεῖνα τὸ ταξίδι γιὰ τοὺς ὁδοιπόρους, ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο στὴν Ἀθήνα, ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνο γιατί στὰ πυκνὰ δάση παραμόνευαν κακοὶ ἄνθρωποι. Γιὰ τὸ λόγο τοῦτο ὁ ὁ παπποὺς καὶ ἡ μητέρα συμβούλεψαν τὸ Θησέα νὰ φύγῃ μὲ πλοῖο. Ἐκεῖνος πειράχτηκε καὶ δὲ θέλησε ν' ἀλλάξῃ δρόμο. Ἦθελε κι αὐτὸς νὰ κάμῃ κατορθώματα σὰν τὸν Ἡρακλῆ, πού τὸν θαύμαζε. Χαιρέτησε λοιπὸν τὴ μητέρα του καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ κι ἀνεχώρησε ἀπὸ τὴν ξηρά.

3. Τά κατορθώματα τοῦ Θησέα

πραγματικά τὸ ταξίδι τοῦ ἥρωά μας, ἀπὸ τὴν Τροιζήνα στὴν Ἀθήνα, ἦταν πολὺ επικίνδυνο γιὰ συνάντησε πολλοὺς κακοῦργους:

Ἔτσι μόλις ἔφθασε ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐπίδαυρο βρῆκε ἕναν τρομερὸ γίγαντα, τὸ Περιφήτη. Αὐτὸς παραμόνευε στὸ σταυροδρόμι καὶ λήστευε τοὺς διαβάτες. Κατόπιν τοὺς σκότωνε μὲ τὸ ρόπαλό του. Ἐπεχείρησε νὰ κάμῃ τὸ ἴδιο μὲ τὸ Θησέα, μὰ βρῆκε τὸ μεγαλύτερό του. Ὁ Θησέας ἀφοῦ τὸν πάλεψε καὶ τὸν νίκησε, γιὰ νὰ καθαρῖσῃ τὸν τόπο, τὸν σκότωσε. Κατόπιν πῆρε τὸ ρόπαλο τοῦ Περιφήτη καὶ συνέχισε τὸ δρόμο του.

Στὸν Ἴσθμό τῆς Κορίνθου, παραμόνευε ἄλλος κακοῦργος, ὁ Σίνης. Αὐτὸς πάλι τιμωροῦσε τοὺς διαβάτες μὲ ἕναν περιεργὸ μὰ καὶ σκληρὸ τρόπο. Λύγιζε δυὸ νεαρὲς πεῦκες, ἔδενε στὶς κορφὲς μὲ σχοινὶ τὰ πόδια τῶν διαβατῶν καὶ τὶς ἄφηνε ἐλεύθερες. Μὲ τὸν τρόπο τοῦτο οἱ ἄνθρωποι σχίζονταν στὰ δύο. Ἄμα ἔφτασε ἐκεῖ κι ὁ Θησέας, πάλεψε τὸ Σίνη καὶ τὸν νίκησε. Κατόπιν λύγισε κι αὐτὸς δυὸ πεῦκες καὶ τὸν τιμώρησε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἀπὸ τότε ὁ Ἴσθμὸς ἔμεινε ἐλεύθερος κι οἱ ἄνθρωποι περνοῦσαν ἀφοῦθα.

Προχωρώντας κάτω ἀπὸ τὰ Γεράνεια, ἐκεῖ ποὺ σήμερα εἶναι ἡ Κακὴ Σκάλα, βρῆκε ἄλλον κακοῦργο, τὸ Σκείρωνα. Αὐτὸς παραμόνευε ἐκεῖ κι ἀφοῦ λήστευε τοὺς διαβάτες, τοὺς ἔρριχνε ἀπὸ τὸ βράχο κάτω στὴ θάλασσα. Ὁ Θησέας πάλαιψε τὸν κακοῦργο καὶ τὸν νίκησε. Κατόπιν τὸν πέταξε μὲ ὄρμη στὸ βράχο καὶ βρῆκε σκληρὸ θάνατο, ὅπως τοῦ ἄξιζε. Ἀπὸ τότε τὸ μέρος αὐτὸ λέγεται Σκείρωνίδες πέτρες ἢ Κακὴ Σκάλα.

Προχωρώντας ὁ Θησέας πέρασε τὰ Μέγαρα καὶ πλησίασε νὰ φθάσῃ στὴν Ἐλευσίνα. Ἐκεῖ κοντὰ στὸ δρόμο παραμόνευε ἄλλος ληστής, ὁ Κερκύονας. Αὐτὸς προκαλοῦσε τοὺς διαβάτες νὰ παλαίψουν μαζί του καὶ κατόπιν τοὺς σκότωνε. Ὁ Θησέας νίκησε μὲ εὐκολία τὸν Κερκύονα, τὸν σκότωσε κι ἔμεινε ὁ δρόμος ἐλεύθερος.

Τὸ ταξίδι τοῦ ἥρωά μας ἦταν πιὰ στὸ τέλος του. Μὰ νὰ, ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἄλλος κακοῦργος τὸν σταμάτησε. Αὐτὸς λεγόταν Προκρούστης καὶ παραμόνευε στὸ γεφύρι τοῦ Κηφισοῦ. Ὁ Προκρούστης λοιπὸν ξάπλωνε κάθε διαβάτη σ' ἕνα σιδερένιο κρεβάτι καὶ τὸν ἔδενε σ' αὐτὸ καλά. Ἄν ἦταν κοντότερος ἀπὸ

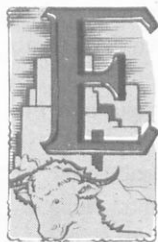

τὸ κρεββάτι, τὸν τέντωνε μὲ δύναμι, ὥσπου πέθαινε. Ἄν πάλι ἦ-
ταν μεγαλύτερος, ἔκοψε μ' ἕνα πριόνι τὸ μέρος ποὺ περίσσευε. Ὁ
Θησεὺς ἀφοῦ νίκησε τὸν Προκρούστη, τὸν ξάπλωσε στὸ κρεββάτι,
τοῦ ἔκοψε μὲ τὸ σπαθὶ τὸ κεφάλι ποὺ περίσσευε κι ὁ δρόμος ἔμεινε
ἐλεύθερος.

Λίγη ὥρα, μετὰ τὸ τελευταῖο τοῦ κατόρθωμα, ὁ Θησεὺς εἶχε
μπῆ πιά στὴν Ἀθήνα. Ὁ λαός, ποῦ εἶχε μάθει τὰ κατορθώματά
του, τὸν ὑποδέχθηκε μὲ μεγάλες τιμές. Κατόπιν ἀνέθηκε στὴν
Ἀκρόπολι ποὺ ἦταν τὸ παλάτι τοῦ πατέρα του. Ὁ Αἰγέας, ἀπὸ
τὰ πέδιλα καὶ τὸ σπαθί, γνώρισε ἀμέσως τὸ παιδί του, τὸ ἔσφιξε
στὴν ἀγκαλιά του καί, δακρυσμένος, τὸ συγχάρηκε γιὰ τὰ τόσα
κατορθώματά του. Κατόπιν διέταξε νὰ γίνουν γιορτές, γιὰ νὰ
τιμήσουν τὸ διάδοχο τοῦ θρόνου.

Λίγον καιρὸ ἀπὸ τότε ποὺ ἔφτασε ὁ Θησεὺς στὴν Ἀθήνα,
ἦρθε στὸ παλάτι ἡ εἰδήσις πὼς ἔξω στὸ Μαραθῶνα εἶναι ἕνας φο-
βερὸς ταῦρος καὶ κάνει μεγάλη καταστροφή στὰ σπαρμένα χω-
ράφια τῆς πεδιάδας. Ἦταν ὁ ταῦρος ποὺ εἶχε φέρεи ὁ Ἡρακλῆς
ἀπὸ τὴν Κρήτη. Ὁ Θησεὺς φεύγει τότε γιὰ τὸ Μαραθῶνα κι ἐκεῖ
δὲν ἄργησε νὰ συναντήσῃ τὸν ταῦρο. Ἀφοῦ τὸν ἐπίασε, τὸν ἔδεσε
καλὰ καὶ τὸν ἔφερε στὴν Ἀθήνα. Ὁ ταῦρος αὐτός, κατὰ τὴν ἐπι-
θυμία τοῦ πατέρα του, θυσιάστηκε στὸ θεὸ Ἀπόλλωνα.

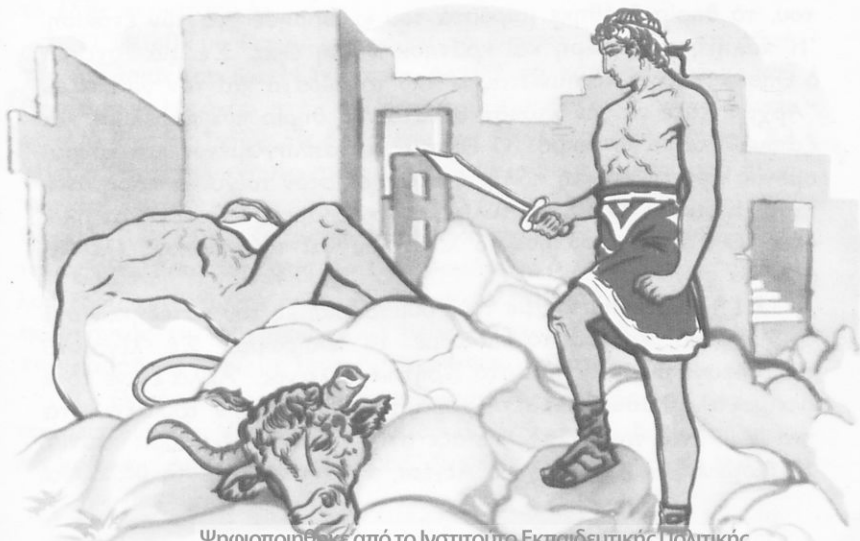
4. Ὁ Θησέας σκοτώνει τὸ Μινώταυρο τῆς Κρήτης

κείνη τὴν ἐποχὴ στὴν Κρήτη ἦταν ἓνας πολὺ ξακουσμένος βασιλιάς, ὁ Μίνωας. Πρωτεύουσα τοῦ κράτους του ἦταν ἡ Κνωσσός, ἔξω ἀπὸ τὸ σημερινὸ Ἡράκλειο. Στὴν Ἀθήνα εἶχε πάει κάποτε ὁ γιὸς τοῦ Μίνωα, Ἀνδρόγειος, νὰ πάρῃ μέρος στοὺς ἀγῶνες. Ἐπειδὴ ὁμως θῆκε νικητὴς, ἓνας Ἀθηναῖος φύλαξε κάπου καὶ τὸν σκότωσε. Κατόπιν ὁ Μίνωας κατέφυγε στὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν. Τὸ Μαντεῖο ὑποχρέωσε τοὺς Ἀθηναίους νὰ παραχωρήσουν στὸ Μίνωα ὅ,τι τοὺς ζητήσει.

Ἐκεῖνος ζήτησε νὰ στέλνουν κάθε χρόνο στὴν Κρήτη ἑπτὰ νέους καὶ ἑπτὰ νέες νὰ τοὺς τρώῃ ὁ Μινώταυρος. Αὐτὸς ἦταν ἀνθρώπινο τέρας μὲ κεφάλι βοδιοῦ καὶ ζοῦσε στ' ἀπέραντα ὑπόγεια τῶν ἀνακτόρων τῆς Κνωσσοῦ πού εἶχαν τόσοι πολλοὺς διαδρόμους καὶ διαμερίσματα, ὥστε ὅποιος ἔπεφτε ἐκεῖ μέσα ἦταν ἀδύνατο νὰ θῆ ἔξω. Τὰ ἀπέραντα αὐτὰ ὑπόγεια λεγόταν Λαβύρινθος.

Λίγον καιρὸ ἀπὸ τότε πού ἔφτασε ὁ Θησέας στὴν Ἀθήνα, ἔβγαλαν μὲ κλῆρο τοὺς ἑπτὰ νέους καὶ τὶς ἑπτὰ νέες πού θὰ ἐστέλλονταν στὴν Κρήτη. Ὁ Θησέας συγκινήθηκε ἀπὸ τοὺς θρήνους τῶν οἰκείων καὶ τοὺς ἐδήλωσε ὅτι θὰ συνώδευε τοὺς δεκατέσσερες νέους. Ὁ πατέρας του στὴν ἀρχὴ ἀρνήθηκε ἀλλὰ ὅταν εἶδε πὼς ἐπιμένει, τοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς νέους.

Τὸ πλοῖο πού θὰ ἔφευγε θὰ εἶχε μαῦρα πανιά γιὰ ἔνδειξι λύπης. Ἄμα λοιπὸν ἀποχαιρέτησε ὁ Αἰγέας τὸ παιδί του, τοῦ εἶπε πῶς ἂν σκοτώσῃ τὸ Μινώταυρο στὸ γυρισμὸ νὰ ἀλλάξουν τὰ πανιά καὶ νὰ θάλουν λευκά. Ἔδωσε μάλιστα σ' ἓνα ναύτη ἓνα δέμα μὲ λευκά πανιά καὶ τὸ πλοῖο ἔφυγε.

Ἄμα ἔφθασαν στὴν Κρήτη ὁ Θησέας παρουσιάστηκε στὸ Μίνωα, τοῦ εἶπε τίνος γιὸς εἶναι καὶ ζήτησε νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ σκοτώσῃ τὸ Μινώταυρο. Ὁ Μίνωας, ἐπειδὴ ἦταν βέβαιος πῶς τὸ βασιλόπουλο τῆς Ἀθήνας δὲ θὰ γλύτωνε, ὑποσχέθηκε πῶς ἂν σκότωνε τὸ Μινώταυρο θ' ἀπήλλαξε τὴν πατρίδα του ἀπὸ τὸ βαρὺ φόρο. Στὴ συζήτησι παρίστατο κι ἡ κόρη τοῦ Μίνωα, Ἀριάδνη, ἡ ὁποία συμπάθησε τὸ Θησέα καὶ θέλησε νὰ τὸν βοηθήσῃ. Μόλις ὁ Θησέας ἔβγαине ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ ἔδωσε ἓνα κουβάρι νῆμα καὶ τοῦ λέει: « Πάρε αὐτὸ τὸ νῆμα καὶ δέσε τὴν ἄκρη στὴν εἴσοδο τοῦ Λαθύρινθου. Ὅπως θὰ προχωρῆς μέσα νὰ ξετυλίγῃς τὸ κουβάρι, ὥσπου νὰ συναντήσῃς τὸ Μινώταυρο. Ἄμα τὸν σκοτώσῃς, κρατώντας τὸ νῆμα θὰ μπορέσῃς νὰ βγῆς ἔξω». Ὁ Θησέας εὐχαρίστησε τὴν καλὴ κόρη, πῆρε τὸ νῆμα κι ἔφυγε.

Πρὶν μπῆ στὸ Λαθύρινθο ἔδεσε τὸ νῆμα, ὅπως τοῦ εἶπε ἡ Ἀριάδνη καὶ προχωροῦσε μὲ φῶς στοὺς σκοτεινοὺς καὶ ὑγροὺς διαδρόμους. Πίσω του ἀκολουθοῦσε ἡ βουβὴ συνοδεία τῶν νέων. Καθῶς προχωροῦσαν, ἀκούστηκε φοβερὸ μούγκρισμα τοῦ θηρίου πού τοὺς εἶχε ἀντιληφθῆ. Οἱ νέοι πάγωσαν ἀπὸ τὸ φόβο τους ἀλλ' ὁ Θησέας τοὺς ἔδινε θάρρος πῶς θὰ μπορέσῃ νὰ σκοτώσῃ τὸ θηρίο καὶ θὰ γύριζαν στὴν πατρίδα τους. Πρὶν τελειώσῃ τὰ λόγια του, τὸ θηρίο βρέθηκε μπροστά του κι ὤρμησε νὰ τὸν ξεσκίση. Ἡ πάλη ἦταν φοβερὴ καὶ κράτησε πολλὴ ὥρα. Σὲ μιὰ στιγμή ὁ Θησέας πιάνει τὸ Μινώταυρο ἀπὸ τὰ κέρατα καὶ τὸν γονατίζει. Ἀρχισε τότε νὰ τὸν κτυπάῃ δυνατά. Τὸ θηρίο πιά παρέλυσε καὶ ξαπλώθηκε κάτω νεκρὸ. Ὁ Θησέας καταπληγωμένος καὶ κουρασμένος ἀπὸ τὴ φρικτὴ πάλη, ἀκούμπησε στὸν τοῖχο νὰ πάρῃ ἀναπνοή. Κατόπιν ἀρχισε νὰ τυλίγῃ τὸ κουβάρι κι ἔτσι βγῆκαν ὅλοι ἔξω. Ὁ Μίνωας κράτησε τὸ λόγο του καὶ τοὺς ἄφησε ἐλευθέρους νὰ φύγουν.

Μὲ χαρὰ ὁ Θησέας μὲ τοὺς συμπατριῶτες του κατέβηκαν στὸ λιμάνι, ὅπου περιμένε τὸ πλοῖο μὲ τὸ πλήρωμα. Σὲ λίγο τὸ πλοῖο ἔφυγε κι ἀνοίχτηκε στὸ Κρητικὸ πέλαγος. Ἀλλὰ ἔγινε τότε ἓνα μεγάλο λάθος. Ἀπὸ τὴ χαρὰ τους ξέχασαν ν' ἀλλάξουν τὰ πανιά κι ἔτσι τὸ πλοῖο πλησίαζε στὴν Ἀττικὴ μὲ μαῦρα πανιά. Καθισμένος σ' ἓνα βράχο ὁ Αἰγέας ἀγνάντευε τότε τὴ θάλασσα.

Μόλις λοιπόν είδε τὸ πλοῖο νὰ γυρίζη μὲ μαῦρα πανιά, νόμισε πὼς χάθηκε τὸ παιδί του. Καταλυπημένος καθὼς ἦταν ζαλιστήκε, ἔπεσε κάτω καὶ πνίγηκε στὴ θάλασσα. Ἀπὸ τότε ἡ θάλασσα αὕτῃ λέγεται Αἰγαῖο Πέλαγος.

5. Ὁ Θησεὺς Βασιλιὰς τῆς Ἀθῆνας

εγάλη λύπη ἀπλώθηκε τότε στοὺς λαοὺς τῆς Ἀθῆνας, ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ ἡ εἰδησις πὼς σκοτώθηκε ὁ βασιλιὰς τους. Ἀμα ὅμως εἶδαν τὸ Θησεὺς νὰ ἐπιστρέφῃ νικητὴς, τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ μεγάλες τιμὲς καὶ τὸν ἔκαναν βασιλιὰ τους. Ὁ νέος βασιλιὰς κυβέρνησε καλὰ τὴ χώρα του κι ὅλοι ἔμεναν εὐχαριστημένοι. Στὰ χρόνια ἐκεῖνα κάθε χωριὸ πού ἦταν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα εἶχε δική του διοίκησι μὲ δικούς του ἄρχοντες. Ὁ Θησεὺς λοιπὸν κατάργησε ὅλους τούτους τοὺς ἄρχοντες κι ἔνωσε ὅλη τὴν Ἀττικὴ σ' ἓνα κράτος μὲ πρωτεύουσα τὴν Ἀθήνα. Τότε ὅλοι οἱ πλούσιοι τῆς Ἀττικῆς ἔφυγαν ἀπὸ τὰ χωριά τους κι ἐγκαταστάθηκαν στὴν Ἀθήνα ἢ ὅποια, σὰν πρωτεύουσα μεγαλύτερου κράτους, στολίστηκε μὲ ὠραῖες οἰκοδομὲς.

Ἄλλ' ὁ Θησεὺς δὲν ἦταν μόνο καλὸς καὶ φρόνιμος βασιλιὰς. Ἦταν πάντα ἐνδοξὸς ἥρωας, ισάξιος τοῦ Ἡρακλῆ. Σ' ὅλη τὴ ζωὴ του εἶχε ἐπιστήθιο φίλο τὸν Πειρίθου, βασιλιὰ τῶν Λαπιθῶν τῆς Θεσσαλίας. Ἡ φιλία τους εἶχε ἀρχίσει πρὶν ἀπὸ χρόνια μὲ τὸ ἔξῃς περιστατικό:

Ὁ Πειρίθους ἐπειδὴ φθονοῦσε τὸ Θησεὺς, γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὸν ἡρωϊσμό του, κατέθηκε στὴν Ἀττικὴ νὰ πάρῃ τὰ βόδια τοῦ Θησεὺς πού ἔβοσκαν στὴν πεδιάδα τοῦ Μαραθῶνα. Μόλις ἔμαθε αὐτὸ ὁ Θησεὺς, πῆρε τὰ ὄπλα του καὶ πῆγε στοὺς Μαραθῶνα. Σὲ λίγο οἱ ἀντίπαλοι συναντήθηκαν. Ὁ Πειρίθους ἔμεινε στὴ θέσι του ἀσάλευτος καὶ περίμενε νὰ ἐπιτεθῆ πρῶτος ὁ Θησεὺς. Τὸ θάρρος τους ὅμως ἔκαμε ἐντύπωσι καὶ στοὺς δυό. Ὁ θυμὸς γίνεται τότε θαυμασμὸς κι ἀντὶ νὰ ὀρμήσουν ὁ ἓνας κατὰ τοῦ ἄλλου ἔρριξαν κάτω τὰ ὄπλα, ἀπλώσαν τὰ στιβαρά τους χέρια καὶ σφίγγοντάς τα, ὠρκίστηκαν νὰ μείνουν παντοτεινὰ φίλοι. Κατὰ τὴν παράδοσι ἡ φιλία τους διατηρήθηκε καὶ στὸν Ἄδη.

Ὁ Θησεὺς πῆρε γυναῖκα τὴν ἀμαζόνα Ἀντιόπη κι ἀπόκτησαν ἓνα γιό, τὸν Ἰππόλυτο. Ἡ βασίλειά τοῦ Θησεὺς διήρκεσε πολλὰ χρόνια. Ἀμα πιά ἦταν γέρος, ἔγινε ἐπανάστασι στὴν Ἀθήνα

κι αναγκάστηκε νὰ φύγη. Πῆγε λοιπὸν στὸ βασιλιά τῆς Σκύρου Λυκομήδη καὶ τοῦ ζήτησε φιλοξενία.

Ἄλλὰ ὁ Λυκομήδης φθονοῦσε τὸ Θησέα γιὰ τὴ μεγάλη του δόξα. Ἔτσι μιὰ μέρα πού τὸν εἶχε ἀνεβάσει σ' ἕνα ψηλὸ θράχο, νὰ τοῦ δείξη τάχα ἀπὸ κεῖ τὰ κτήματά του, τὸν ἔσπρωξε κάτω καὶ γκρεμίστηκε.

Πέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε. Ὅταν ἦταν στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ὁ Κίμωνας, ἐπῆγε στὴ Σκύρο, πήρε τὰ κόκκαλα τοῦ Θησέα καὶ τὰ ἔφερε σὴν Ἀθήνα. Ἐκεῖ τὰ ἔθαψαν μὲ μεγάλες τιμὲς καὶ στὸ μέρος ἐκεῖνο ἔχτισαν τὸ Θησεῖο, ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρτιώτερα ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας, κάτω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι, πού διατηρεῖται θαυμάσια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ.

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. Τὸ Χρυσόμαλλο δέρμα

Πιὸ πέρα ἀπὸ τὴ Λειβαδιά, στὰ παλιὰ χρόνια ἦταν ὁ Ὀρχομενός, μιὰ ἀπὸ τὶς πλουσιώτερες καὶ ἰσχυρότερες πόλεις τῆς προϊστορικῆς Ἑλλάδας. Ἐκεῖ βασιλευαν ὁ Ἀθάμας γιὸς τοῦ Αἰόλου, μὲ τὴ θεὰ Νεφέλη κι εἶχαν ἀποκτήσει δυὸ παιδιά, τὸ Φρίξο καὶ τὴν Ἑλλη. Ἐπειτα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ὁ Ἀθάμας ἐγκατέλειψε τὴ Νεφέλη καὶ πῆρε ἄλλη γυναῖκα, τὴν Ἰνώ, κόρη τοῦ Κάδμου. Μ' αὐτὴ ἀπόκτησε δυὸ ἄλλα παιδιά, τὸ Λέαρχο καὶ τὴ Μελικέρτη.

Ἡ Ἰνώ ὅμως ἦταν κακὴ μητριὰ γιατί μισοῦσε τὰ ὄρφανὰ παιδιά. Ἦθελε νὰ κληρονομήσουν τὸ θρόνο τὰ δικά της παιδιά. Στὸν καιρὸ τῆς σπορᾶς ἐκάλεσε στὸ πάλατι τὶς γυναῖκες τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ τὶς ἔπεισε νὰ καθουρδίσουν τὸ σπόρο ποῦ θὰ ἔσπερναν οἱ ἄνδρες τους στὰ χωράφια. Οἱ γυναῖκες ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε ἡ Ἰνώ καί, ὅπως ἦταν φυσικό, οἱ σπόροι δὲ φύτρωσαν. Οἱ γεωργοὶ μὲ λύπη ἔβλεπαν τὰ χωράφια τους γυμνά κι ὁ Ἀθάμας δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ. Ἔστειλε λοιπὸν ἀνθρώπους στὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν νὰ ρωτήσῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ νὰ φυτρώσῃ τὸ σιτάρι. Ὅταν γύρισαν οἱ ἀποσταλμένοι ἡ Ἰνώ τοὺς ἔπεισε νὰ διαστρεβλώσουν τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ εἰποῦν ὅτι, κατὰ τὸ χρησμό, γιὰ νὰ σταματήσῃ ἡ ὄργη τῶν θεῶν πρέπει νὰ θυσιαστοῦν ὁ Φρίξος μὲ τὴν Ἑλλη.

Ὁ Ἀθάμας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ λαοῦ του, μὲ σφιγμένη τὴν καρδιά, δέχτηκε νὰ θυσιαστοῦν τὰ παιδιά του. Τὴν ὥρα ποῦ τὰ ὠδηγοῦσαν στὸ θωμό, ἡ Νεφέλη θλέποντας ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὸν κίνδυνο τῶν παιδιῶν της, ἔρριξε κάτω ἕνα σύννεφο. Μέσ' ἀπ' αὐτὸ ἀμέσως θγήκε ἕνα χρυσόμαλλο κριάρι, προικισμένο μὲ ἀνθρώπινη φωνή. Τῆς τὸ εἶχε χαρίσει ὁ Ἑρμῆς. Ἀμέσως ὁ Φρίξος μὲ τὴν Ἑλλη ἀνέβηκαν στὸ κριάρι κι ἐκεῖνο σηκώθηκε στὸν οὐρανό. Οἱ

ἄνθρωποι εὐχαριστημένοι γι αὐτὸ πού εἶδαν, νόμισαν πὼς οἱ θεοὶ εὐχαριστήθηκαν μὲ τὴ θυσία καὶ πίστεψαν πὼς θὰ σταματοῦσε ἡ θεομηνία.

Τὸ κριάρι πετώντας πρὸς τὰ ἀνατολικά, πέρασε τὸ Αἰγαῖο πέλαγος κι ἔφτασε στὴ στενὴ θάλασσα πού χωρίζει τὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Ἀσία. Στὸ μέρος ἐκεῖνο ἡ Ἑλλη γλύστρησε, ἔπεσε στὴ θάλασσα καὶ πνίγηκε. Ἀπὸ τότε ἡ θάλασσα αὐτὴ λέγεται Ἑλλησποντος. Τὸ κριάρι, μὲ ἐπιβάτῃ τώρα μόνο τὸ Φρίξο, συνέχισε τὸ δρόμο του ἐπάνω ἀπὸ τὴ Μαύρη θάλασσα κι ἔφτασε στὴν Κολχίδα. Ἐκεῖ ὁ Φρίξος θυσίασε τὸ κριάρι στὸ Φύξιο Δία (προστάτη τῶν φυγᾶδων), τὸ δὲ χρυσόμαλλο δέρμα του χάρισε στὸ βασίλειά τῆς Κολχίδας Αἰήτη γιὰ τὴ φιλοξενία πού τοῦ ἔκαμε.

Ὁ Αἰήτης χάρηκε γιὰ τὸ πολύτιμο δῶρο. Κατόπιν ἔδωκε ἐντολὴ καὶ τὸ κρέμασαν κάτω ἀπὸ ἓνα ψηλὸ δέντρο, στὸ δάσος τοῦ Ἄρη, καὶ τὸ φύλαγε ἓνας ἀκοίμητος δράκοντας.

Τὸ χρυσόμαλλο αὐτὸ δέρμα ἔγινε αἰτία νὰ γίνῃ μιὰ ἀπὸ τίς ξακουστὲς ἱστορίες, τῆς ἀρχαιότητος.

2. Πελίας καὶ Ἰάσωνας

κεῖνα τὰ χρόνια στὴν Ἰωλκὸ, πού ἦταν στὸ σημερινὸ Βόλο, ὁ Πελίας ἔδιωξε ἀπὸ τὸ θρόνο τὸ μεγαλύτερο ἀδελφὸ του, τὸν Αἴσωνα, κι ἔγινε πιά αὐτὸς βασιλιάς. Ὁ Αἴσωνας παίρνει τότε τὸ παιδί του τὸν Ἰάσωνα κι ἀνέβηκαν στὸ Πήλιο. Ἐκεῖ ὁ Αἴσωνας παρέδωκε τὸ παιδί του στὸν Κένταυρο Χείρωνα, πού ἔμενε σὲ μιὰ σπηλιά τοῦ βουνοῦ, νὰ τοῦ δώσῃ καλὴ ἀνατροφή. Οἱ Κένταυροι ἦταν ἄνθρωποι, μὲ σῶμα ἀλόγου ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω, ἀρχέγονοι διδάσκαλοι τῆς ἠθικῆς καὶ μὸρφωναν τὰ βασιλόπουλα τοῦ καιροῦ ἐκείνου.

Ὁ Χείρωνας δέχτηκε στὸ σχολεῖο του τὸν Ἰάσωνα. Τὸν ἔμαθε νὰ σέβεται τοὺς θεοὺς νὰ εἶναι γενναῖος καὶ πρὸ παντὸς νὰ εἶναι ἀγαθὸς καὶ δίκαιος πρὸς σ' ὅλους.

Ὁ Πελίας ὅμως ἦταν πάντα ἀνήσυχος γιὰ τὸ θρόνο του. Ἔστειλε λοιπὸν ἀνθρώπους νὰ ρωτήσουν τὸ Μαντεῖο ἂν θὰ ἔμενε γιὰ πάντα στὸ θρόνο καὶ πῆρε αὐτὴ τὴν ἀπάντησι: «Νὰ φοβᾶται τὸ μονοσάνδαλο».

Ἄς γυρίσωμε τώρα στὸν Ἰάσωνα. Ἐκεῖνος ὄσο μεγάλωνε δὲν ξεχνοῦσε τὴν ἀδικία πού ἔκανε ὁ θεῖος του. Ἔτσι ἅμα ἔγινε 20 χρονῶν ἔφυγε ἀπὸ τὸ Πήλιο καὶ κατέβηκε στὴν Ἰωλκὸ, νὰ πά-

ρη τὸ θρόνο τοῦ πατέρα του. Ὅπως προχωροῦσε συνάντησε ἕνα θολὸ ποτάμι κι ἐκεῖ μέσα τοῦ ἔφυγε τὸ ἕνα σαντάλι. Ἔτσι ἔφτασε στὴν Ἴωλκὸ μονοσάνδαλος. Κατὰ τύχη τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Πελίας ἦταν στὴν παραλία κι ἔκανε θυσία στὸν Ποσειδῶνα. Μόλις λοιπὸν παρουσιάστηκε μπροστά του ὁ Ἰάσοντας μ' ἕνα σαντάλι, θυμήθηκε τὸ χρησμὸ τοῦ Μαντείου καὶ παραγμένος ρώτησε τὸν Ἰάσωνα:

— Ποιὸς εἶσαι ἐσὺ ποῦ ἦρθες στὴ χώρα μου καὶ τί θέλεις;

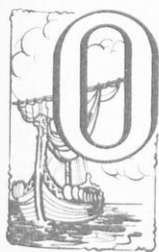
— Εἶμαι ὁ Ἰάσοντας, ἀπάντησε μὲ θάρρος ὁ νέος, κι ἦρθα νὰ μοῦ δώσης τὸ θρόνο ποῦ πῆρες ἄδικα ἀπὸ τὸν πατέρα μου.

Ὁ Πελίας κατάλαβε πὼς δὲν μποροῦσε νὰ κάμη διαφοροτικά κι ὕστερα ἀπὸ σκέψι λέει στὸν ἀνεψιό του:

— Naί, θὰ σοῦ δώσω τὸ θρόνο ἀφοῦ σ' ἀνήκει, ἀν πᾶς στὴν Κολχίδα καὶ μοῦ φέρης τὸ χρυσόμαλλο δέρμα ποῦ χάρισε ὁ Φρίξος στὸ βασίλιά Αἰήτη.

Ὁ Ἰάσοντας δέχτηκε τὴ συμφωνία κι ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὸ μεγάλο καὶ ἐπικίνδυνο αὐτὸ ταξίδι.

3. Τὸ ταξίδι τῶν Ἀργοναυτῶν

Ὁ Ἰάσοντας, χωρὶς νὰ χάση καιρὸ, ἔστειλε κήρυκες σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ προσκαλοῦσε τὰ παλληκάρια, νὰ πάρουν μέρος στὴν ἐκστρατεία. Ἐπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ μαζεύτηκαν στὴν Ἴωλκὸ πενήντα ἀπὸ τὰ καλύτερα παλληκάρια τῆς Ἑλλάδας. Μέσα σ' αὐτοὺς ἦταν οἱ γνωστοί μας ἥρωες Ἡρακλῆς καὶ Θησέας, ὁ Κάστορας κι ὁ Πολυδεύκης, ὁ Πηλέας, ὁ Λαέρτης πατέρας τοῦ Ὀδυσσεῦ, ὁ Ἄδμητος, ὁ

Ὀρφέας καὶ ἄλλοι. Ἐνας καλὸς τεχνίτης, ὁ περίφημος ναυπηγὸς τῆς Ἴωλκοῦ Ἄργος γιὸς τοῦ Φρίξου, ἔφτιασε ἕνα καλοτάξιδο καὶ εὐρύχωρο πλοῖο, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τῆς Ἀθηνᾶς. Τὸ πλοῖο ὠνομάστηκε Ἀργὼ κι αὐτοὶ ποῦ πῆραν μέρος στὴν ἐκστρατεία, Ἀργοναυτεῖς.

Ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας ἦταν ὁ Ἰάσοντας, γιατρὸς ὁ Ἀσκληπιὸς κι ὁ μουσικὸς Ὀρφέας θὰ διασκέδαζε μὲ τὴ μαγικὴ του λύρα τοὺς ἥρωες στὸ μακρινὸ ταξίδι.

Ὅταν πιά ἦταν ὄλα ἔτοιμα, ἔκαμαν θυσία στὸν Ποσειδῶνα, θεὸ τῆς θάλασσας νὰ τοὺς βοηθήση, ἐμπῆκαν στὸ πλοῖο κι ἔφυγαν. Μόλις πέρασαν τὸ ἀκρωτήριο Ἀρτεμίσιο ἀνοίχτηκαν στὸ Αἰγαῖο Πέλαγος. Μπῆκαν ὕστερα στὸν Ἑλλάσποντο κι ἔφτασαν

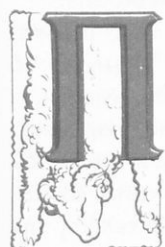
στο Βόσπορο. Ἐκεῖ τὸ πλοῖο σταμάτησε γιατί δὲν μπορούσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὶς Συμπληγάδες πέτρες. Αὐτὲς ἦταν δυὸ θράχοι στὴν ἐξοδο τοῦ Βοσπόρου πρὸς τὴ Μαύρη Θάλασσα κι ὅταν περνοῦσε κανένα πλοῖο, ἀμέσως ἔκλειναν καὶ τὸ ἔκαναν κομμάτια. Κοντὰ στὴν παραλία οἱ Ἄργοναῦτες θρῆκαν ἕναν τυφλὸ γέροντα. Ἦταν ὁ μάντης Φινέας κι εἶχε τιμωρηθῆ ἀπὸ τὸ Δία νὰ μένη νηστικός. "Ἄμα δηλαδὴ ἄρχιζε νὰ τρώῃ, ἔπεφταν κάτι τρομερὰ ὄρνια μὲ γυναικεῖο πρόσωπο—οἱ Ἄρπυες—καὶ τοῦ ἔτρωγαν τὸ φαγητό. "Ἔτσι ὁ δυστυχισμένος γέροντας κινδύνευε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα.

Οἱ Ἄργοναῦτες λυπήθηκαν τὸ Φινέα καί, μόλις ἦρθαν οἱ Ἄρπυες νὰ τοῦ φάνε τὸ φαγητό, τὶς σκότωσαν. Εὐχαριστημένος τότε ὁ Φινέας γιὰ τὸ καλὸ πού τοῦ ἔκαναν, σὰν μάντης πού ἦταν τοὺς εἶπε πὼς ἡ ἐκστρατεία τους θὰ πετύχη. Γιὰ νὰ περάσουν ὁμως τὶς Συμπληγάδες πέτρες, τοὺς ἔδωσε αὐτὴ τὴ συμβουλή: «Ἄμα πλησιάσετε» τοὺς λέει, «θ' ἀφήσετε ἕνα περιστέρῃ ἐλεύθερο κι ἂν περάσῃ, θὰ περάσετε καὶ σεῖς χωρὶς κίνδυνο».

Πραγματικά οἱ Ἄργοναῦτες ἄμα πλησίασαν ἀφῆσαν τὸ περιστέρι νὰ περάσῃ. Ἀμέσως οἱ θράχοι ἔκλεισαν ἀλλὰ τὸ περιστέρι πρόλαβε καὶ πέρασε. Πειράχτηκε μόνο ἡ οὐρά του. Κατόπιν πέρασε γρήγορα καὶ τὸ πλοῖο κι ἔπαθε μιὰ μικρὴ θλάβη στὴν πρύμνη. Λένε πὼς, μόλις ἀνοιξαν οἱ θράχοι, τόσπρωξε μονομιᾶς ἡ Ἄθηνᾶ μὲ τ' ἀόρατο χέρι της καὶ πέρασε. Ἀπὸ τότε οἱ θράχοι ἐκεῖνοι μένουν ἀκίνητοι καὶ περνοῦν ἐλεύθερα τὰ πλοῖα.

Κατόπιν ἡ Ἄργὼ μπῆκε στὴ Μαύρη Θάλασσα κι ἀφοῦ κινδύνεψε ἀπὸ μεγάλῃ τρικυμιά, ἔφτασε στὴν Κολχίδα καὶ ἄρραξε στὸν ποταμὸ Φᾶσι.

4. 'Ο 'Ιάσοντας παίρνει τὸ Χρυσόμαλλο δέρμα

αρουσιάστηκε λοιπὸν ὁ 'Ιάσοντας στὸν Αἰήτη καὶ ζήτησε νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα, ποῦ ἄφησε ἐκεῖ ὁ συγγενὴς του Φρῖξος. 'Ο Αἰήτης στενοχωρήθηκε μ' αὐτὰ ποῦ ἄκουσε καὶ θέλησε νὰ ἐξοντώσῃ τὸν 'Ιάσονα μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο:

—«'Ο "Ηφαιστος» τοῦ λέει, «μοῦ χάρισε δυὸ ἄγριους ταύρους μὲ χάλκινα πόδια ποῦ ἀπὸ τὰ ρουθούνια τους βγάνουν φωτιές. Αὐτοὺς τοὺς ταύρους θὰ τοὺς πιάσῃς καὶ θὰ τοὺς ζέξῃς. Κατόπιν θὰ ὀργώσῃς τὸ χωράφι ποῦ εἶναι ἀφιερωμένο στὸν Ἄρη καὶ θὰ σπείρῃς, ἀντὶ γιὰ σιτάρι, δόντια τοῦ Καδμείου δράκοντα. Ἄπ' αὐτὰ θὰ φυτρώσουν γίγαντες ὠπλισμένοι. Ἄν λοιπὸν κατορθώσῃς καὶ σκοτώσῃς ὅλους αὐτοὺς τοὺς γίγαντες, τότε θὰ σοῦ δώσω τὸ χρυσόμαλλο δέρμα νὰ τὸ πᾶς στὴν πατρίδα σου».

'Ο 'Ιάσοντας ἔμεινε κατάπληκτος μ' αὐτὰ ποῦ ἄκουσε. Ἐπειδὴ ὁμως εἶχε πεποίθησι στὸν ἑαυτό του, δέχτηκε τὴ συμφωνία. Ἐκεῖ ἦταν καὶ ἡ κόρη τοῦ Αἰήτη, ἡ Μήδεια, σπουδαία μάγισσα. Μόλις λοιπὸν εἶδε τὸν 'Ιάσονα τὸν συμπάθησε κι ἔθεσε στὴ διάθεσί του ὅλα τὰ μέσα τῆς μαγικῆς τέχνης της. Τὸν κάλεσε τότε κρυφὰ καὶ τοῦ ἔδωσε μιὰν ἀλοιφή, ποῦ τὴν εἶχε φτιάσει μὲ μαγικά βότανα, ν' ἀλείψῃ μ' αὐτὴν τὸ σῶμα του καὶ θὰ γινόταν σὰν σίδερο. Ὑστερα τοῦ ἔδωκε ὁδηγίες πῶς θὰ πετύχῃ αὐτὰ ποῦ ζήτησε ὁ πατέρας της κι ἔφυγε.

'Ο 'Ιάσοντας ἔπιασε τοὺς ταύρους μ' εὐκολία, τοὺς ἔξεξε στὸ χωράφι τοῦ Ἄρη κι ἔσπειρε δόντια δράκοντα, ὅπως τοῦ εἶπε ὁ

Αιήτης. "Επειτα από λίγο τὸ περίεργο αὐτὸ χωράφι γέμισε ἀπὸ φοβεροὺς κι ἀρματωμένους γίγαντες, ὅλοι μὲ περικεφαλαίτες.

Κρυμμένοι κάπου ὁ Ἴάσοντας πετάει ἀνάμεσά τους μιὰ πέτρα, ὅπως τὸν εἶχε συμβουλέψει ἡ Μήδεια. Ἐκεῖνοι ὠρμησαν ὁ ἓνας κατὰ τοῦ ἄλλου μὲ τὰ κοντάρια κι ἔτσι σκοτώθηκαν ὅλοι.

Ἄφου ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴ του ὁ Ἴάσοντας, παρουσιάστηκε στὸν Αἰήτη νὰ τοῦ δώση τὸ χρυσόμαλλο δέρμα, ὅπως τοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ. Ὁ Αἰήτης ὅμως κατάλαβε πὼς ὅλα αὐτὰ τὰ κατάρφερε μὲ τὴ βοήθεια τῆς Μήδειας κι ἀρνήθηκε νὰ ἐκτελέση τὴν ὑπόσχεσί του. Κι ὄχι μόνον αὐτό. Ἀποφάσισε νὰ στείλῃ τὴν ἄλλη μέρα στρατὸ νὰ κάψῃ τὸ πλοῖο καὶ νὰ σκοτώσῃ καὶ τοὺς Ἄργοναυτες. Ἄμα ἔμαθε αὐτὰ ἡ Μήδεια, θρῆκε τὸν Ἴάσονα καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ πάρῃς τὸ χρυσόμαλλο δέρμα, ἀρκεῖ νὰ μοῦ ὑποσχεθῆς πὼς θὰ μὲ πάρῃς καὶ μένα μαζί σου γιὰ γυναῖκα σου».

Ὁ Ἴάσοντας δέχτηκε τὴν πρότασι κι ἔτσι ἄμα νύχτωσε ἡ Μήδεια τὸν ὠδήγησε στὸ δάσος ποῦ ἦταν κρεμασμένο τὸ δέρμα. Μαζί τους ἦταν κι ὁ Ὁρφέας. Ὅταν ὁ δράκοντας ἄκουσε θόρυβο, ἄρχισε νὰ ξεδιπλώνεται κι ἦταν ἔτοιμος νὰ ριχτῆ κατ' ἐπάνω τους. Ἀμέσως ὁ Ὁρφέας ἄρχισε νὰ παίζῃ μὲ τὴ λύρα του ἓνα ὀλόγλυκο κομμάτι τραγουδιοῦ κι ὁ δράκοντας καθηλώθηκε στὴ θέσι του. Τὸν πλησιάζει τότε μὲ προσοχὴ ἡ Μήδεια, ρίχνει στὸ στόμα του ἓνα μαγικὸ φάρμακο κι ἀποκοιμήθηκε.

Ὁ Ἴάσοντας τότε χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ περνάει ἀπάνω ἀπὸ τὸν κοιμισμένο δράκοντα, ξεκρεμάει ἀπὸ τὸ δέντρο τὸ πολύτιμο δέρμα καὶ γρήγορα ἔφυγαν κι οἱ τρεῖς γιὰ τὸ πλοῖο. Τότε μπῆκαν μέσα ὅλοι οἱ Ἄργοναυτες καὶ μαζί μ' αὐτοὺς ἡ Μήδεια μὲ τὸ μικρὸ ἀδελφὸ τῆς, τὸν Ἄψυρτο, καὶ τὸ πλοῖο ἀμέσως ἔφυγε.

5. Ἐπιστροφή τῶν Ἄργοναυτῶν στὴν Ἴωλκὸ

Αἰήτης ἔμαθε πὼς οἱ Ἄργοναυτες πῆραν τὸ χρυσόμαλλο δέρμα καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ του καὶ πῆγε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ λύπη του. Ἀμέσως ἐτοίμασε ἓνα γρήγορο πλοῖο, μπῆκε μέσα μὲ πολλοὺς ἄντρες κι ἄρχισε νὰ καταδιώκῃ τὴν Ἀργώ. Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰς ὥρες τὴν πλησίασε. Ἡ Μήδεια τότε, γιὰ ν' ἀργοπορήσῃ τὸν πατέρα τῆς, ἔκαμε τὸν ἀδελφὸ τῆς κομμάτια καὶ τὰ ἔριχνε ἓνα-ἓνα στὴ θάλασσα.

Ὁ πατέρας καθυστεροῦσε νὰ μαζεῦῃ τὰ κομμάτια τοῦ παιδιοῦ του κι ἔτσι δόθηκε καιρὸς στὴν Ἀργώ κι ἔφυγε μακριά.

Οἱ θεοὶ ὄμως θύμωσαν γιὰ τὸν ἄδικο σκοτωμὸ τοῦ ἄθώου παιδιοῦ κι ἔστειλαν στοὺς Ἀργοναῦτες πολλὰ βάσανα. Ἀπὸ τὴν τρικυμία ἢ Ἀργῶ πολλές φορές κινδύνεψε νὰ βουλιάξη. Τέλος τοὺς λυπήθηκε ὁ Ἀπόλλωνας κι ἔτσι ἀφοῦ περιπλανήθηκαν σὲ διάφορες χῶρες στὸ τέλος ἔφτασαν στὴν Ἰωλκὸ καὶ τοὺς ἔγινε μεγάλη ὑποδοχή. Κατόπιν οἱ Ἀργοναῦτες γύρισαν στὴν πατρίδα τους τιμημένοι γιὰ τοὺς ἡρωϊσμούς τους στὴν περίφημη αὐτὴ ἐκστρατεία.

Ἐκεῖ Ἰάσοντας ἀφιέρωσε τὴν Ἀργῶ στὸν Ποσειδῶνα κι ἐχάρισε τὸ χρυσόμαλλο δέρμα στὸν Πελία. Μολαταῦτα ἐκεῖνος ἀρνήθηκε νὰ δώση τὸ θρόνο στὸν Ἰάσωνα. Μὰ δὲν ἔκαμε μόνο τοῦτο. Ἐπειδὴ ἦταν βέβαιος πὼς δὲν θὰ γύριζαν οἱ Ἀργοναῦτες, ὅταν ἐκεῖνοί ἔλειπαν, ἐσκότωσε τὸν ἀδελφὸ του, τὸν Αἴσωνα καὶ τὸ μικρὸ παιδί του, ἀδελφὸ τοῦ Ἰάσωνα. Ἡ μάνα τοῦ Ἰάσωνα ἔπειτα ἀπὸ τὸ σκοτωμὸ τοῦ ἀντρα της καὶ τοῦ παιδιοῦ της, αὐτοκτόνησε.

Ἡ Μήδεια γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὰ θύματα, ἔπεισε τὰ κορίτσια τοῦ Πελία νὰ τὸν κάμουν κομμάτια κι αὐτὴ θὰ φρόντιζε νὰ ξανανοιώση. Ἐκεῖνες ἔκαμαν βέβαια ὅπως τοὺς εἶπε ἡ Μήδεια ἀλλ' ἄδικα περίμεναν νὰ ξαναζωντανέψῃ ὁ πατέρας τους. Ὁ Ἄκαστος, γιὸς τοῦ Πελία, ἔδιωξε τότε τὸν Ἰάσωνα μὲ τὴ Μήδεια καὶ πῆγαν στὴν Κόρινθο. Ἐκεῖ ἀρκετὰ χρόνια ζοῦσαν εὐτυχισμένα. Κατόπιν ὁ Ἰάσοντας ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὴ Γλαύκη, κόρη τοῦ βασιλιᾶ Κρέοντα. Ἡ Μήδεια τότε γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ, ἔκαμε ὅτι καὶ ἡ Δηϊάνειρα στὸν Ἡρακλῆ. Ἐστειλε δηλαδὴ στὴ Γλαύκη, ἕνα δηλητηριασμένο πουκάμισο καί, μόλις ἐκεῖνη τὸ φόρεσε, πέθανε. Κατόπιν σκότωσε καὶ τὰ δύο παιδιά της, πού εἶχε κάμῃ μὲ τὸν Ἰάσωνα, ἀνέβηκε σ' ἕνα ἄρμα πού τὸ ἔσερναν φτερωτοὶ δράκοντες, κι ἔγινε ἄφαντη. Λίγον καιρὸ ἀπὸ τότε κτυπήθηκε κι ὁ Ἰάσοντας ἀπὸ ἕνα καρτάτι τοῦ πλοίου του, πού ἔπεσε καὶ πέθανε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄.

Ο ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. Πάρης και η Έλένη

Αν κανείς ταξιδέψη στα δυτικά παράλια της Μ. Ἀσίας ἀπὸ τὸ νησι Τένεδος, θὰ ἴδῃ τὰ μεγαλόπρεπα ἑρείπια μιᾶς ἀρχαίας πόλης. Εἶναι τὰ ἑρείπια τῆς ἔνδοξης καὶ πλούσιας Τροίας.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἡ Τροία ἦταν φημισμένη σὲ ὄλο τὸν τότε γνωστὸ κόσμο. Χτισμένη ἐπάνω σὲ λόφο εἶχε μπροστὰ-τὴν ὄμορφη κοιλάδα ποὺ διασχίζει ὁ Σκάμανδρος ποταμὸς. Ἡ πλούσια πολιτεία ἦταν κλεισμένη σὲ ἰσχυρὰ τείχη καὶ πίστευαν πὼς τὰ ἔφτιασαν ὁ Ἀπόλλωνας μὲ τὸν Ποσειδῶνα. Ὅλα τὰ πλοῖα ποὺ περνοῦσαν τὸ στενὸ τοῦ Ἑλλησπόντου γιὰ τὶς εὐφορες χῶρες τῆς Ρωσίας καὶ τοῦ Πόντου, πλήρωναν φόρο στὴν Τροία, σὰν διόδια. Ἔτσι ἡ Τροία ἦταν δυνατὴ καὶ πλουσία πολιτεία, γεμάτη ὄμορφιὰ καὶ περηφάνεια.

Βασιλιάς τῆς Τροίας ἦταν τότε ὁ Πρίαμος καὶ εἶχε γυναῖκα τὴν Ἑκάβη. Ἀπὸ τοὺς πενήντα γιούς του, μεγαλύτερος ἦταν ὁ Ἔκτορας, ἕνα λεβεντόκορμο καὶ ἀφοβο παλληκάρι, τὸ καμάρι ὅλης τῆς Τροίας. Μικρότερος ἦταν ὁ Πάρης, τ' ὄμορφότερο παιδί τοῦ Πριάμου.

Κάποτε ὁ Πάρης ἐφύλαγε τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα του, στήν Κρήτη. Τήν ἴδια ἡμέρα ὁ Πηλέας, βασιλιάς τῆς Θεσσαλικῆς Φθίας καί πατέρας τοῦ Ἀχιλλέα, ἔκαμε τοὺς γάμους του μέ τῆ θεά Θέτιδα. Στό παλάτι του εἶχε καλέσει ὅλους τοὺς θεοὺς καί τις θεές τοῦ Ὀλύμπου, γιά νά γιορτάση τοὺς γάμους του μέ μεγαλοπρέπεια βασιλική. Φρόντιζε ὁμως νά μὴν καλέση τῆ θεά Ἔριδα, γιατί αὐτὴ σάν θεά τῆς φιλονικείας, θά εὔρισκε τρόπο νά δημιουργήση παρεξηγήσεις στό τραπέζι. Ἡ Ἔριδα θύμωσε γιά τὴν περιφρόνησι πού τις ἔκαναν κι ἠθέλησε νά ἐκδικηθῆ. Τὴν ὥρα λοιπὸν πού οἱ μεγάλοι καλεσμένοι ἦταν καθισμένοι γύρω στὰ βασιλικά τραπέζια, βαρυφορτωμένα μέ φαγητά, κρασιά καί φρούτα καί διασκέδαζαν, ξαφνικά μπαίνει μέσα ἡ Ἔριδα καί, χωρίς νά μιλήση, πετάει ἓνα χρυσὸ μῆλο καί ξαναφεύγει. Μονομιᾶς ἡ διασκέδασις σταμάτησε. Ἐνας ἀπὸ τοὺς συνδαιτημόνες παίρνει μέ περιέργεια ἀπὸ κάτω τὸ μῆλο καί διάβασε μεγαλόφωνα τις δυὸ λέξεις πού ἦσαν γραμμένες ἐπάνω του: «Στὴν ὁμορφότερη».

Ἦταν φανερὸ ὅτι τὸ χρυσὸ μῆλο ἀνήκε στήν ὁμορφότερη γυναῖκα τοῦ τραπεζιοῦ. Ποιὰ ὁμως νά ἦταν αὐτὴ, ἀφοῦ ὅλες οἱ γυναῖκες τοῦ συμποσίου θεωροῦσαν τὸν ἑαυτό τους ὁμορφότερο; Κι ἄρχισαν νά φιλονικοῦν μεταξύ τους. Στό τέλος ἡ φιλονικεῖα περιωρίστηκε σὲ τρεῖς γυναῖκες πού πραγματικά ἦσαν οἱ πιὸ ὁμορφες: Στὴν Ἥρα, τὴν Ἀθηνᾶ καί τὴν Ἀφροδίτη. Βλέποντας τὸ ἀδιέξοδο ὁ Δίας, γιά νά λύση τὴ διαφορὰ τῶν τριῶν γυναικῶν, τοὺς λέει: «Πετάξετε κι οἱ τρεῖς σας στίς πλαγιές τῆς Ἰδης, κάτω στήν Κρήτη. Ἐκεῖ θρίσκειται ὁ Πάρης, ὁ γιὸς τοῦ Πριάμου, κι ἐκεῖνος θά λύση τὴ διαφορὰ σας».

Οί τρεῖς θεές πέταξαν στήν Κρήτη καί θρῆκαν τὸν Πάρη, ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Δίας. Ἡ Ἥρα, σὰν μεγαλύτερη, τὸν πλησιάζει πρῶτη. Ἄφου τοῦ εἶπε τὸ σκοπὸ τους, ἔδωκε τὸ μῆλο νὰ τὸ δώσει στήν ὁμορφότερη. Ὁ Πάρης πῆρε τὸ μῆλο, τὶς κοίταξε προσεκτικὰ μὰ θρέθηκε σὲ ἀμηχανία. Κι οἱ τρεῖς ἦσαν ὁμορφες κι ὑπόσχονταν σπουδαῖα δῶρα: Ἡ Ἥρα τοῦ ὑποσχέθηκε πῶς θὰ τοῦ δώσει πλοῦτη καί δύναμι, ἡ Ἀθηνᾶ σοφία καί φρόνησι κι ἡ Ἀφροδίτη, πῶς θὰ τοῦ θρῆ γιὰ σύζυγο τὴν ὁμορφότερη γυναῖκα τοῦ κόσμου.

Ὁ Πάρης κοιτάει πάλι καί τὶς τρεῖς, σκέφτεται λίγο καί δίνει τὸ μῆλο στήν Ἀφροδίτη. Αὐτὴ ἦταν ἡ ὁμορφότερη. Κατόπιν οἱ γυναῖκες ἔφυγαν καί γύρισαν στὴ Φθία.

Ἡ Ἀφροδίτη εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Πάρη, γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, ἔστειλε τὶς τρεῖς Χάριτες νὰ θροῦν τὴν ὁμορφότερη γυναῖκα τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνες ἐγύρισαν παντοῦ. Σὲ λίγες ἡμέρες ἐγύρισαν κι ἔφεραν τὴν εἶδησι πῶς ὁμορφότερη εἶναι ἡ Ἑλένη, γυναῖκα τοῦ βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης Μενελάου. Ἐπειτα ἀπ' αὐτὰ ἡ Ἀφροδίτη ξαναβρίσκει τὸν Πάρη καί τοῦ λέει: «Βρῆκα πῶς ὁμορφότερη γυναῖκα εἶναι ἡ Ἑλένη τῆς Σπάρτης. Ταξίδεψε ὡς ἐκεῖ κι ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ τὴν πάρης γιὰ γυναῖκα σου».

2. Ἡ ἄρπαγὴ τῆς Ἑλένης

ὅτε λοιπὸν ὁ Πάρης, ἀκούοντας τὴ συμβουλὴ τῆς Ἀφροδίτης, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Κρήτη καί γύρισε στήν Τροία. Ἐκεῖ ἐτοίμασε ἕνα καλοτάξιδο πλοῖο, πῆρε καί συντρόφους κι ἔφυγε γιὰ τὴ Σπάρτη. Τὸ πλοῖο τὸν ἔβγαλε στὸ Γύθειο. Ἐκεῖ ἐμπῆκε σ' ἕνα ἀμάξι κι ἔφτασε στὴ Σπάρτη.

Ὁ Μενέλαος καί ἡ Ἑλένη ἦσαν πολὺ φιλόξενοι ἄνθρωποι. Ἐδέχτηκαν λοιπὸν μὲ χαρὰ στὸ παλάτι τους τὸ πλούσιο βασιλόπουλο τῆς Τροίας καί τὸ περιποιήθηκαν ὅπως ἔπρεπε. Γιὰ νὰ τιμήσουν πῶς πολὺ τὸν Πάρη, τὸ θράδου κάλεσαν στὸ παλάτι ὅλους τοὺς ἄρχοντες τῆς Σπάρτης νὰ φᾶνε καί νὰ διασκεδάσουν.

Ἐπειτα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες ὁ Μενέλαος ἔπρεπε νὰ πάῃ στήν Κρήτη γιὰ μιὰ σοβαρὴ κρατικὴ ὑπόθεσι. Ἄφου ζήτησε συγνώμη ἀπὸ τὸν Πάρη πὺς θὰ τὸν ἄφηνε μόνου, τοῦ λέει: «Ἐγὼ ξένη μου πρέπει νὰ φύγω γιὰ λίγες ἡμέρες στήν Κρήτη. Ἐσὺ μὴν νὰ μείνης στὸ παλάτι μου ὅσον καιρὸ θέλεις. Θὰ χαρῶ πολὺ ἂν σὲ θρῶ ἐδῶ ὅταν γυρίσω ἀπὸ τὸ ταξίδι».

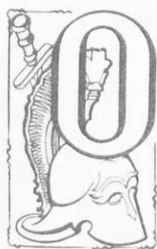

Ὁ Πάρης ἔμεινε θέβαια στὸ παλάτι, μὰ δὲν σεβάστηκε τὴ φιλοξενία. Τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδίου του στὴ Σπάρτη, τὸν ξέρομε. Μὲ τὴ βοήθεια λοιπὸν τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης κατάρθωσε νὰ πείσῃ τὴν Ἑλένη νὰ ξεχάσῃ τὸν ἄντρα της καὶ τὸ παιδί της καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ἔτσι ἀφοῦ πῆραν πολλοὺς θησαυροὺς καὶ ὄλα τὰ στολίδια τῆς Ἑλένης ποὺ τῆς εἶχε χαρίσει ὁ Μενέλαος, ἔφυγαν γιὰ τὸ Γύθειο. Ἐκεῖ τοὺς περίμενε τὸ πλοῖο, μπῆκαν μέσα κι ἔφτασαν στὴν Τροία.

Ὁ Πρίαμος μάλωσε αὐστηρὰ τὸ παιδί του γι αὐτὸ ποὺ ἔκανε. «Οἱ θεοὶ τιμωροῦν, τοῦ λέει, αὐτοὺς ποὺ καταπατοῦν τὴ φιλοξενία». Καὶ συχνὰ κουνούσε τὸ κεφάλι του σὰν νὰ πρόβλεπε τὴ κακὴ θὰ πάθαινε ἡ χώρα του, ἀπὸ τὴν ἀπερισκεψία τοῦ παιδιοῦ του.

Ἄμα γύρισε ὁ Μενέλαος στὴ Σπάρτη κι ἔμαθε αὐτὰ ποὺ ἔγιναν, καταστενοχωρήθηκε πολὺ. Κλείστηκε τότε στὸ δωμάτιο του καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἰδῇ κανέναν. Τέλος τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στὴς Μυκῆνες ποὺ ἦταν βασιλιάς ὁ ἀδελφός του Ἀγαμέμνωνας, νὰ σκεφτοῦν τὴν πρῆπει νὰ κάνουν.

3. Οἱ Ἕλληνες ἐτοιμάζονται γιὰ πόλεμο

Ἀγαμέμνωνας ἦταν μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδας γιὰτὴ εἶχε ἰσχυρὸ στρατὸ καὶ πολλὰ πλοῖα. Μόλις ἄκουσε τὴν προσβολὴ ποὺ ἔπαθε ὁ ἀδελφός του, θύμωσε πολὺ μὲ τὴ διαγωγή τοῦ Πάρη.

Κάλωσε λοιπὸν στὴς Μυκῆνες σὲ συμβούλιο ὄλους τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδας κι ἀποφασίστηκε νὰ στείλουν ἀνθρώπους στὴν Τροία νὰ ζητήσουν τὴν Ἑλένη μὲ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Μενελάου καὶ νὰ τιμωρηθῇ ὁ Πάρης. Οἱ ἀνθρωποὶ πῆγαν, μὰ οἱ Τρῶες οὔτε τὴν Ἑλένη ἔδω-

καν οὔτε τιμώρησαν τὸν Πάρη. Τότε οἱ "Ἕλληνες κήρυξαν τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Τροίας, γιατί ἡ προσβολή πού ἔπαθε ὁ Μενέλαος, ἦταν καὶ προσβολή ὅλης τῆς Ἑλλάδας. Ὁ πόλεμος αὐτὸς λέγεται Τρωϊκὸς πόλεμος.

Ἀφοῦ τελείωσαν οἱ ἐτοιμασίες, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη ξεκίνησαν οἱ βασιλεῖς μὲ τὸ στρατὸ καὶ τὸ στόλο τους καὶ μαζεύτηκαν στὴν Αὐλίδα, κοντὰ στὴ Χαλκίδα. Ἐκεῖ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Μενέλαο ἦταν: Ὁ γερο-Νέστορας βασιλιάς τῆς Πύλου, ὁ Διομήδης βασιλιάς τοῦ Ἄργους, ὁ Αἴας γιὸς τοῦ Τελαμῶνα βασιλιάς τῆς Σαλαμίνας, ὁ Ἴδομενέας τῆς Κρήτης, ὁ πανοῦργος Ὀδυσσεύς τῆς Ἰθάκης, ὁ Ἀχιλλεύς ἀνδρειότερος ἀπ' ὅλους τοὺς Ἕλληνες, γιὸς τοῦ Πηλέα βασιλιάς τῶν Μυρμηδόνων καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Ἀρχιστράτηγος ὠρίστηκε ὁ Ἀγαμέμνωνας, ὅλος δὲ ὁ στρατὸς ἦταν ὡς 100 χιλιάδες καὶ 1200 πλοῖα. Δηλαδή δυνάμεις πρωτοφανεῖς γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

4. Ἡ θυσία τῆς Ἴφιγένειας

Ἰχαν περάσει πολλές μέρες ἀπὸ τότε πού συγκεντρώθηκαν οἱ Ἕλληνες στὴν Αὐλίδα, μὰ δὲ φυσσοῦσε ἄνεμος νὰ φύγουν τὰ πλοῖα γιὰ τὴν Τροία. Ἄρχισαν τότε νὰ στενοχωροῦνται καὶ ν' ἀνησυχοῦν. Βλέποντας οἱ στρατηγοὶ τὴν ἀνησυχία τοῦ στρατοῦ, ρώτησαν τὸν μάντη Κάλχα τί συμβαίνει πού δὲν φυσάει. Ἐκεῖνος τοὺς ἀπάντησε πὼς ἡ Ἄρτεμιδα εἶναι θυμωμένη γιατί ὁ Ἄγαμέμνονας σκότωσε τὸ ἐλαφὶ τῆς μὲ τὰ χρυσαῖ κέρατα καὶ γιὰ νὰ ξεθυμώση πρέπει νὰ θυσιάση στὸ βωμὸ τῆς τὴν κόρη του τὴν Ἴφιγένεια. Μεγάλη λύπη ἀπλώθηκε τότε στὸ στρατόπεδο γιατί πίστευαν πὼς ὁ Ἄγαμέμνονας δὲ θὰ θυσίαζε τὴν κόρη του. Ἐκεῖνος πάλι ἦταν ἀπαρηγόρητος. Γιὰ μιὰ στιγμή πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό του ἡ ἰδέα νὰ πάρη τὸ στρατό καὶ νὰ γυρίση στὶς Μυκῆνες. Ἀλλὰ ὅταν σκέφτηκε τὸ συμφέρον τῆς πατρίδας, ἀποφάσισε νὰ θυσιάση τὴν κόρη του. Ἔστειλε λοιπὸν ἀγγελιοφόρο στὶς Μυκῆνες κι εἰδοποίησε τὴ γυναῖκα του Κλυταιμνήστρα νὰ πάρη τὴν Ἴφιγένεια καὶ νὰ ρθῆ στὴν Αὐλίδα, νὰ τὴν παντρέψουν μὲ τὸν Ἀχιλλέα. Χαρούμενη τότε ἡ Κλυταιμνήστρα πήρε τὴν Ἴφιγένεια μὲ πολλοὺς θησαυροὺς καὶ πήγαν στὴν Αὐλίδα. Ὅταν ὁμως ἐφθασαν, παραξενεύτηκαν πού δὲν τοὺς ἔγινε καμμιά ὑποδοχή, οὔτε γίνονταν προετοιμασίες γιὰ τὸ γάμο. Ὁ Ἄγαμέμνονας τίς δέχτηκε θλιμμένος στὴ σκηνή του καὶ ἀνακοίνωσε τὸ σκοπὸ πού τίς κάλεσε:

— Ὁ στρατός, λέει στὴν Κλυταιμνήστρα, ζητεῖ νὰ θυσιασθῆ ἡ Ἴφιγένεια γιὰ νὰ ξεθυμώση ἡ Ἄρτεμιδα πού τῆς σκότωσα τὸ

έλαφι της και νά μᾶς ἐπιτρέψη νά φύγωμε. Χωρίς τή θυσία τῆς κορης μας, ἡ προσβολή τῆς Ἑλλάδας θά μείνη ἀτιμώρητη κι ὅλα τὰ στρατεύματα ὠργισμένα θά ὀρμήσουν στίς Μυκῆνες καί θά καταστρέψουν τή χώρα μας. Ἔτσι, εἴτε τὸ θέλουμε εἴτε ὄχι, θά θυσιαστῆ ἡ κόρη μας ἀφοῦ τὸ ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδας μας.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἔκαμαν τὴν εὐγενική κόρη νά συγκινηθῆ καί σάν γνήσια Ἑλληνοπούλα λέει μὲ ἀπόφασι στοὺς γονεῖς της:

— Εἶμαι πρόθυμη νά πεθάνω γιὰ νά σώσω τὴν τιμὴ τῆς Ἑλλάδας! Δὲ γεννήθηκα μόνο γιὰ σᾶς ἀλλὰ καί γιὰ τὴν πατρίδα. Ὁ θάνατός μου θά δώσῃ θάρρος στὸ στρατό μας νά κυριεύσῃ τὴν Τροία καί νά τιμωρήσῃ τοὺς βαρβάρους ποὺ πρόσβαλαν τὴ χώρα μας...

Κι ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ ἡ Ἰφιγένεια, χαιρέτησε γιὰ τελευταία φορὰ τοὺς γονεῖς της καί στολισμένη σὰ νύφη ὠδηγήθηκε στὸ βωμο τῆς Ἀρτέμιδας. Οἱ βασιλεῖς κι ὁ στρατός μόλις συγκρατοῦν τὰ δάκρυα! Θαυμάζουν τὴν κορμωστασιά της καί παίρνουν θάρρος γιὰ τὸ σκληρὸ ἀγῶνα. Κι ἅμια ὁ Κάλχας, συγκινημένος κι αὐτός, σήκωσε τὸ μαχαίρι νά τῆς κόψῃ τὸ κεφάλι, ἓνα πυκνὸ σύννεφο ἔπεσε στὸ βωμὸ κι ὅταν σηκώθηκε ἔλειπε ἡ Ἰφιγένεια. Στὴ θέσι της θρέθηκε ἓνα ἔλαφι. Ἡ θεὰ Ἀρτέμιδα δὲ θέλησε νά χυθῆ ἀθῶο αἷμα, παρὰ ἤθελε νά δοκιμάσῃ τὴ φιλοπατρία τοῦ Ἀγαμέμνονα. Κατέθηκε λοιπὸν μέσα στὸ σύννεφο, ἔρριξε τὸ ἔλαφι μπροστὰ στὸ βωμὸ, πῆρε τὴν Ἰφιγένεια καί τὴν ἔκαμε ἰέρεια σ' ἓνα μακρινὸ νὰό της.

Ἀμέσως ἄρχισε νά φυσᾷ εὐνοϊκὸς ἄνεμος, μπῆκαν ὅλοι στὰ πλοῖα κι ἔφυγαν γιὰ τὴν Τροία.

5. Ἡ πολιορκία τῆς Τροίας

μα ἔμαθαν οἱ Τρῶες πὼς ἔρχονται οἱ Ἕλληνες στὴ χώρα τους, ζήτησαν βοήθεια ἀπὸ τοὺς γειτονικοὺς λαούς. Ἔτσι ὅταν εἶδαν ἀπὸ μακριὰ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, κατέθηκαν στὴν παραλία νά ἐμποδίσουν τοὺς Ἕλληνες νά βγοῦν στὴν ξηρά. Ἀμα πλησίασαν οἱ Ἕλληνες, ἔρριχναν ἀπὸ τὰ πλοῖα τὰ βέλη σὰ βροχή, ὥσπου ἀνάγκασαν τοὺς Τρῶες νά κλειστοῦν στὰ ἰσχυρὰ τείχη τῆς Τροίας. Ἀνενόχλητοι πιά ἔσυραν τὰ πλοῖα στὴν ξηρά. Ἐκεῖ ἔστησαν σκηνές καί γύρω στὸ στρατόπεδο ἔφτιασαν ξύλινα τείχη γιὰ νά ἀμύνωνται.

Ἄφου ὠχυρώθηκαν καλά, ἔκαμαν πολλές ἐπιθέσεις στήν πεδιάδα καί κατέλαβαν ὅλα τὰ χωριά καί τίς πόλεις πού ἦσαν γύρω στήν Τροία. Ἔτσι οἱ Τρῶες δέν μπορούσαν νά μπάσουν στά τείχη οὔτε στρατό οὔτε τρόφιμα. Ἄν ἐπιχειροῦσαν καμμιά φορά νά βγοῦν ἔξω, οἱ Ἕλληνες τοὺς ἀνάγκαζαν νά κλειστοῦν γρήγορα στά τείχη.

Ἡ πολιορκία τῆς Τροίας κράτησε δέκα χρόνια, μὰ κανεὶς δὲ μπορούσε νά νικήσῃ. Οἱ Ἕλληνες εἶχαν πιά ἀπελπιστή. Τέλος τὸ δέκατο χρόνο ἐγίνε μιὰ φιλονικεῖα μεταξύ τοῦ Ἀγαμέμνονα καί τοῦ Ἀχιλλέα πού στοίχησε πολὺ στοὺς Ἕλληνες καί παρ' ὀλίγο νά νικηθοῦν καί νά καταστραφοῦν.

6. Ὁ θυμὸς τοῦ Ἀχιλλέα

αὐτὸν μετὰ τοὺς αἰχμαλώτους πού εἶχαν πιάσει οἱ Ἕλληνες ἦσαν καὶ δύο κορίτσια, ἡ Χρυσηΐδα καὶ ἡ Βρισηΐδα. Τὴν πρώτη ἀπ' αὐτὰς τὴν πῆρε στὴ σκηνὴ τοῦ ὁ Ἀγαμέμνονος καὶ τὴν ἄλλη ὁ Ἀχιλλέας. Ὁ πατέρας τῆς Χρυσηΐδας, πού ἦταν ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα, πῆγε στὸν Ἀγαμέμνονα μὲ πολλὰ δῶρα καὶ τὸν παρεκάλεσε νά τοῦ δώσῃ τὴν κόρη του. Ἐκεῖνος ὁμως ἀρνήθηκε καὶ τὸν φοβέρισε πὼς θὰ τὸν σκότωνε ἂν δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ στράτευμα. Φεύγοντας ἀπ' ἐκεῖ ὁ ἱερέας, παρεκάλεσε τὸν Ἀπόλλωνα νά τιμωρήσῃ τοὺς Ἕλληνες καὶ ἐκεῖνος τὸν ἄκουσε. Ἔστειλε λοιπὸν στοὺς Ἕλληνες μιὰ φοβερὴ ἀρρώστεια καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς πέθαιναν. Τέλος ὁ Μάντης Κάλχας, πού ἤξερε τὴν αἰτία τοῦ κακοῦ, συμβούλεψε τὸν Ἀγαμέμνονα νά στείλῃ τὴν κόρη στὸν πατέρα της. Ὁ Ἀγαμέμνονας ἔστειλε τὴν Χρυσηΐδα καὶ ἡ ἀρρώστεια ἀμέσως ἔπαψε. Διέταξε ὁμως καὶ τοῦ ἔφεραν στὴ σκηνὴ του τὴν Βρισηΐδα. Ὁ Ἀχιλλέας θυμώσε γιὰ τὴν προσβολὴ πού τοῦ ἔκανε ὁ Ἀγαμέμνονας καὶ τραθήχτηκε στὴ σκηνὴ του, ἀποφασισμένος νά μὴν πολεμήσῃ ἄλλη φορά.

Ὅσο πολεμοῦσε ὁ Ἀχιλλέας οἱ Τρῶες δὲν τολμοῦσαν νά βγοῦν στὴν πεδιάδα. Ὅταν ὁμως ἔμαθαν πὼς θρίσκεται θυμωμένος στὴ σκηνὴ του πῆραν θάρρος. Ἐβγαίνουν λοιπὸν συχνὰ ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ἔκτορα καὶ κυνηγοῦσαν τοὺς Ἕλληνες ὡς τὸ στρατόπεδο. Κάποια μέρα ὁ Πάρης βγῆκε μπροστὰ ἀπὸ τοὺς Τρῶες καὶ καλοῦσε σὲ μονομαχίαν τὸ καλύτερο παλληκάρι τῶν Ἑλλήνων. Μόλις τὸν εἶδε ὁ Μενέλαος ὤρμησε κατ' ἐπάνω

του σάν πεινασμένο λιοντάρι νά τόν ξεσχίση μέ τά χέρια του. Ὁ Πάρης κατάλαβε τότε τί τόν περιμένει καί φοβισμένος γύρισε πίσω στους Τρῶες, ἐνῶ ὁ Ἔκτορας τόν μάλωσε γιά τήν τρέλλα πού πήγε νά κάμει.

Βλέποντας ὁ Ἀγαμέμνωνας πῶς κινδυνεύουν οἱ Ἕλληνες, μετάνοιωσε καί εἰδοποίησε τόν Ἀχιλλέα πῶς ἂν ξεθυμώσει καί ἔγῃ στόν πόλεμο, θά τοῦ στείλει πάλι τήν Βρισηίδα μέ πολλά δῶρα. Ὁ Ἀχιλλέας ὅμως ἀρνήθηκε κι ἐξακολουθοῦσε νά μένει στή σκηνή του. Σέ μιὰ ἐπίθεσί τους οἱ Τρῶες, κυνήγησαν τοὺς Ἕλληνες ὡς τὰ πλοῖα κι ἔκαψαν μάλιστα ἓνα ἀπ' αὐτά, τὸ πλοῖο τοῦ Πρωτεσίλαου. Θά ἔκαιαν μάλιστα πιό πολλά, ἂν δέν τοὺς ἐμπόδιζε ὁ γιγαντώσωμος Αἴαντας. Μπροστά στόν κίνδυνο αὐτόν, ὁ Πάτροκλος πήγε στό φίλο του τόν Ἀχιλλέα καί τόν παρεκάλεσε ν' ἀφήσει τὸ θυμὸ καί νά βοηθήσει τοὺς Ἕλληνες. Σάν εἶδε ὅμως πῶς ἐπέμενε, ζήτησε τὰ ὄπλα του καί τοὺς γενναίους Μυρμηδόνες, νά πολεμήσουν αὐτὸς ἀντὶ τοῦ Ἀχιλλέα. Ὁ Ἀχιλλέας τοῦ ἔδωκε τὰ ὄπλα καί τὸ στρατό του καί τοῦ εἶπε: «Ἄμα ἰδῆς πῶς φεύγουν, μὴν τοὺς κυνηγήσεις ὡς τήν Τροία, μήπως σέ τιμωρήσουν κανεῖς ἀπὸ τοὺς θεοὺς πού τήν προστατεύουν».

7. Ὁ Θάνατος τοῦ Πατρόκλου

Οταν οἱ Τρῶες εἶδαν τὸν Πάτροκλο μέ τοὺς Μυρμηδόνες νόμισαν πῶς εἶναι ὁ Ἀχιλλέας καί γύρισαν πίσω φεύγοντας. Ὁ Πάτροκλος ὅμως ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴ νίκη ξέχασε τὴ συμβουλή τοῦ Ἀχιλλέα καί τοὺς κυνήγησε ὡς τὰ τεῖχη. Τότε ὁ Πάτροκλος ἀφωπλίσθη ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα κι ὕστερα τὸν πλήγωσε ἀπὸ πίσω ὁ Εὐφωρβος. Ὁ Ἔκτορας προσέχοντας τὸν Πάτροκλο, τὸν γνώρισε. Ὁρμησε λοιπὸν, ἐπάνω του καί σάν πιό δυνατὸς πού ἦταν, τὸν σκότωσε καί πήρε τὰ ὄπλα τοῦ Ἀχιλλέου. Γύρω ἀπὸ τὸ σῶμα

τοῦ Πατρόκλου γίνηκε τότε φοβερὴ μάχη, ὥσπου οἱ Ἕλληνες τὸ πῆραν καὶ τὸ ἔστειλαν στὸν Ἀχιλλέα. Ἐκεῖνος ἅμα εἶδε νεκρὸ τὸν ἀγαπημένο του φίλο, ξέχασε πιά τὸ θυμὸ του κι ὠρκίστηκε νὰ ἐκδικηθῆ τὸ θάνατό του. Ἔστειλε λοιπὸν τὴ μητέρα του τὴ Θέτιδα στὸν Ἡφαιστο καὶ τοῦ ἔφερε ἄλλα ὄπλα. Κατόπιν ὠρμησε μὲ μανία κατὰ τῶν Τρώων καὶ τοὺς ἀνάγκασε νὰ κλειστοῦν στὰ τεῖχη. Μόνον ὁ γενναῖος Ἐκτορας, ἀπὸ ντροπῆ, ἔμεινε ἔξω. Ὁ Ἀχιλλέας τὸν κυνήγησε πολλές φορές γύρω στὰ τεῖχη κι ἅμα τὸν ἔφτασε τοῦ εἶπε μὲ ἄγρια φωνή:

—Ἐκτορα νόμισες πὼς θὰ σωθῆς ἅμα σκοτώσες τὸν Πάτροκλο κι ἐμένα δὲ μὲ λογάριασες, πού εἶχα τραθηχτῆ ἀπὸ τὸν πόλεμο, τρελλέ! Τώρα θὰ φάνε τὸ κρέας σου τὰ σκυλιὰ καὶ τὰ ὄρνια!..

Κι ἄρχισε τότε μιὰ φοβερὴ πάλη, πού κράτησε πολλὴν ὥρα. Στὸ τέλος ὁ θεϊκὸς Ἐκτορας, μὲ λοφωτὴ περικεφαλαία, γονατίζει καὶ πέφτει κάτω νεκρός. Ἡ ψυχὴ τοῦ παλληκαριοῦ πετάει τότε μακριὰ ἀπὸ τὰ στήθια του νὰ πάη στὸν Ἄδη. Κι ἔκλαιε τὴ μοῖρα της πού ἄφησε τὰ νιάτα καὶ τὴ λεβεντιά. Ὁ φοβερός Ἀχιλλέας τρύπησε τότε μὲ τὸ δόρυ του τοὺς τένοντες τῶν ποδιῶν τοῦ Ἐκτορα, ἀπὸ τὴ φτέρνα ὡς τὸν ἀστράγαλο, πέρασε ἀπὸ τίς τρύπες τὰ λουριά, τὰ ἔδεσε πίσω στὸ ἄρμα του κι ἄφησε τὸ κεφάλι μὲ τὰ μαῦρα μαλλιά νὰ σέρνεται καταγῆς. Κατόπιν ἀνέθηκε ὁ Ἀχιλλέας στὸ ἄρμα του, ἐκτύπησε τ' ἄλογα κι ἐκεῖνα πρόθυμα ἔτρεχαν σὰ νὰ πετοῦσαν. Καὶ πίσω ἀπὸ τὸ κορμὶ τοῦ Ἐκτορα, πού σέρνονταν, σηκώνόταν σύννεφο σκόνης. Ἔτσι τὸν πῆγε στὸ στρατόπεδο.

8. Θάνατος του Ἀχιλλέα

Ἦν ἄλλη μέρα πῆγε στή σκηνή του Ἀχιλλέα ὁ γερο-Πρίαμος μὲ πολλά δῶρα καὶ ζήτησε τὸ πτώμα τοῦ Ἑκτορα. Ὁ Ἀχιλλέας λυπήθηκε τὸ δυστυχισμένο πατέρα κι ἔδωκε τὸ πτώμα τοῦ παιδιοῦ του. Τότε ὁ πόλεμος σταμάτησε ἔντεκα μέρες ὥσπου νὰ θάψουν οἱ Τρῶες τὸν Ἑκτορα καὶ τὴ δωδεκάτη ἄρχισε πῖο ἄγριος καὶ τρομερός.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν γραφτὸ νὰ γλυτώση κι ὁ Ἀχιλλέας. Ἀμα ἦταν μικρὸς ἢ μητέρα του τὸν θούτηξε στὰ νερά τῆς Στυγὸς νὰ τὸν κάμη ἀθάνατο. Στὴ μιὰ ὁμως φτέρνα πού τὸν κρατοῦσε δὲν πῆγε νερό κι ἔτσι ἐνῶ ὄλο τὸ σῶμα του ἔγινε ἄτρωτο, τὸ σημεῖο αὐτὸ ἔμεινε τρωτό. Ὁ Ἀπόλλωνας πού τώξερε αὐτό, ὠδήγησε τὸν Πάρη κι ἐκεῖνος φύλαξε καὶ χτύπησε τὸν Ἀχιλλέα στὴ φτέρνα μ' ἓνα φαρμακερὸ θέλος καὶ πέθανε. Ἀλλὰ καὶ ὁ Πάρης γρήγορα σκοτώθηκε ἀπὸ τὸ Φιλοκτήτη, πού εἶχε φέρει στὸν πόλεμο τῆς Τροίας τὰ δηλητηριασμένα θέλη τοῦ Ἡρακλῆ.

Ἰσχυρὴ μάχη γίνηκε τότε γύρω ἀπὸ τὸ νεκρὸ τοῦ Ἀχιλλέα. Τέλος ὁ Αἴαντας μὲ τὸν Ὀδυσσεά πῆραν τὸ πτώμα καὶ τὸ πῆγαν στὰ πλοῖα. Στὸ θρῆνο τῶν Ἑλλήνων γιὰ τὸν Ἀχιλλέα πῆραν μέρος ἢ μητέρα του μὲ τίς ἄλλες Νηρηΐδες κι οἱ ἐννιά Μοῦσες. Δέκα ἐπτὰ μέρες τὸν ἐκκλαίαν καὶ τὴ δεκάτη ὀγδόη ἔκαψαν τὸ σῶμα του καὶ τὴ στάχτη τὴν ἔβαλαν στὸ ἴδιο δοχεῖο πού ἦταν καὶ ἡ στάχτη τοῦ Πατρόκλου. Ἐπειτα ἔκαμαν ἀγῶνες καὶ γιὰ θραβεῖα δόθηκαν τὰ ὄπλα τοῦ Ἀχιλλέα. Αὐτὰ τὰ πῆρε ὁ Ὀδυσσεάς.

Ἔτσι οἱ Ἕλληνες ἔχασαν τὸ μεγαλύτερό τους ἥρωα, ἀπ' ὅσους ἔπλασε ἡ ἑλληνικὴ φαντασία καὶ ὕμνησε ὁ μεγάλος κι ἐνδοξος ποιητὴς μας Ὁμηρος στὴν Ἰλιάδα του.

9. Ὁ Δούρειος Ἴππος

ετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀχιλλέα οἱ Ἕλληνες ἀπελπίστηκαν κι ἀποφάσισαν νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους. Στὴ δύσκολη ὁμως περίστασι τοὺς ἔσωσε ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεάς. Συμβούλεψε λοιπὸν τοὺς ἀρχηγούς κι ἔφτιασαν ἓνα μεγάλο ξύλινο ἄλογο--τὸ Δούρειο Ἴππο ὅπως τὸν ἔλεγαν--καὶ μεσα σ' αὐτὸ κλείστηκαν οἱ ἀνδρειότεροι μὲ τὸν Ὀδυσσεά καὶ τὸ Μενέλαο. Ἀπ' ἔξω ἔγραψαν πὼς τὸ ἀφιερώνουν στὴν Ἀθηνᾶ, νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους.

Τὴ νύχτα οἱ Ἕλληνες ἔκαψαν τὶς σκηνές, μῆκαν στὰ πλοῖα καί, κάνοντας πῶς φεύγουν, κρύφτηκαν πίσω ἀπὸ τὴ νῆσο Τένεδο. Τὸ πρῶτὸ οἱ Τρῶες μόλις εἶδαν καμένες τὶς σκηνές πίστεψαν πῶς ἔφυγαν οἱ Ἕλληνες. Ἄνοιξαν τότε τὶς πόρτες τοῦ κάστρου καὶ κατέβηκαν στὴν παραλία. Μεγάλῃ ἐντύπωσι τοὺς ἔκανε τὸ ξύλινο ἄλογο. Τὸ πλησίασαν λοιπὸν καὶ τὸ περιεργάζονταν. Ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ πίστεψαν πῶς οἱ Ἕλληνες τὸ ἀφιέρωσαν στὴν Ἀθηνᾶ καὶ σκέφθησαν νὰ τὸ μπάσουν στὴν πόλι. Ἕνας ὅμως ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα ὁ Λαοκόοντας, τοὺς ἐμπόδισε λέγοντας πῶς κάποια πονηριὰ θὰ κάμουν οἱ Ἕλληνες καὶ γι αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ θάλουν μέσα στὰ τείχη. Καὶ χτύπησε μ' ἓνα κοντάρι τὴν πλευρὰ τοῦ ἀλόγου, νὰ ἰδῆ μήπως ἦταν ἄνθρωποι μέσα. Τὴ στιγμὴ ὅμως ἐκείνη πετάχτηκαν ἀπὸ τὴ θάλασσα δυὸ πελώρια φίδια κι ἔπνιξαν τὸ Λαοκόοντα μὲ τὰ δυὸ παιδιὰ του.

Ἄπ' αὐτὸ οἱ Τρῶες κατάλαβαν πῶς ὁ Λαοκόοντας τιμωρήθηκε ἀπὸ τὴν Ἀθηνᾶ, ποὺ προστάτευε τοὺς Ἕλληνες. Φοβισμένοι λοιπὸν ἔμπασαν τὸ Δούρειο Ἴππο μέσα στὴν πόλι, ἀφοῦ χάλασαν τὸ τεῖχος κοντὰ στὴν πόρτα γιατί δὲν χωροῦσε νὰ μπῆ. Κατόπιν ἄρχισαν τοὺς χοροὺς καὶ τὶς διασκεδάσεις ὡς τὰ μεσάνυχτα καὶ τότε πιά ἔπεσαν ἦσυχοι νὰ κοιμηθοῦν.

10. Ἄλωσι τῆς Τροίας

φοῦ πέρασαν τὰ μεσάνυχτα οἱ Ἕλληνες θγῆκαν ἀπὸ τὸ ξύλινο ἄλογο. Μὲ συνθηματικὲς φωτιές εἰδοποίησαν τοὺς Ἕλληνες, ποὺ ἦσαν στὰ πλοῖα, πῶς τὰ πράγματα πᾶνε καλά. Χαρούμενοι ἐκείνοι ἀποβιβάστηκαν στὴν ξηρὰ καὶ ὤρμησαν κατὰ τῆς Τροίας, ἀπὸ τὶς πόρτες ποὺ στὸ μεταξύ εἶχαν ἀνοίξει οἱ πρῶτοι. Οἱ Τρῶες θυθισμένοι σὲ βαθὺ ὕπνο βρέθηκαν ἀνίσχυροι ν' ἀντισταθοῦν στὸν αἰφνιδιασμὸ ποὺ τοὺς ἔκαναν οἱ Ἕλληνες. Ὅσοι θέλησαν ν' ἀντισταθοῦν σφάγηκαν.

Ἔτσι ἔπεσε ἡ Τροία. Σὲ λίγο ἡ περήφανη πολιτεία παραδόθηκε στὴ φωτιά κι ἔγινε μαῦρα ἐρείπια. Πολλές ἀπὸ τὶς Τρωαδίτισσες ἔγιναν σκλάβες τῶν Ἑλλήνων. Μαζὶ μ' αὐτὲς ἦταν κι ἡ ὁμορφὴ Ἀνδρομάχη, γυναῖκα τοῦ Ἑκτορα. Ἡ Ἑλένη γύρισε στὸ Μενέλαο.

Ἔτσι τελείωσε ἡ ξακουστὴ ἐκστρατεία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, γιὰ νὰ γίνῃ πιά θρῦλος καὶ νὰ διηγοῦνται γι αὐτὴν οἱ τραγου-

διστές με τή λύρα τους κι ποιητές με τούς στίχους τους. Ἡ Τροία δὲν ὑπῆρχε πιά. Ἀλλὰ καὶ τὰ θάσσανα τῶν Ἑλλήνων δὲν εἶχαν τελιώσει.

11. Ἐπιστροφή τῶν Ἑλλήνων στήν πατρίδα τους

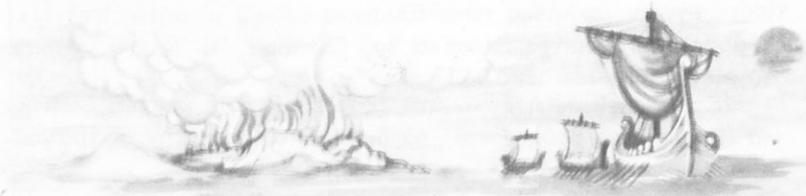

Μετὰ τὴν καταστροφή οἱ Ἕλληνες μῆκαν στὰ πλοῖα κι ἐκεῖνα θαρυφορτωμένα, με τὸ ἀνθρώπινο φορτίο καὶ με τούς θησαυρούς τῆς Τροίας πού εἶχαν παρθῆ γιὰ λάφυρα, ξεκίνησαν γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ γυρισμοῦ. Ἀλλοίμονο ὅμως! Οἱ θεοὶ θύμωσαν πὺ οἱ Ἕλληνες ἔκαψαν τούς ναοὺς τους κι ἀποφάσισαν νὰ τούς θασανίσουν. Ἔτσι μόλις τὰ πλοῖα ἀνοίχτηκαν στὸ πέλαγος, ξέσπασε φοβερὴ τρικυμία. Τὰ πλοῖα σκόρπισαν κι οἱ ἀρχηγοὶ χωρίστηκαν. Πολλοὶ πνίγηκαν. Καὶ τώρα ὁ καθένας τραβάει δικό του δρόμο γιὰ νὰ γυρίση στὸν τόπο του.

Ὁ Μενέλαος με τὴν Ἑλένη ἔφτασαν θέβαια στὴ Σπάρτη ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ θάσσανα καὶ χωρὶς πλοῖα. Ὁ Ἀγαμέμνωνας πάλι, μόλις γύρισε στὶς Μυκῆνες, σκοτώθηκε ἀπὸ τὸν ἐξαδελφό του τὸν Αἰγισθο καὶ πῆρε ἐκεῖνος τὸ θρόνο. Ἀργότερα ὅμως κι αὐτὸς σκοτώθηκε ἀπὸ τὸν Ὀρέστη.

Μὰ τὰ πιὸ πολλὰ θάσσανα ἀπ' ὅλους, πέρασε ὁ βασιλιάς τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσεύς. Δέκα χρόνια περιπλανήθηκε στὴ στεριά καὶ στὴ θάλασσα, ὥσπου νὰ γυρίση στὴν πατρίδα του. Καὶ τὶς περιπέτειες του διηγοῦνται ὅλες οἱ κατοπινὲς γενεές, με συγκίνησι καὶ θαυμασμό.

Στὰ χρόνια ἐκεῖνα ζοῦσε ἓνας περίφημος Ἕλληνας, ποιητῆς καὶ τραγουδιστῆς, ὁ Ὀμηρος. Αὐτὸς λοιπὸν ὕμνησε καὶ τὴν αἵματηρὴν πολιορκία τῆς Τροίας (πού στὴν ἀρχαιότητα λεγόταν Ἰλιον), καὶ τὴ δραματικὴν ἐπιστροφήν τοῦ πολυμήχανου Ὀδυσσεύς στὴν πατρίδα του. Τὸ πρῶτον ποίημά του, ὁ Ὀμηρος, ὠνόμασε «Ἰλιάδα» καὶ τὸ δεύτερον «Ὀδύσεια». Ὅσα ξέρομε ὡς ἐδῶ γιὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, τὰ διηγεῖται ὁ Ὀμηρος στὴν «Ἰλιάδα». Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ μάθωμε τὶς περιπέτειες τοῦ Ὀδυσσεύς πού ὁ Ὀμηρος διηγεῖται στὴν «Ὀδύσεια».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

1. 'Ο 'Οδυσσεάς στή χώρα τῶν Κικόνων

Ηστερα ἀπό τήν καταστροφή τῆς Τροίας, ὁ 'Οδυσσεάς πῆρε τοὺς συντρόφους του, μπῆκαν στὰ πλοῖα κι ἔφυγαν νὰ γυρίσουν στήν 'Ιθάκη.

Οἱ θεοὶ ὅμως, ὅπως μάθαμε, εἶχαν θυμώσει μαζί του κι ἀποφάσισαν νὰ τιμωρηθῆ. "Ἐτσι ὁ ἄνεμος ἔσπρωξε τὰ πλοῖα του πρὸς τὰ παράλια τῆς Θράκης. 'Ἐπὶ τέλους κατώρθωσαν ν' ἀράξουν στήν πόλη 'Ισμαρο πού κατοικοῦσαν οἱ Κίκονες.

Νησιτικοί, ὅπως ἦσαν ὁ 'Οδυσσεάς μὲ τοὺς συντρόφους του, ἄρπαξαν μερικά πρόβατα γιὰ νὰ τὰ φᾶνε. Αὐτὸ ὅμως ἔκαμε τοὺς Κίκονες νὰ ξεσηκωθοῦν ἐναντίον τους. Μὰ ὁ 'Οδυσσεάς τοὺς νίκησε καὶ σκότωσε πολλούς. "Ἐπειτα πῆραν πολλὰ ζῶα κι ἄλλα πράγματα καὶ τὰ πῆγαν στὰ πλοῖα. Τὴν ἄλλη ὅμως ἡμέρα ἔφτασαν ἀπὸ τὰ μεσόγεια πολλοὶ Κίκονες καὶ ὤρμησαν κατὰ τοῦ 'Οδυσσεά καὶ τῶν συντρόφων του. "Ἐτσι ἀφοῦ ὁ 'Οδυσσεάς ἔχασε μερικοὺς συντρόφους, μπῆκε μὲ τοὺς ἄλλους στὰ πλοῖα κι ἔφυγαν.

2. Ὁ Ὀδυσσεύς στή χώρα τῶν λωτοφάγων

ταν ἔπλεαν στό Μαλέα τοὺς θρῆκε μεγάλη τρικυμία καί σχίστηκαν τὰ πανιά τῶν πλοίων. Ἐννιά μερόνυχτα θασανίστηκαν στή θάλασσα καί τῇ δεκάτῃ ἡμέρα θυγῆκαν στή χώρα τῶν λωτοφάγων, τῇ σημερινῇ Λιβύῃ. Οἱ λωτοφάγοι ἦταν ἥσυχοι ἄνθρωποι καί πολὺ φιλόξενοι. Τροφή τους ἦταν ἕνας γλυκὸς καρπὸς ποὺ λεγόταν λωτὸς κι ὅποιος τὸν ἔτρωγε ξεχνοῦσε πιά ὅλα κι ἤθελε νὰ μένη πάντα ἐκεῖ.

Ὁ Ὀδυσσεύς ἔστειλε τρεῖς συντρόφους, τοὺς πιὸ ἔξυπνους στό ἔσωτερικὸ τῆς χώρας νὰ ἰδοῦν τι ἄνθρωποι ἐζοῦσαν ἐκεῖ. Οἱ λωτοφάγοι δέχτηκαν τοὺς ξένους καί τοὺς ἔδωσαν κι' ἐφάγαν λωτό. Ἀμέσως ἐκεῖνοι ξέχασαν τὸν Ὀδυσσεύ. Αὐτὸς βλέποντας πὼς περνοῦν οἱ ὄρες χωρὶς νὰ γυρίζουν οἱ συντρόφοι του, ἀνησύχησε. Πῆγε λοιπὸν καί τοὺς θρῆκε μὰ ἐκεῖνοι δὲ τὸν γνώριζαν κι οὔτε ἤθελαν νὰ φύγουν. Ἔτσι ἀναγκάστηκε νὰ τοὺς πάρῃ μὲ τῇ βία καί τοὺς πῆγε στὰ πλοῖα. Κατόπιν μῆκαν ὄλοι μέσα κι ἔφυγαν.

3. Ὁ Ὀδυσσεύς στή χώρα τῶν Κυκλώπων

πειτα ἀπὸ μακρινὸ ταξίδι ὁ Ὀδυσσεύς ἔφτασε στή χώρα ποὺ κατοικοῦσαν οἱ Κύκλωπες. Αὐτοὶ ἦσαν πελώριοι ἄνθρωποι ἄνθρωποφάγοι μ' ἕνα μόνον μάτι στό μέτωπο. Ὅλοι ἦταν βοσκοὶ καί κατοικοῦσαν στὶς σπηλιές. Καμμιά ἄλλη ἐργασία δὲν ἔκαναν γιὰτὶ στό μέρος ἐκεῖνο τὸ σιτάρι, ἡ ἐλιά καί τὸ ἀμπέλι φύτρωναν μόνονα τους.

Ὁ Ὀδυσσεύς ἄφησε τὰ πλοῖα σ' ἕνα ἐρημόνησο ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ κι αὐτὸς μ' ἕνα πλοῖο καί δώδεκα συντρόφους θυγῆκε στὴν ξηρά. Πιὸ μέσα ἀπὸ τὴν παραλία σὲ μιὰ ὄμορφη τοποθεσία ποὺ τὴν σκέπαζαν πελώριες λευκὲς θρῆκαν μιὰ μεγάλη σπηλιά. Ἐκεῖ κατοικοῦσαν ὁ Πολύφημος, ὁ πιὸ μεγάλος Κύκλωπας καί γιὸς τοῦ Ποσειδῶνα. Τὴν ὥρα ἐκεῖνη ἔλειπε ἔξω μὲ τὰ πρόβατά του. Μπαίνοντας στή σπηλιά εἶδαν δεξιά κι ἀριστερὰ πολλὰ ἀρνάκια καί κατοικάκια σὲ χωριστὲς φράχτες καί πιὸ μέσα κρεμασμένα καλάθια γεμᾶτα τυρὶ καί καρδάρες μὲ γάλα. Οἱ συντρόφοι παρακινοῦσαν τὸν Ὀδυσσεύ νὰ πάρουν τυρὶ καί κάμποσα ἀρνιά καί νὰ πᾶνε στὰ πλοῖα, μὰ αὐτὸς ἦταν

περίεργος νά γνωρίση τὸν Πολύφημο. "Ἐτσι ἀφοῦ ἔφαγαν τυρὶ κι ἤπιαν ἀρκετὸ γάλα, κάθησαν νά ξεκουραστοῦν. Κατὰ τὸ ἡλιο-
βασίλειμα γύρισε ὁ Πολύφημος μὲ τὸ κοπάδι. "Ἐρριξε τότε στὴν
εἴσοδο ἓνα φορτίο ξύλα καὶ σείστηκε ὅλη ἡ σπηλιά. Κατόπιν ἔβα-
λε μέσα ὅσα ἤθελε ν' ἀρμέξῃ κι ἔκλεισε τὴν σπηλιά μ' ἓνα μεγά-
λο θράχο. "Ἀρμεξε τότε τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια, ἔπηξε τὸ μισὸ
γάλα τυρὶ καὶ τὸ ἄλλο τὸ φύλαξε. Μόλις ἀναψε φωτιά τοὺς πῆρε
τὸ μάτι του καὶ τοὺς ρώτησε μὲ ἀγρια φωνὴ ποῖοι εἶναι καὶ γιατί
μπήκαν στὴ σπηλιά. «Εἶμαστε "Ἐλληνες», εἶπε ὁ Ὀδυσσεύς «κι
ἐρχόμαστε ἀπὸ τὴν Τροία. Ἐδῶ μᾶς ἔρριξε ἡ τρικυμία καὶ σὲ πα-
ρακαλοῦμε νά μᾶς βοηθήσῃς νά γυρίσουμε στὴν πατρίδα μας.
Σεβάσου τοὺς Θεοὺς καὶ πιὸ πολὺ τὸν Δία πού προστατεύει τοὺς
ξένους».

Ὁ Πολύφημος χωρὶς νά δώσῃ καμμιά ἀπάντησι, ἄρπαξε ἓνα
σύντροφο, τὸν κτύπησε κάτω καὶ τὸν ἔφαγε. "Ἐπειτα ἔφαγε ἄλ-
λον ἓναν ἤπιε καὶ δυὸ καρδιάρες γάλα καὶ ξαπλώθηκε νά κοιμη-
θῇ. Σὲ λίγο τὸν πῆρε ὁ ὕπνος κι ἄρχιζε νά ροχαλίζει.

Ὁ Ὀδυσσεύς σκέφτηκε νά τὸν σκοτώσῃ μὰ δὲ θὰ μποροῦσαν
ὕστερα νά σπρώξουν τὸ θράχο νά θγοῦν ἔξω. "Ἐτσι ὅλη τὴ νύχτα
τὴν πέρασαν στὸ πόδι καὶ κανεὶς δὲν ἔκλεισε μάτι.

Πρῶι—πρῶι ξύπνησε ὁ Πολύφημος κι ἔφαγε ἄλλους δυὸ
συντρόφους. "Ἐπειτα ἔβγαλε τὰ πρόβατα ἔξω, ἔκλεισε πιὸ καλὰ
τὴ σπηλιά καὶ πῆγε γιὰ βοσκή.

4. Ὁ Ὀδυσσεύς τυφλώνει τὸν Πολύφημο

λεισμένος στὴ σπηλιά ὁ Ὀδυσσεύς μὲ τοὺς συν-
τρόφους του, θασάνιζε τὸ μυαλό του νά βρῇ τρόπο
γιὰ νά γλυτώσουν. Πῆραν λοιπὸν ἓνα ξερὸ ξύλο
ἀγριλιάς, τὸ πελέκησαν νά γίνῃ μυτερό, τὸ καψά-
λισαν κατόπιν νά γίνῃ πιὸ σκληρὸ καὶ τὸ ἔκρυ-
ψαν μέσα στὴν κοπριά.

Τὸ θράδου γύρισε πάλι ὁ Πολύφημος μὰ τούτῃ
τῇ φορᾷ ἔβαλε μέσα ὅλο τὸ κοπάδι. Φαίνεται πὼς
κάτι ὑποψιάστηκε. Ἐκλείσει τότε καλὰ τὴν εἴσοδο κι ἔφαγε ἄλ-
λους δυὸ συντρόφους. "Ἦπιε κατόπιν γάλα καὶ κάθησε. Ὁ Ὀδυσ-
σεύς γέμισε τότε ἓνα ξύλινο κύπελο κρασί, ἀπ' αὐτὸ πού εἶχε μα-
ζί του, πλησίασε τὸν Πολύφημο καὶ τοῦ εἶπε:

—Γιὰ δοκίμασε Πολύφημε αὐτὸ τὸ κρασί. Σοῦ τὸ ἔφερα γιὰ
δῶρο νά μὲ λυπηθῆς καὶ νά μὲ βοηθήσῃς νά γυρίσω στὴν πατρι-
δα μου.

Ὁ Κύκλωπας πῆρε τὸ κρασί, τὸ γύρισε κάτω μὲ μιὰ ρουφηξιά καὶ ζήτησε κι ἄλλο. Ἐφοῦ ἦπие κι αὐτό, ρώτησε τὸν Ὀδυσσεά πῶς τὸν λένε κι ἐκεῖνος τοῦ εἶπε: «Μὲ λένε Κανένα».

Ἐσένα τὸν Κανένα θὰ σὲ φάω τελευταῖο. Αὐτὸ εἶναι τὸ δῶρο ποῦ θὰ σοῦ κάμω, ἀπάντησε βραχνὰ ὁ Πολύφημος.

Ὁ Ὀδυσσεάς τοῦ ἔδωκε κρασί πολλές φορές κι ἄρχισε νὰ ζαλίζεται. Ἐπειτα ξαπλώθηκε καὶ σὲ λίγο ροχάλιζε. Τότε ὁ Ὀδυσσεάς πῆρε τὸ μυτερὸ ξύλο, τὸ ζέστανε στὴ φωτιά καὶ τὸ ἔμπηξε μὲ δύναμι στὸ μάτι τοῦ Κύκλωπα. Ἀμέσως ἐκεῖνος πετάχτηκε ἐπάνω μουγκρίζοντας, τράβηξε τὸ ξύλο καὶ τὸ πέταξε μακριά.

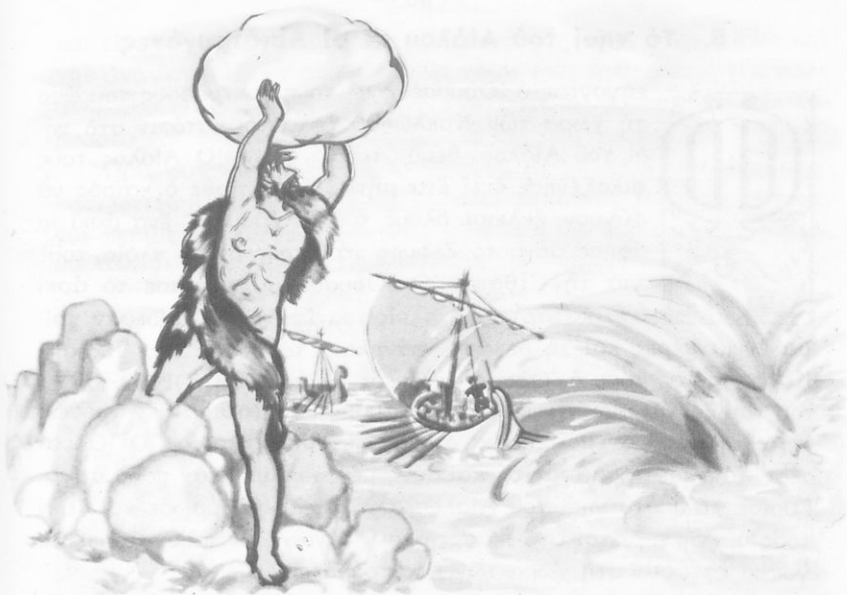
Τυφλὸς τώρα, ἔφαχνε νὰ τοὺς βρῆ φωνάζοντας μὲ ἄγριες φωνές. Σὲ λίγη ὥρα ἦρθαν ἔξω στὴ σπηλιά οἱ ἄλλοι Κύκλωπες, ποῦ ἄκουσαν τὶς φωνές καὶ τὸν ρώτησαν.

—Τί ἔπαθες Πολύφημε καὶ μᾶς ξεσήκωσες στὸ πόδι μὲ τὶς φωνές σου; Μήπως σοῦ παίρνουν τὰ πρόβατα ἢ θέλουν νὰ σὲ σκοτώσουν;

—Ἄχ! ὁ Κανένας μὲ σκοτώνει! ἀπάντησε τότε ὁ Πολύφημος καὶ μούγκριζε σὰ θηρίο ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς πόνους.

—Μὰ ἀφοῦ κανένας δὲ σὲ πειράζει τί φωνάζεις; τοῦ εἶπαν ἐκεῖνοι. Φαίνεται δὲν εἶσαι στὰ καλά σου Πολύφημε. Φώναξε τὸν πατέρα σου νὰ σὲ κάμη καλά, ἐμεῖς φεύγομε.

Ἀκούοντας αὐτὰ ὁ Ὀδυσσεύς, χάρηκε μὲ τὴν ἐξυπνάδα του.

Τὸ πρῶτ' ὁ Πολύφημος ἀνοιξε τὴ σπήλιά καὶ κάθησε στὴν εἰσοδο νὰ τοὺς πιάσῃ. Ὁ Ὀδυσσεύς διᾶλεξε τὰ μεγαλύτερα κριάρια, τὰ ἔδεσε τρία-τρία μὲ βοῦρλα καὶ στὴν κοιλιὰ τοῦ μεσαίου ἔδεσε ἀπὸ ἓνα σύντροφό του. Αὐτὸς κρεμάστηκε στὸ μεγαλύτερο κριάρι. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ βγῆκαν ὄλοι ἔξω, χωρὶς νὰ τοὺς ἀνακαλύψῃ ὁ Πολύφημος, ποὺ ἔψαχνε μόνο τὶς ράχες τῶν κριαριῶν. Πῆραν τότε τὰ καλύτερα πρόβατα, μπῆκαν στὸ πλοῖο καὶ ἀνοίχτηκαν στὴ θάλασσα. Ἄμα προχώρησαν κάμποσο, φώναξε ὁ Ὀδυσσεύς :

—Πολύφημε ! Ἔε κακοῦργε Πολύφημε ! Ἄν σὲ ρωτήσῃ κανεὶς ποιὸς σὲ τύφλωσε ,νὰ εἰπῆς ὁ Ὀδυσσεύς ὁ γιὸς τοῦ Λαέρτη ποὺ κυρίεψε τὴν Τροία.

—Ἄλλοίμονό μου ! Μοῦ τὸ εἶχε εἰπῆ ἓνας μάντης πὼς θὰ τυφλωνόμουν ἀπὸ ἓνα γενναῖον ἄνθρωπο, μὰ δὲν πίστευα πὼς θὰ ἦταν τόσο μικρός, εἶπε ὁ Πολύφημος. Καὶ ὑψώνοντας τὰ χέρια στὸν οὐρανὸ παρεκάλεσε τὸν πατέρα του τὸν Ποσειδῶνα νὰ τιμωρήσῃ τὸν Ὀδυσσεύα μὲ τοὺς συντρόφους του.

Ἐπειτα ἄρπαξε ἓνα θράχο καὶ τὸν πέταξε πρὸς τὰ ἐκεῖ ποὺ ἐρχόταν ἡ φωνή. Ὁ θράχος ἔπεσε κοντὰ στὸ πλοῖο καὶ παρ' ὀλίγο νὰ τὸ κἀνῃ κομμάτια. Γρήγορα τότε ἐκείνοι ἔπλευσαν στὴν ἐρημόνησο ποὺ ἦταν κι ἄλλοι μὲ τὰ πλοῖα.

5. Τὸ νησί τοῦ Αἰόλου κι οἱ Λαιστρυγόνες

εὐγοντας ὁ Ὀδυσσεάς μὲ τοὺς συντρόφους του ἀπὸ τὴ χώρα τῶν Κυκλάδων ἔφτασαν κατόπιν στὸ νησί τοῦ Αἰόλου, θεοῦ τῶν ἀνέμων. Ὁ Αἰόλος τοὺς φιλοξένησε ἐκεῖ ἕνα μῆνα. Ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ φύγουν, ἔκλεισε ὅλους τοὺς ἀνέμους σ' ἕνα ἀσκή κι ἄφησε μόνο τὸ Ζέφυρο νὰ σπρώχνη τὰ πλοῖα τους γιὰ τὴν Ἰθάκη. Ὁ Ὀδυσσεάς κρέμασε τὸ ἀσκή στὸ κατάρτι τοῦ πλοίου κι ἔφυγαν. Ταξίδευαν πρῆμα ἐννιά μέρες καὶ τὴ δεκάτῃ φάνηκαν τὰ βουνὰ τῆς Ἰθάκης. Κουρασμένος τότε ὁ Ὀδυσσεάς ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ. Οἱ σύντροφοὶ του νομίζοντας πὼς τὸ ἀσκή εἶχε χρυσάφι, τὸ ἀνοίξαν κι ἀμέσως πετάχτηκαν οἱ ἀνεμοὶ ἔξω κι ἄρχισε φοβερὴ τρικυμία. Ὁ Ὀδυσσεάς ξύπνησε τρομαγμένος καὶ τοὺς μάλωσε μὰ ἦταν πολὺ ἀργά. Γύρισε πάλι στὸ νησί τοῦ Αἰόλου ἀλλ' ἐκεῖνος θύμωσε καὶ δὲν τοὺς δέχτηκε. Ἔτσι ἀναγκάστηκαν ν' ἀνοίχτουν πάλι στὸ πέλαγος κι ἔφτασαν στὴ χώρα τῶν Λαιστρυγόνων.

Οἱ Λαιστρυγόνες ἦσαν ἄγριοι γίγαντες ἀνθρωποφάγοι. Μόλις ἔφθασαν στὴν παραλία, ὁ Ὀδυσσεάς ἔστειλε τρεῖς συντρόφους νὰ μάθῃ τί ἀνθρώποι κατοικοῦσαν ἐκεῖ. Ἐκεῖνος ἀνέβηκε σ' ἕνα θράχο καὶ παρατηροῦσε. Ἄμα οἱ ἀγριάνθρωποι εἶδαν τὰ πλοῖα, ἔτρεξαν στὴν παραλία. Ὁρμησαν τότε ἀπὸ τοὺς θράχους καὶ ρίχνοντας μεγάλες πέτρες σκότωσαν τοὺς συντρόφους κι ἔσπασαν τὰ πλοῖα. Ἀπὸ τὸν φοβερὸ αὐτὸν κίνδυνο γλύτωσε μόνο τὸ πλοῖο τοῦ Ὀδυσσεά, πού ἦταν πιὸ μακριὰ ἀπὸ τὴν παραλία. Λυπημένος ὁ Ὀδυσσεάς γιὰ τὴ μεγάλη καταστροφὴ πού ἔπαθε ἔφυγε γρήγορα ἀπὸ τὸ καταραμένο ἐκεῖνο μέρος. Τώρα τοῦ εἶχαν μείνει μόνο οἱ ναῦτες τοῦ δικοῦ του πλοίου.

6. Τὸ νησί τῆς Κίρκης

εγάλη τρικυμία τράβηξε τὸ πλοῖο τοῦ Ὀδυσσεά σ' ἕνα ὄμορφο καὶ δασωμένο νησί. Ἦταν τὸ νησί τῆς Μάγισσας Κίρκης. Μόλις λοιπὸν ἄραξαν σ' ἕνα μικρὸ λιμανάκι, ὁ Ὀδυσσεάς ἔστειλε μερικοὺς συντρόφους στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ κι ἔφτασαν στὸ παλάτι τῆς Κίρκης. Ἐκεῖνη ἀφοῦ τοὺς καλοδέχτηκε, τοὺς ἔδωσε ἕνα μαγικὸ φάρμακο κι ἀμέσως ἔγιναν χοῖροι. Μόνον ἕνας, ὁ Εὐρύλοχος πού ἔμεινε ἔξω, ἄμα εἶδε τοὺς συντρόφους του σ' αὐτὴ τὴ κατάστασι, ἔτρεξε

καί είδοποίησε τόν 'Οδυσσεά. 'Ο 'Οδυσσεάς πήγε στην Κίρκη και την ανάγκασε με τὸ σπαθί του νά κάμη τοὺς ἀνθρώπους του πάλι ἀνθρώπους. 'Η Κίρκη ὄμως ἀντί νά θυμώσει συμπάθησε τὸν 'Οδυσσεά και τὸν φιλοξένησε στο νησί της ἕνα χρόνο.

Πρὶν φύγουν ἀπ' ἐκεῖ ὁ 'Οδυσσεάς, με τὴ συμβουλή τῆς Κίρκης, κατέβηκε στὸν 'Αδη και ρώτησε τὸ μάντη Τειρεσία τί τύχη τὸν περιμένει. 'Εκεῖνος τοῦ ἀπήντησε πὼς θὰ γυρίσει στην πατρίδα του, ἀν δὲν πειράξει τὶς ἀγελάδες τοῦ 'Ηλιου.

7. Οἱ σειρήνες, ἡ Σκύλα και ἡ Χάρυβδη

μα ἔφυγαν ἀπὸ τὸ νησί τῆς Κίρκης, πλησίασαν σ' ἕνα στενὸ πὸ ἦσαν οἱ Σειρήνες. Αὐτὲς ἦσαν γυναῖκες με φτερά, περίφημες γιὰ τὴ γλυκεῖα και γοητευτικὴ φωνή τους. 'Εμεναν πάντα στην παραλία και ὅταν περνοῦσε κανένα πλοῖο μάγευαν με τὸ γλυκό τους τραγούδι τοὺς ἀνθρώπους, ἔβγαιναν στην παραλία και ἐκεῖ τοὺς ἔπνιγαν. 'Ο 'Οδυσσεάς με τὴ συμβουλή τῆς Κίρκης βούλωσε τ' αὐτιά τῶν συντρόφων του και αὐτὸν τὸν ἔδεσαν στο κατάρτι του πλοίου. 'Ετσι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν 'Οδυσσεά κανεὶς ἄλλος δὲν ἄκουσε τὸ τραγούδι και πέρασαν χωρὶς νά πάθουν τίποτε.

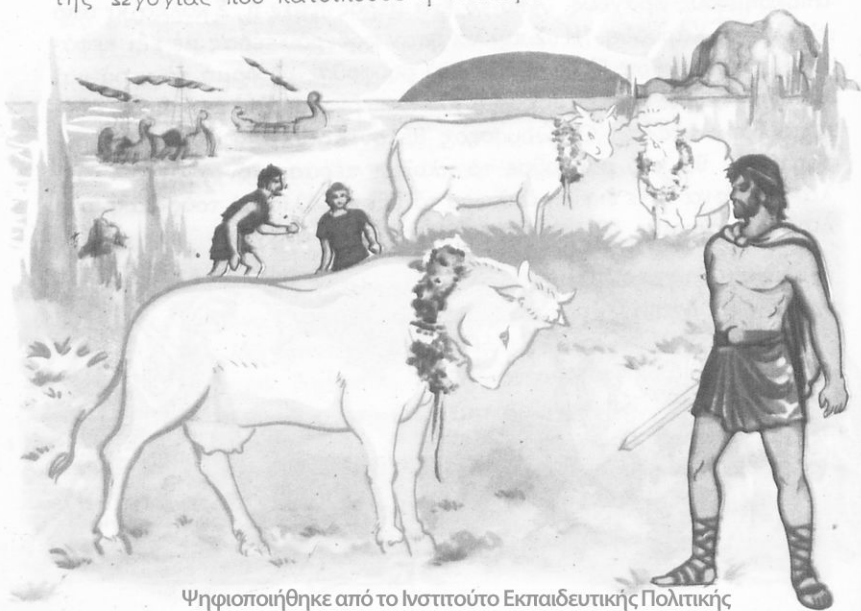
'Επειτα ἔφτασαν στο στενὸ τῆς Σικελίας, ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ ἀπόκρημνους βράχους. 'Απὸ τὸ ἕνα μέρος ἦταν ἡ Σκύλλα και ἀπὸ τ' ἄλλο ἡ Χάρυβδη. 'Η Σκύλλα ἦταν φοβερὸ τέρας με ἕξι κεφάλια και ἡ Χάρυβδη ἄλλο τέρας πὸ ρουφοῦσε με ὄρμη τὸ νερὸ και πάλι τὸ ξερνοῦσε. 'Ετσι ὅποιο πλοῖο περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ ἦταν ἀδύνατο νά γλυτώσει. 'Ο 'Οδυσσεάς θέλοντας ν' ἀποφύγει τὴ Χάρυβδη γιὰ τὴ θά τοῦ ρουφοῦσε τὸ πλοῖο, πέρασε κοντὰ στη Σκύλλα. 'Εξαφνα τότε ἐκείνη ἀπλώσε τὰ ἕξι κεφάλια με τοὺς μακριοὺς λαιμούς, ἄρπαξε ἕξι συντρόφους και τοὺς ἔφαγε.

8. Τὸ νησί τοῦ "Ἡλίου

ταν πέρασαν τὸ στενὸ ἔφτασαν στὸ νησί τοῦ "Ἡ-
 λίου. Στὰ καταπράσινα λειβάδια ἔβωσκαν οἱ ἄμορ-
 φες καὶ παχιῆς ἀγελάδες του. Ὁ Ὀδυσσεὺς θυμή-
 θηκε τὰ λόγια τοῦ Τειρεσία κι εἰδοποίησε τοὺς συν-
 τρόφους νὰ μὴ πειράξουν καμμιά ἀγελάδα γιατί
 θὰ καταστραφοῦν. Στὸ μέρος ἐκεῖνο ἔμειναν ἕνα
 μῆνα κι ἔσωσαν τὶς τροφές. Ἐνα μεσημέρι ὁ Ὀδυσ-
 σεὺς πῆγε πρὸ πέρα νὰ προσευχηθῆ στοὺς θεοὺς
 γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ γυρίσουν στὴν Ἰθάκη. Ἐπειτα ξαπλώ-
 θηκε κάτω ἀπὸ ἕνα παχύσκιο δέντρο καὶ τὸν πῆρε ὁ ὕπνος. Οἱ σύν-
 τροφοὶ του τότε βρῆκαν εὐκαιρία κι ἀφοῦ ἔσφαξαν τὶς καλύτερες
 ἀγελάδες ἀνάψαν φωτιά καὶ τὶς ἔψηναν. Ἀμα ξύπνησε ὁ
 Ὀδυσσεὺς κτύπησε στὴ μύτη του ἡ μυρουδιά τοῦ ψητοῦ. Ἀμέσως
 γύρισε στοὺς συντρόφους καὶ τοὺς βρῆκε νὰ τρῶνε κρέας. Τοὺς
 μάλωσε πικρὰ ἀλλ' ἦταν ἀργὰ γιατί τὸ κακὸ εἶχε γίνει. Μετὰ ἕξι
 μέρες ἔφυγαν ἀπ' ἐκεῖ κι ἀνοίχτηκαν στὸ πέλαγος. Τότε σηκώθηκε
 φοβερὴ τρικυμία καὶ τ' ἄγρια κύματα πῆραν ὅλους τοὺς συντρό-
 φους καὶ τοὺς ἔπνιξαν. Κατόπιν ἕνα δυνατὸ κῶμα ἔπεσε στὸ πλοῖο
 καὶ τὸ σκόρπισε. Καβάληκε τότε ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν καρῖνα κι
 ἀφοῦ πάλεψε μὲ τὰ κύματα ἐννιά μερόνυχτα, ἔφτασε στὸ νησί
 τῆς Ὠγυγίας πού κατοικοῦσε ἡ Καλυψώ.

9. Τὸ νησί τῆς Καλυψῶς

Ἡ νύμφη Καλυψῶ ἔμενε σ' ἓνα νησί κατάφυτο ἀπὸ δέντρα καὶ καταπράσινα λειβάδια. Ζοῦσε μόνη τῆς σὲ μιὰ ὄμορφη σπηλιά κι ἔτρωγε νέκταρ καὶ ἀμβροσία. Δέχτηκε λοιπὸν στὴ σπηλιά τῆς μ' εὐγενικὸ τρόπο τὸν ξένο ναυαγὸ, τὸν ἔντυσε καὶ τὸν ἔτρεφε μὲ τὰ καλύτερα φαγητὰ, ἐπειδὴ τὸν συμπάθησε τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τὸν κάμη ἀθάνατο, ἂν ἔμενε γιὰ πάντα στὸ νησί τῆς. Ἄλλ' ὁ Ὀδυσσεύς ποτὲ δὲν ξεχνοῦσε τὴν Πηνελόπη καὶ τὸν Τηλέμαχο καὶ συ-

χνὰ ἔλεγε:

«Ἄς ἰδῶ ἀπὸ μακριὰ καὶ καπνὸ ν' ἀνεβαίνει ἀπὸ τὸ τζάκι τοῦ παλατιοῦ μου κι ὕστερα, ἄς πεθάνω».

Στὸ νησί τῆς Καλυψῶς ἔμεινε ὁ Ὀδυσσεύς ἑπτὰ χρόνια καὶ τὸν περισσότερο καιρὸ τὸν περνοῦσε στὸ ἀκρογιάλι κοιτάζοντας μὲ θουρκωμένα μάτια τὸ πέλαγος. Ἐπὶ τέλους ἡ Ἀθηναῖα παρεκάλεσε τὸν πατέρα τῆς τὸ Δία νὰ στείλῃ τὸν Ἑρμῆ στὴν Ὠγυγία, νὰ εἰπῆ τῆς Καλυψῶς νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του. Ὁ Δίας τὴν ἄκουσε κι ἔτσι ὁ Ἑρμῆς πῆγε στὴν Καλυψῶ καὶ τὴ βρῆκε στὴ σπηλιά τῆς νὰ ὑφαίνει καὶ νὰ τραγουδάη. Τῆς εἶπε πὼς θέλῃσι τῶν θεῶν εἶναι ν' ἀφήσῃ τὸν Ὀδυσσεύα νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του κι ἔφυγε. Ἡ Καλυψῶ μολονότι λυπήθηκε γι αὐτό, ἐπειδὴ δὲ μπορούσε νὰ κάμη ἄλλοιῶς, πῆγε στὴν παραλία καὶ εἶπε στὸν Ὀδυσσεύα πὼς εἶναι ἐλεύθερος νὰ φύγῃ. Χαρούμενος τότε ἐκεῖνος ἔφτιασε μιὰ σχεδία, ἔβαλε μέσα ροῦχα καὶ τροφίμα κι ἀφοῦ ἀποχαιρέτησε τὴν Καλυψῶ, πήδησε μέσα κι ἀνοίχτηκε στὸ πέλαγος. Ὁ καιρὸς ἦταν καλὸς καὶ τὸ ταξίδι εὐχάριστο. Ὑστε-

ρα από δέκα όκτώ μερόνυχτα αντίκρουσε τὰ θουonά του νησιού τών Φαιάκων, τής σημερινής Κέρκυρας και χάρηκε. Ἄλλὰ τήν ώρα εκείνη τόν εἶδε ό Ποσειδώνας πού γύριζε πάνω στο ἄρμα του από κάποιον μακρινό ταξίδι. Θέλοντας λοιπόν νά έκδικηθῆ τόν Ὀδυσσεά πού τύφλωσε τό γιό του τόν Πολύφημον, κτύπησε μέ τήν τρίainά του τή θάλασσα και άμέσως σηκώθηκαν άγρια κύματα και κτυπούσαν άλύπητα τή σχεδιά. Ἐνα δυνατό κύμα τή γύρισε σέ λίγο άνάποδα και τήν έκαμε κομμάτια. Ὁ Ὀδυσσεάς καθάλικευσε τότε ένα ξύλον και τρία μερόνυχτα κολυμπούσε στή θάλασσα. Τέλος θγήκε όλόγυμνος στήν έκβολή ενός ποταμιού και έπεσε άναίσθητος στήν άμμουδιά. Ἔστερα από πολλές ώρες συνήλθε και τραθήχτηκε στο δάσος. Χώθηκε εκεί σ' ένα κοίλωμα μιās γέρικης έλιās, σκέπασε μέ ξερά φύλλα τό κουρασμένο του σώμα και κοιμήθηκε βαθιά.

10. Ὁ Ὀδυσσεάς στο νησί τών Φαιάκων

τό μέρος πού θγήκε ό Ὀδυσσεάς ἦταν μιá έρημη άκρογιαλιά του νησιού τών Φαιάκων. Βασιλιάς στο νησί αυτό ἦταν ό Ἄλκίνοος.

Τήν άλλη μέρα ή κόρη του Ναυσικᾶ έτυχε νά πάη μέ τις δούλες στο ποτάμι νά πλύνουν. Ἄμα έπλυναν τὰ ρούχα τὰ άπλωσαν στα καθαρά χαλίκια νά στεγνώσουν, κατόπιν λούστηκαν και κάθησαν στήν όχθη νά φᾶνε. Μετά τό φαγητό άρχισαν νά παίζουν τόπι. Σέ κάποια όμως στιγμή τό τόπι άστόχησε και έπεσε στο ποτάμι. Ἄπό τις δυνατές φωνές τών κοριτσιών ξύπνησε ό Ὀδυσσεάς.

Ἔκοψε τότε ένα πικνόφυλλον κλαδί και σκεπασμένος μ' αυτό προχώρησε πρὸς τό μέρος τών κοριτσιών. Ἐκείνες άμα τόν εἶδαν φοβήθηκαν και σκορπίστηκαν και μόνο ή Ναυσικᾶ έμεινε στή θέση της.

Ὁ Ὀδυσσεάς στάθηκε τότε και τής λέει μέ γλυκειά φωνή:
«Στὰ πόδια σου προσπέφτω εύγενικιά μου κόρη. Λυπήσου με. Εἶμαι δυστυχισμένος ναυαγός. Δώσε μου ένα φόρεμα νά σκεπαστώ και λέγε μου σέ τί τόπο βρίσκομαι». Ἡ Ναυσικᾶ φάναξε τότε τις δούλες και του έδωκαν ρούχα και φαγητό. Ἐπειτα του εἶπε πὸς εἶναι κόρη του Ἄλκινούου και τόν συμβούλεψε νά παρουσιαστῆ στή μητέρα της, Ἀρήτη, νά τόν βοηθήσει νά γυρίσει στήν πατρίδα του. Στό μεταξύ οἱ δούλες φόρτωσαν στ' άμάξι

τὰ ροῦχα, ἀνέθηκε κι ἡ Ναυσικᾶ καὶ γύρισαν στὴ πόλι. Ὁ Ὀδυσσεάς πού τὶς ἀκολουθοῦσε ἀπὸ μακριὰ ἔφτασε κι αὐτὸς στὸ παλάτι. Μπαίνοντας μέσα θρέθηκε μπροστὰ στοὺς ἄρχοντες, στὸ θασιλιά καὶ τὴ βασίλισσα πού ἦταν μαζεμένοι στὴ σάλα. Τράβηξε λοιπὸν ἴσια στὴ βασίλισσα καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ μεσιτέψη στὸν ἄντρα της νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του. Ὁ Ἄλκίνοος συμπόνεσε τὸν ξένο καὶ τὸν φιλοξένησε στὸ παλάτι του. Τὴν ἄλλη μέρα κάλεσε ὅλους τοὺς ἄρχοντες νὰ φᾶνε γιὰ νὰ τιμήσουν καλύτερα τὸν ξένο. Στὸ τραπέζι ὁ τραγουδιστὴς Δημόδοκος τραγούδησε τὸ Δούρειο Ἴππο καὶ ὁ Ὀδυσσεάς δάκρυσε. Τὸν ρώτησαν τότε, ποιὸς εἶναι καὶ γιατί συγκινήθηκε μ' αὐτὸ τὸ τραγούδι. Ἐκεῖνος μὴ μπορώντας πιά νὰ κρυφτῆ, εἶπε πὼς εἶναι ὁ Ὀδυσσεάς. Ἀμέσως ὅλοι ξαφνιάστηκαν καὶ τὸν κοίταζαν σαστισμένοι. . . . Κατόπιν ὁ Ὀδυσσεάς ἄρχισε νὰ τοὺς ἱστορῆ μὲ τὴν ἀράδα τί εἶδε καὶ τί ἔπαθε ὥσπου νὰ φτάσῃ στὸ φιλόξενο νησί τους. Συγκινημένοι τότε ἐκεῖνοι ἄκουσαν μὲ θαυμασμό τὸ δοξασιμένο ἥρωα.

Τὴν ἄλλη μέρα τοῦ ἔδωκαν πολλὰ δῶρα, ἐτοίμασαν ἓνα καλὸ πλοῖο μὲ ναῦτες καὶ τὸν ἔστειλαν στὴν Ἰθάκῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΣΤΗΝ ΙΘΑΚΗ

1. Ὁ Ὀδυσσεάς γνωρίζεται μὲ τὸν Τηλέμαχο

Τὸ πλοῖο ἔσχιζε ἡσυχὰ τὰ κύματα καὶ πρὶν ξημερῶσῃ ἄραξε σ' ἓνα ἀπόμερο λιμανάκι τῆς Ἰθάκῃς. Τὴν ὥρα τούτῃ ὁ Ὀδυσσεάς ἦταν ξαπλωμένος στὴν πρύμνη καὶ κοιμόταν γλυκά. Οἱ ναῦτες χωρὶς νὰ τὸν ξυπνήσουν τὸν ἀπόθεσαν στὴν ἀμμουδιά, ἔβαλαν ἐκεῖ καὶ τὰ δῶρα καὶ γύρισαν στὸ νησί τους.

Εἶχε ἀπλωθῆ παντοῦ ὁ ἥλιος ὅταν ξύπνησε ὁ Ὀδυσσεάς. Περίεργος κοίταξε γύρω του, μὰ δὲ γνώρισε τὸν τόπο γιατί ἡ Ἀθηνᾶ εἶχε ρίξει πυκνὴ καταχνιά. Νόμισε λοιπὸν πὼς θρίσκοταν σὲ ξένο μέρος καὶ λυπήθηκε. Σὲ λίγο θρέθηκε μπροστὰ του ἡ Ἀθηνᾶ καὶ τοῦ εἶπε πὼς θρίσκεται στὴν Ἰθάκῃ. Ἀμέσως σκόρπισε τὴν καταχνιά κι ὁ Ὀδυσσεάς κατάλαβε πὼς θρίσκεται στὸ ἀγαπημένο νησί του. Δάκρυσε. Τούτῃ τῆ φορὰ πίστεψε πιά πὼς σώθηκαν τὰ θάσανά του. Ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ ἔδειξε τότε πού νὰ κρύψῃ τὰ δῶρα κι ὕστερα τοῦ εἶπε :

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

—Τὰ θάσανά σου Ὀδυσσεά δὲν τελείωσαν. Εἶναι τρία χρόνια τώρα πὺ ἔχουν μαζευτῆ στὸ παλάτι ὄλοι οἱ πλοῦσιοι νέοι τῆς Ἰθάκης καὶ τρῶνε τὴν περιουσία σου. Ὅλοι τους προσπαθοῦν μὲ δῶρα νὰ πείσουν τὴ γυναῖκα σου νὰ διαλέξῃ ἕναν ἀπ' αὐτοὺς γιὰ ἀντρα τῆς μὰ ἡ πιστὴ σου Πηνελόπη κλεισμένη στὸ παλάτι κλαίει κάθε ἡμέρα καὶ περιμένει πότε νὰ γυρίσῃ.

Καὶ συνέχισε:

—Μεῖνε ἡσυχος καὶ δὲν θὰ σ' ἀφήσω ἀβοήθητο. Εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ μὴ σὲ γνωρίσῃ κανεὶς γιατί κινδυνεύει ἡ ζωὴ σου. Τώρα θὰ σὲ κάνω γέρο-ζητιᾶνο καὶ θὰ τραβήξῃς ἴσια στὸν πιστό σου χειροβοσκὸ Εὐμαιο. Στὸ μεταξύ ἐγὼ θὰ πάω στὴ Σπάρτη πὺ βρίσκεται ὁ Τηλέμαχος νὰ τὸν φέρω στὴν Ἰθάκη.

Καὶ μόλις εἶπε αὐτὰ ἀκούμπησε τὸ ραβδί τῆς στὸν Ὀδυσσεά κι ἔγινε ἕνας ἀσπρομάλλης καὶ καμπούρης γέρο-ζητιᾶνος μ' ἕνα χιλιομπαλωμένο σακκούλι στὸν ὤμο.

Ἔστερ' ἀπ' αὐτὰ ἡ Ἀθηνᾶ ἔφυγε κι ὁ Ὀδυσσεάς πῆγε στὴν καλύβη τοῦ χοιροβοσκοῦ. Ὁ Εὐμαιοὶς δέχτηκε μὲ καλωσύνη τὸν ξένο, ἔσφαξε κατόπιν δυὸ γουρουνάκια, τὰ ἔψησε καὶ κάθησαν νὰ φᾶνε.

Ἐνῶ ἔτρωγαν ὁ Εὐμαιοὶς ἔλεγε γιὰ τοὺς κακοὺς μνηστῆρες πὺ καταστρέφουν τὴν περιουσία τοῦ ἀφέντη του κι ἄθελα ἀναστενάξε.

Ὁ Ὀδυσσεάς τὰ ἤξερε ὅλα καὶ δὲ μιλοῦσε παρὰ σκεφτόταν πὺς θὰ σκοτώσῃ τοὺς μνηστῆρες. Ἄμα ἔφαγαν ὁ Εὐμαιοὶς ρώτη-

σε τὸν ξένο ποιὸς εἶναι καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται. Ὁ Ὀδυσσεύς ἔπλασε τότε μιὰ ἱστορία ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν Κρήτη, ὅτι πολλὰ χρόνια βασανίστηκε στὴ θάλασσα καὶ κάποιο πλοῖο τὸν πέταξε στὸ νησι νὰ ζητιανέψη. Εἶμαι βέβαιος λέει στὸ τέλος, πὼς ὁ ἀφέντης σου θὰ γυρίση πολὺ γρήγορα στὴν πατρίδα του. Ὁ Εὐμαιοὺς ὅμως εἶχε χάσει κάθε ἐλπίδα καὶ δὲν τὸ πίστεψε.

Τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε κι ὁ Τηλέμαχος κι ἔστειλε τὸν Εὐμαιοὺς στὴν πόλι νὰ πῆ τῆς μητέρας του ὅτι γύρισε ἀπὸ τὴ Σπάρτη.

Ὅταν ἔφυγε ὁ Εὐμαιοὺς, ἡ Ἀθηναῖα μὲ νόημα κάλεσε ἔξω τὸν Ὀδυσσεύα, τὸν μεταμόρφωσε σὲ ὠραῖο ἄντρα καὶ τὸν συμβούλεψε πὼς εἶναι καιρὸς νὰ γνωριστῆ μὲ τὸ παιδί του. Φεύγοντας ἡ Ἀθηναῖα ὁ Ὀδυσσεύς μπῆκε στὴν καλύβα καὶ μόλις τὸν εἶδε ὁ Τηλέμαχος ξαφνιαστικέ.

—Ξένη μου, τοῦ λέει τότε ὁ Τηλέμαχος, χωρὶς ἀμφιβολία εἶσαι κάποιος ἀπὸ τοὺς θεοὺς, γιατί προηγούμενα εἶχες τὴν μορφὴ ἑνὸς κουρελῆ γέρου καὶ τώρα εἶσαι ἕνας γερὸς ἄντρας μὲ ὄμορφα ροῦχα.

—Ὅχι, παιδί μου, ἀπάντησε ὁ Ὀδυσσεύς. Δὲν εἶμαι κανένας θεός. Εἶμαι ὁ πατέρας σου.

Τέλος ὁ Τηλέμαχος ἔπαψε ν' ἀμφιβάλῃ καὶ πέφτοντας ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου ἔχυσαν πολλὰ δάκρυα. Ἀμα ἐτοίμασαν τὸ φαγητὸ κάθησαν νὰ φᾶνε κι ὕστερα κατέστρωσαν τὸ σχέδιο πὼς νὰ τιμωρήσουν τοὺς μνηστήρες. Κατὰ τὸ θράδυ γύρισε κι ὁ Εὐμαιοὺς κι ἀφοῦ ἔφαγαν ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν.

2. Ὁ Ὀδυσσεύς στό παλάτι του

ρωῖ—πρωῖ ὁ Τηλέμαχος ἔφυγε γιὰ τὴν πόλι κι ἀργότερὰ ξεκίνησαν κι ὁ Εὐμαιοὺς μὲ τὸν Ὀδυσσεά. Μπαίνοντας στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ, ἕνα γέρικο σκυλι ξαπλωμένο σ' ἕνα σωρὸ κοπριά, μόλις εἶδε τὸν Ὀδυσσεά σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ κούνησε ἔλαφρὰ τὴν οὐρά του. Ἦταν ὁ Ἄργος τὸ πιὸ ἀγαπημένο λαγωνικό του. Μολονότι πέρασαν τόσα χρόνια γνώρισε ἀμέσως τὸν ἀφέντη του καὶ θέλησε νὰ τὸν καλοδεχτῆ μὰ δὲν μποροῦσε νὰ σηκωθῆ. Καὶ σὲ λίγο ψόφησε.. Ὁ Ὀδυσσεύς μπῆκε ὕστερα στοὺς παλάτι πού ἦσαν οἱ μνηστῆρες καὶ μόλις τὸν εἶδαν νὰ ζητιανεύῃ ἄρχισαν νὰ τὸν κοροϊδεύουν. Ἕνας μάλιστα ἀπ' αὐτούς, ὁ Ἀντίνοος, μάλωσε τὸν Εὐμαιοὺς πού ἔφερε στοὺς παλάτι τὸν ἄθλιο ζητιάνο. Ὁ Ὀδυσσεύς χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴ στὰ λόγια τοῦ Ἀντίνοου, κάθισε στοὺς σακκούλι του κι ἔτρωγε ἕνα κομμάτι κρέας καὶ ψωμί πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ Τηλέμαχος.

Τὸ βράδυ πού ἔφυγαν οἱ μνηστῆρες, ἡ Πηνελόπη κάλεσε τὸν ξένο καὶ τὸν ρώτησε ποιὸς εἶναι κι ἂν ἄκουσε τίποτε γιὰ τὸν Ὀδυσσεά. Ἐκεῖνος κρύβοντας τὴ συγκίνησί του πού ξανάθλεπε τὴ γυναῖκα του, ἔπλασε τὴν ἴδια ἱστορία πού εἶπε στὸν Εὐμαιοὺς καὶ στοὺς τέλους τὴ θεβαίωσε πὼς ὁ ἄνδρας τῆς θὰ γυρίσῃ πολὺ γρήγορα. Εὐχαριστημένη τότε ἡ Πηνελόπη πρόσταξε νὰ πλύνουν τὰ πόδια τοῦ ξένου κι ὕστερα νὰ τοῦ θάλουν νὰ φάῃ καὶ νὰ τοῦ στρώσουν μαλακὸ κρεββάτι νὰ κοιμηθῆ. «Καλὴ μου βασίλισσα», τῆς εἶπε ὁ Ὀδυσσεύς, «προτιμῶ νὰ κοιμηθῶ κοντὰ στὴ φωτιά κι ἂς πλύνῃ τὰ πόδια μου ἢ πιὸ γριά ὑπηρέτρια».

Τότε ἡ γριά Εὐρύκλεια ἔβαλε μπροστά του μιὰ λεκάνη μὲ ζεστὸ νερὸ κι ἄρχισε νὰ τοῦ πλύνῃ τὰ πόδια. Μόλις ὁμως τὰ χέρια τῆς ἔφτασαν στοὺς δεξιὸς γόνατο, θρῆκε τὸ βαθὺ σημάδι πού εἶχε κάμει στὸν Ὀδυσσεά ἕνα ἀγριογούρουνο ἅμα ἦταν νέος, τὸν γνώρισε κι ἦταν ἔτοιμη νὰ φωνάξῃ τὴν Πηνελόπη. Μὰ ὁ Ὀδυσσεύς πρόλαβε καὶ τῆς ἔκλεισε τὸ στόμα μὲ τὰ χέρια του λέγοντας σιγά:

—Μὴ θγάλης λέξη γιὰτὶ χάθηκα. Κανεὶς δὲν πρέπει νὰ μάθη ἀκόμα πὼς θρίσκομαι στοὺς παλάτι.

Ἡ Εὐρύκλεια ἔνοιωσε καλὰ τὰ λόγια τοῦ ἀφεντικοῦ τῆς καὶ κρύβοντας τὴ χαρὰ τῆς, δὲ μίλησε. Ἔτσι ἡ Πηνελόπη πού καθόταν κοντὰ στοὺς τζάκι βυθισμένη σὲ σκέψι γιὰ τὸν ἄντρα τῆς δὲν

κατάλαβε τίποτε. “Υστερα από λίγο ή Πηνελόπη καληνύχτησε τόν ξένο καί πήγε νά κοιμηθῆ.

3. Ὁ Ὀδυσσεάς σκοτώνει τοὺς μνηστήρες

Ἡ ἄλλη μέρα προτοῦ ῥθῆ τὸ μεσημέρι, οἱ μνηστήρες ἦσαν καθισμένοι στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ κι ἔτρωγαν. Σὲ λίγο μπήκε κι ὁ Ὀδυσσεάς καί κάθησε σὲ μιὰ γωνιά. Τότε ὁ Τηλέμαχος πρόσταξε καί τοῦ ἔφεραν μιὰ καλὴ μερίδα φαγητοῦ. Ἐνῶ λοιπὸν ἔτρωγε ἕνας ἀπὸ τοὺς μνηστήρες, ὁ Κτήσιππος, θέλοντας νά πειράξῃ τὸν Τηλέμαχου πὺ τὸν ἔβλεπε νά περιποιῆται τὸν ξένο εἶπε:

— Ἄφου ὁ Τηλέμαχος τόσο ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν ξένο του, θὰ τοῦ προσφέρω κι ἐγὼ κάτι. Κι ἄρπαξε ἕνα κόκκαλο ἀπὸ πόδι βοδιοῦ καί τὸν τίναξε μὲ ὄρμη στὸν Ὀδυσσεά. Αὐτὸς ὁμως φυλάχτηκε καί τὸ κόκκαλο χτύπησε στὸν τοῖχο. Τότε ὁ Τηλέμαχος δὲν μπόρεσε νά κρατηθῆ καί τοῦ εἶπε αὐστηρά:

— Εἶχες τύχη Κτήσιππε πὺ δὲ χτύπησες τὸν ξένο, γιὰτι ἀλλοιῶς μὲ τὸ δόρυ μου θὰ σὲ ξάπλωνα κάτω νεκρό!

Οἱ μνηστήρες παραξενεύτηκαν μὲ τὰ λόγια τοῦ Τηλέμαχου κι ἄρχισαν νά διαμαρτύρωνται. Τῆ στιγμῆ ἐκεῖνη μπήκε στὴν αἴθουσα ἡ Πηνελόπη, ὅμοια μὲ θεὰ κι ὄλοι σώπασαν. Στάθηκε τότε ἀνάμεσα σὲ δυὸ ὑπηρέτριες πὺ κρατοῦσαν ἡ μιὰ τὸ μεγάλο τόξο τοῦ Ὀδυσσεά κι ἡ ἄλλη τῆ θήκη μὲ τὶς σαῖτες καί εἶπε στοὺς μνηστήρες:

— Ἀποφάσισα πιά νά πάρω ἕναν ἀπὸ σᾶς γιὰ ἄντρα μου. Ἐτσι δὲν θὰ ὑποφέρῃ καί τὸ παιδί μου ἐξ αἰτίας μου. Ὅποιος λοιπὸν μπορέσῃ νά τεντώσῃ τὸ τόξο τοῦ Ὀδυσσεά καί περάσῃ τῆ σαῖτα ἀπὸ τὶς τρύπες δώδεκα τσεκουριῶν, αὐτὸς θὰ γίνῃ ἄντρας μου.

Οἱ μνηστήρες δοκίμασαν νά τεντώσουν τὸ τόξο μὰ κανεὶς δὲν τὸ κατῶρθωσε. Στὸ μεταξύ ὁ Ὀδυσσεάς εἶχε φανερωθῆ στὸν Εὐμαῖο καί τὸ Φιλοίτιο καί κατέστρωσαν τὸ σχέδιο πῶς νά ἐξοντώσουν τοὺς μνηστήρες. Ἐπειτα ζήτησε κι αὐτὸς νά δοκιμάσῃ τὸ τόξο μὰ οἱ μνηστήρες δὲν τὸν ἄφηναν μήπως τοὺς ντροπιᾶσῃ. Τέλος ὁ Τηλέμαχος πρόσταξε τὸν Εὐμαῖο κι ἔδωκε τὸ τόξο στὸν Ὀδυσσεά. Ἐκεῖνος ἀμέσως τὸ λύγισε καί πέρασε τῆ σαῖτα ἀπὸ ὅλες τὶς τρύπες τῶν τσεκουριῶν.

Οἱ μνηστήρες ἔμειναν μ’ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καί κοίταζαν τὸ

γέρο ζητιάνο με θαυμασμό. Ὁ Ὀδυσσεύς ἔκανε τότε νόημα στὸν Τηλέμαχο κι ἀμέσως ἐκεῖνος ζώστηκε τὸ σπαθὶ του, πήρε καὶ τὸ κοντάρι στὸ δεξί του χέρι καὶ βρέθηκε πλαίι στὸν πατέρα του. Ὁ Ὀδυσσεύς τέντωσε πάλι τὸ τόξο, χτύπησε στὸ λαιμὸ τὸν Ἀντίνοο καὶ τὸν ξάπλωσε κάτω νεκρό. Οἱ μνηστήρες νόμισαν πὼς ἔκαμε λάθος κι ἄρχισαν νὰ τὸν βρίζουν καὶ νὰ τὸν φοβερίζουν. Ἀμέσως ὁ Ὀδυσσεύς πέταξε τὰ κούρέλια, ἔπιασε τὴν πόρτα καὶ μ' ἄγρια φωνὴ τοὺς εἶπε:

—“Ἀθλιοί! Νομίσατε πὼς δὲ θὰ ξαναγυρίσω καὶ μοῦ τρώγατε ἀλύπητα τὴν περιουσία μου; Καὶ σὰ νὰ μὴ ἔφτανε αὐτὸ ζητούσατε νὰ παντρευτήτε τὴ γυναῖκα μου καὶ νὰ σκοτώσετε τὸ παιδί μου! Ἦρθε τώρα ἡ ὥρα νὰ πληρώσετε ὄλ' αὐτὰ μὲ τὸ κεφάλι σας.

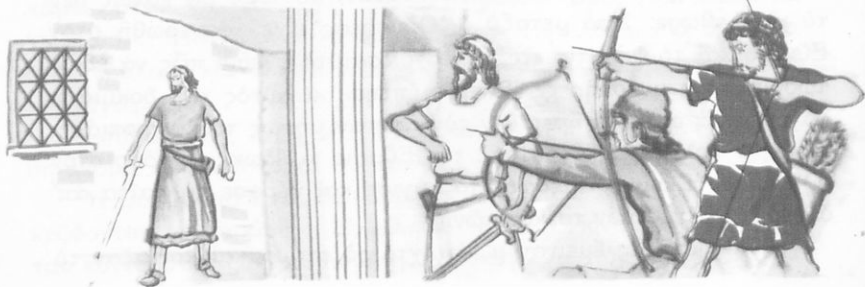
Κι ἄρχισε νὰ σημαδεύη ἕναν - ἕναν καὶ νὰ τὸν σκοτώνη. Ἐκεῖνοι τρομαγμένοι ἔτρεξαν νὰ φύγουν μὰ σὰν βρῆκαν τὶς πόρτες κλειστὲς γύρισαν ν' ἀντισταθοῦν. Ἀλλ' ὁ Ὀδυσσεύς ἔχοντας βοηθοὺς τὸν Τηλέμαχο, τὸν Εὐμαιο καὶ τὸν Φιλοίτιο, χτυποῦσε ἀλύπητα, ὥσπου τοὺς σκότωσε ὅλους. Γλύτωσαν μόνον ὁ τραγουδιστὴς Φῆμιος κι ὁ Μέδοντας γιατί καθὼς βεβαίωσε ὁ Τηλέμαχος, πήγαιναν στὸ παλάτι χωρὶς νὰ θέλουν.

4. Ἡ Πηνελόπη γνωρίζει τὸν Ὀδυσσεά

ετὰ τὸν ἐξολοθρεμὸ τῶν μνηστήρων ὁ Ὀδυσσεύς τιμώρησε δώδεκα δούλες ποὺ δὲ φάνηκαν πιστὲς καὶ κατόπιν ἔστειλε τὴν Εὐρύκλεια νὰ φωνάξη τὴν Πηνελόπη, ποὺ σ' ὄλο τοῦτο τὸ διάστημα ἡ Ἀθηναῖα τὴν εἶχε βυθίσει σὲ γλυκὸν ὕπνο.

Χαρούμενη τότε ἡ Εὐρύκλεια ἀνέβηκε στὸ δωμάτιο τῆς κυρᾶς τῆς, τὴν ξύπνησε καὶ τῆς εἶπε πὼς ὁ ξένος εἶναι ὁ Ὀδυσσεύς καὶ πὼς σκότωσε ὅλους τοὺς μνηστήρες. Ἡ Πηνελόπη στὴν ἀρχὴ δὲν πίστευε, μὰ ὅταν

θεβαιώθηκε ότι η Ευρύκλεια μιλούσε σωστά, ντύθηκε γρήγορα και κατέβηκε στην έστία. Έκεί αντίκρουσε τὸν Ὀδυσσεά που είχε ξαναφορέσει τὰ κουρέλια τοῦ ζητιάνου. Καθισμένος τότε ἐκεῖνος, κοίταζε κάτω και περίμενε νὰ μιλήσει πρώτη ἡ Πηνελόπη. Ἀλλά κι αὐτὴ συγκινημένη δὲ μπορούσε νὰ μιλήσει. Τότε ὁ Τηλέμαχος που ἦταν ἐκεῖ μὲ τούς πιστούς ὑπηρέτες τῆς εἵπτε:

—Γιατὶ μητέρα μου εἶσαι τόσο ἄπονη και δὲ μιλάς στὸν πατέρα;

—Ἀφησε παιδί μου τὴ μητέρα σου, εἶπε ὁ Ὀδυσσεάς, σὲ λίγο θὰ μὲ γνωρίσει.

Και λέγοντας αὐτὰ πῆγε και φόρεσε ὠραῖα φορέματα. Ἡ Ἀθηναῖα τὸν ἔκαμε πιὸ ὁμοιοπρεπῆ, ὅτι ἦταν και μεταμορφωμένος ἔτσι, γύρισε και ξανακάθησε ἀντίκρου στὴ γυναίκα του. Ἐκεῖνη τότε τὸν ρώτησε γιὰ μερικὰ μυστικά τοῦ παλατιοῦ. Ἀμέσως τὸν γνῶρισε και ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά του.

5. Ὁ Ὀδυσσεάς γνωρίζεται μὲ τὸν πατέρα του

Ὀδυσσεάς τὴν ἄλλη μέρα φόρεσε τὰ ἄρματά του, πῆρε και τὸν Τηλέμαχο μὲ τὸ χοιροβοσκὸ και κίνησαν γιὰ τὴν ἐξοχὴ που θρισκόταν ὁ γέρο - Λαέρτης. Βγαίνοντας ἀπὸ τὸ παλάτι ἡ Ἀθηναῖα τοὺς σκέπασε μὲ καταχνιὰ και κανεῖς δὲν τοὺς ἔβλεπε. Μόλις ἔφτασαν στὸ περιβόλι ὁ Ὀδυσσεάς λέει: «Πηγαίνετε σεῖς στὸ σπῖτι τοῦ περιβολιοῦ και ἐτοιμάσετε κάτι γιὰ νὰ φᾶμε. Νά! Πάρτε και τὰ ὄπλα μου. Ἐγὼ θὰ μῶ στὸ περιβόλι νὰ θρῶ τὸν πατέρα μου».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙ ΘΕΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. 'Η 'Ελληνική Μυθολογία	Σελ. 3
2. Οί μῦθοι γιά τή δημιουργία του κόσμου	» 4
3. Οί μῦθοι γιά τούς Θεούς	» 5
4. Οί Θεοί του 'Ολύμπου	» 6

I. Μυθολογικές παραδόσεις

1. 'Ο Προμηθέας προστάτης των ανθρώπων	Σελ. 9
2. 'Η Τιμωρία του Προμηθέα καί των ανθρώπων	» 10
3. 'Ο "Ελληνας Γενάρχης των 'Ελλήνων	» 11

II. 'Ο 'Ηρακλῆς

Οί ἥρωες των ἀρχαίων 'Ελλήνων	» 12
'Η γέννησι του 'Ηρακλῆ	» 13
Τά παιδικά χρόνια του 'Ηρακλῆ	» 14
'Η 'Αρετή καί Κακία	» 15
Οί δώδεκα ἀθλοί του 'Ηρακλῆ	» 17
1. Τό λιοντάρι τῆς Νεμέας	» 18
2. 'Η Λερναία "Υδρα	» 19
3. 'Ο 'Ερμάνθιος κάπρος	» 20
4. Οί Στυμφαλίδες δρυίδες	» 21
5. Τό ἐλάφι τῆς 'Αρτέμιδος	» 22
6. Οί Σταύλοι του βασιλιά Αὔγεια	» 23
7. 'Ο ταύρος τῆς Κρήτης	» 24
8. Τά ἀλογα του Διομήδη	» 25
9. 'Η ζώνη τῆς 'Ιππολύτης	» 26
10. Τά θόδια του Γηρούνη	» 27
11. Τά μῆλα των 'Εσπερίδων	» 27
12. 'Ο Κέρβερος του "Αδη	» 29
'Ο 'Ηρακλῆς ἀνασταίνει τήν "Αλκηστη	» 30
Τό τέλος καί ἡ ἀθανασία του 'Ηρακλῆ	» 31
'Ο 'Ηρακλῆς ἔμβλημα του 'Ελληνικοῦ στέμματος	» 32

III. 'Ο 'Θησέας

1. 'Η γέννησι καί ἡ ἀνατροφή του	» 33
2. 'Η νεανική ἡλικία του	» 34
3. Τά κατορθώματα του 'Θησέα	» 35
4. 'Ο 'Θησέας σκοτώνει τὸ Μι- νώταυρο τῆς Κρήτης	» 37
5. 'Ο 'Θησέας βασιλιάς τῆς 'Αθήνας	» 39

IV. 'Η 'Αργοναυτική ἐξστρατεία

1. Τό χρυσόμαλλο δέρμα	» 41
2. Πελλίας καί 'Ιάσοντας	» 42
3. Τὸ ταξίδι των 'Αργοναυτῶν	» 43
3. 'Ο 'Ιάσοντας παίρνει τὸ χρυ- σόμαλλο δέρμα	» 45
5. 'Επιστροφή των 'Αργοναυτῶν στήν 'Ιωλκὸ	» 46

V. Τρωϊκὸς πόλεμος

1. Πάρης καί ἡ 'Ελένη	» 48
2. 'Η ἀρπαγή τῆς 'Ελένης	» 50
3. Οί 'Ελληνες ἐτοιμάζονται γιά πόλεμο	» 51
4. 'Η θυσία τῆς 'Ιφιγένειας	» 53
5. 'Η πολιορκία τῆς Τροίας	» 54
6. 'Ο θυμὸς του 'Αχιλλέα	» 55
7. 'Ο θάνατος του Πατρόκλου	» 56
8. Θάνατος του 'Αχιλλέα	» 58
9. 'Ο Δούρειος "Ιππος	» 58
10. "Αλωσι τῆς Τροίας	» 59
11. 'Επιστροφή των 'Ελλήνων στήν πατρίδα τους	» 60

VI. Οί περιπλανήσεις του 'Οδυσσέα

1. 'Ο 'Οδυσσεύς στή χώρα των Κικόνων	» 61
2. 'Ο 'Οδυσσεύς στή χώρα των λωτοφάγων	» 62
3. 'Ο 'Οδυσσεύς στή χώρα των Κυκλώπων	» 62
4. 'Ο 'Οδυσσεύς τυφλώνει τὸν Πολύφημο	» 63
5. Τὸ νησί του Αἰόλου καί οί Λαιστριγόνες	» 66
6. Τὸ νησί τῆς Κίρκης	» 66
7. Οί σειρήνες, ἡ Σκύλα καί ἡ Χάρυβδι	» 67
8. Τὸ νησί του "Ηλιου	» 68
9. Τὸ νησί τῆς Καλυψῶς	» 69
10. 'Ο 'Οδυσσεύς στὸ νησί των Φαιάκων	» 70

VII. 'Ο 'Οδυσσεύς στήν 'Ιθάκη

1. 'Ο 'Οδυσσεύς γνωρίζεται μέ τὸν Τηλέμαχο	» 71
2. 'Ο 'Οδυσσεύς στὸ παλάτι του	» 74
3. 'Ο 'Οδυσσεύς σκοτώνει τούς μνηστήρες	» 75
4. 'Η Πηνελόπη γνωρίζει τὸν 'Οδυσσεά	» 76
5. 'Ο 'Οδυσσεύς γνωρίζεται μέ τὸν πατέρα του	» 77
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΣ	79

0020561134
BIBLIOTHÈKE BOYΛHΣ

